

EN PRIMÍCIA LA NOVA CARTA PASTORAL DELS BISBES CATALANS

«Al servei del nostre poble»

En el número d'aquesta setmana, oferim en primícia als nostres lectors la nova carta pastoral dels bisbes catalans, titulada *Al servei del nostre poble* i que vol ser continuïtat i actualització del document *Arrels cristianes de Catalunya* amb motiu del 25è aniversari de la seva publicació. Continuïtat perquè el triple anunci és el mateix: afirmar i reconèixer els elements que identifiquen Catalunya; constatar la presència fecunda de la fe cristiana i de l'Església al llarg de tota la història catalana, i formular el compromís de l'Església a continuar servint la societat catalana. Actualització perquè el document *Al servei del nostre poble* posa l'accent en els nous reptes de la societat i de l'Església catalana, com l'actual crisi econòmica que fa estralls en moltes famílies, la crida a una nova evangelització així com la invitació als immigrants presents a casa nostra a construir la Catalunya del present i del futur. «D'aquesta integració —diuen els bisbes catalans a la carta pastoral— en sortirà també una renovació de les

Andreu Puig / CCC

«D'aquesta integració en sortirà també una renovació de les nostres comunitats cristianes, ja que molts són catòlics, però també una renovada societat catalana»

nostres comunitats cristianes, ja que molts són catòlics, però també una renovada societat catalana, tal com la llarga tradició de la nostra cultura palesa àmpliament amb les aportacions de les diverses emigracions, realitzant-se així un noble intercanvi de dons recíprocs.» **P 2, I-IV**

Confraries i germandats per a la nova evangelització

Germandat de Jesús Captiu i Nostra Senyora dels Dolors de Mataró

El V Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germandats de Setmana Santa es va tancar el 27 de febrer passat a Mataró amb la consciència clara que aquestes manifestacions públiques de fe popular són cridades a tenir un paper cabdal avui en la nova evangelització. Arrelades en una tradició que es remunta al segle XVI, les processons tornen avui a revifar amb força a Catalunya. La trobada de Mataró, amb prop de 300 assistents i una cinquantena d'entitats representades, n'és un bon exemple. La cinquena edició del Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germandats de Setmana Santa consolida una iniciativa que es va iniciar l'any 2003 a Tarragona. Després vindrien els congressos de Girona, l'any 2005; de Barcelona, l'any 2007; i de Reus, l'any 2009. Tots ells han estat ocasió per mostrar «una rica història i un extraordinari patrimoni». El pròxim congrés tindrà lloc a Perpinyà l'any 2013. **P 3 i 4**

Presentada la segona part de «Jesús de Natzaret»

S'acaba de presentar la segona part del llibre *Jesús de Natzaret*, de Benet XVI, amb el subtítol «De l'entrada a Jerusalem fins a la resurrecció». En aquest volum, signat com a Joseph Ratzinger, el Papa aclareix cinc qüestions disputades sobre la vida de Crist que encara avui provoquen debats encesos entre teòlegs i en l'opinió pública. De moment ja s'han encarregat més d'1,2 milions d'exemplars d'aquest llibre, en set idiomes. **P 7**

Sumari

- P 19 Bicentenari del naixement de Josep Tous
- P 23 Girona aposta per la pastoral exequial
- P 24 Mn. Jesús Arbolí, «in memoriam»
- P 27 Entrevista al logopeda Josep M. Vila
- P 29 Es presenta el llibre «Una Iglesia nazarena»

Editorial

Practicar l'evangelí de l'esperança

Els bisbes de Catalunya han fet públic un nou document: *Al servei del nostre poble*. És la continuïtat i l'actualització d'*Arrels cristianes de Catalunya* (27 de desembre del 1985) del qual l'any passat celebràvem el vint-i-cinquè aniversari amb un acte emblemàtic a Montserrat. Per tal d'expressar l'estreta vinculació d'aquests dos documents, els bisbes han volgut que fossin publicats conjuntament en una mateixa edició (editorial Claret, 2011). *Catalunya Cristiana* va néixer (1979) amb el convenciment que les arrels cristianes eren les que nodrien i vivificaven la realitat catalana. Que el nostre país es torna incomprensible si no es té en compte l'element cristià que l'ha anat configurant en el decurs de la història. Ho repetia fa poc amb paraules semblants el periodista Enric Juliana, que es confessa agnòstic, en la gravació del programa de Ràdio Estel *L'atri dels gentils*. Fa un quart de segle que el capellà barceloní Joan Carrera, després bisbe, va ser present tant en l'origen del nostre setmanari, com en la redacció d'aquell document episcopal, *Arrels cristianes de Catalunya*. Hi ha doncs un íntim lligam entre els postulats d'*Arrels...* i la línia editorial de *Catalunya Cristiana*. Així, escrivia mossèn Carrera en la seva secció *Ara mateix* (1986): «Aquest document assumeix la tradició de presència dels cristians en el procés de reivindicació activa de la identitat de Catalunya (...) però al mateix temps n'acleara la intencionalitat (...) es tracta de la solidaritat amb les grans aspiracions col·lectives i amb la promoció del bé comú,

característica de la fe cristiana aplicada a la realitat de Catalunya.»

És un lloc comú que aquests vint-i-cinc anys llargs la societat catalana ha canviat molt: s'ha globalitzat mercès al desenvolupament de les noves tecnologies i de les xarxes socials. Catalunya ha passat dels 6 milions d'habitants als 7,5, en bona part gràcies a les onades migratòries (hi ha entre nosaltres un 16% d'estrangers). La societat interconnectada multicultural i multireligiosa que es va teixint ha de ser objecte d'una cura pastoral específica, ja que, com escriuen els bisbes de la seva integració «en sortirà també una renovació de les nostres comunitats cristianes, ja que molts són catòlics, però també una renovada societat catalana, tal com la llarga tradició de la nostra cultura palesa àmpliament amb les aportacions de les diverses emigracions, realitzant-se així un noble intercanvi de dons recíprocs».

La crisi econòmica, la família i l'educació, l'equilibri ecològic amenaçat, són altres reptes que aborden els nostres pastors diocesans que fan, alhora, una crida a viure i a practicar l'evangelí de l'esperança. El document dels bisbes era esperat, i encara més, desitjat per molts. Els qui havien pronosticat que els bisbes callarien, s'han equivocat: han parlat i ho han fet amb seny i amb sapiència.

Catalunya Cristiana en les dues edicions d'aquest número, la catalana i la castellana, publica el document episcopal, *Al servei del nostre poble* per tal de difondre el magisteri ordinari dels nostres pastors i amb idèntica voluntat de servei.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Xavier Aguilar, Pilarín Bayés, Carme Borbonès, Agustí Codinach, Agustí Esteve, Enric Frigola, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Antoni Oliva, Maria Patricio, Josep Rius-Camps, Sergi Rodríguez, Peio Sánchez, Lluís Serra, Lluís Solà, Pere Tena, Francesc Torralba, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

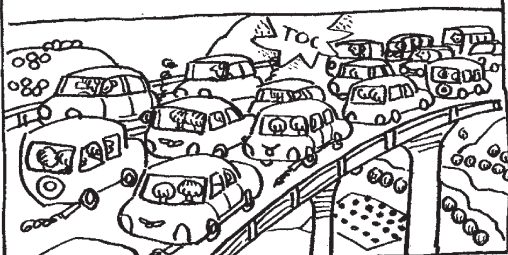
Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

A CATALUNYA POT SEMBLAR QUE LES PROCESSIONS DE PENITÈNCIA SÓN A LES CARRETERES.

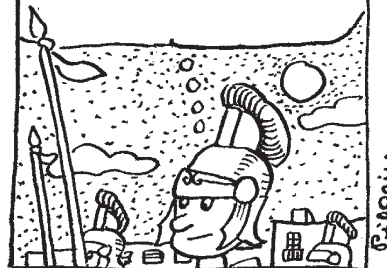
PERÒ NO, A LES PROCESSIONS DE MATARÓ, DE GIRONA I DE VIC PENSARAN EN EL JAPÓ.

I A LES GERMANDATS DE VERGES, DE TARRAGONA I DE TORTOSA, EN L'ÀFRICA.

ÉS QUE LES CELEBRACIONS LOCALS TENEN MOLTA CATEQUESI A DINTRE.

Les confraries, expressió popular de fe

Èxit del V Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germandats de Setmana Santa

Samuel Gutiérrez
Mataró

El món de les confraries i germandats de Setmana Santa viu actualment un moment dolç de revifalla i consolidació en el panorama eclesial català. Arrelades en una tradició que es remunta al segle XVI, aquestes manifestacions religioses de caràcter popular tornen avui a desplegar amb força la seva esplendor al servei de la nova evangelització. Aquesta ha estat una de les conclusions del V Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germandats de Setmana Santa, que del 25 al 27 de febrer es va celebrar solemnement a Mataró amb el lema «Setmana Santa, expressió de fe».

Prop de tres-centes persones i una cinquantena d'entitats d'arreu de Catalunya es van fer presents en una trobada que ha tornat a posar en relleu la vitalitat d'una pastoral que té avui moltes coses a dir a les nostres Esglésies diocesanes. Segons va afirmar el cardenal Lluís Martínez Sistach en la ponència central del congrés, «aquestes manifestacions públiques de la fe s'han de valorar molt», sobretot «enmig de la cultura laïcista actual, que tendeix a la privatització de la fe». I afegia el purpurat: «Davant de la ignorància religiosa que hi ha en el nostre temps i el desconeixement de la fe cristiana en molta gent, fins i tot batejada, les processons de Setmana Santa contribueixen a difondre públicament el coneixement de la mort i resurrecció de Jesús.» Al llarg de la seva intervenció, titulada *Les confraries al servei de l'evangelització*, l'arquebisbe de Barcelona va insistir en la importància, gairebé necessitat, que la condició de confrare estigui sempre estretament vinculada a la vivència cristiana. També va convidar els membres d'aquestes entitats a formar-se religiosament i litúrgicament. «Aquesta —va dir— és una assignatura pendent en moltes institucions d'Església, també a les confraries.» «Us demano —va insistir el cardenal— que no desistiu de trobar iniciatives per engrescar els membres a una formació més rica i sòlida que redundarà positivament en la qualitat de la seva vida cristiana i de la mateixa confraria.»

Pedagogia de la fe

Tot un seguit de ponències, taules rodones i actes litúrgics van configurar l'estructura d'un congrés que ha estat preparat conjuntament i amb molta cura per les deu entitats de Setmana Santa que a Mataró mantenen viva aquesta tradició de fe popular. La valoració dels organitzadors ha estat molt positiva. Jesús Moya, president de la Germandat de Jesús Captiu i Nostra Senyora dels Dolors i membre de la comissió organitzadora del Congrés, assegura que l'«intercanvi de vivències ha estat molt enriquidor per a tothom». «Les confraries som i estem al servei de l'Església i de la nostra societat; som un element cultural importantíssim de les nostres ciutats i també en moltes ocasions els

encarregats de mantenir grans patrimoni artístics», reconeix aquest jove confrare mataroní. Precisament la presència destacada dels joves, que també van protagonitzar una taula rodona, va ser un dels signes més eloqüents de l'alenada d'aire fresc que es viu avui en el si d'aquestes entitats. Elisabeth Mendoza, presidenta de la Coordinadora de Joves Confreres de Barcelona, va defensar que «els joves comencin a tenir iniciativa, a defensar projectes, a viure la germandat o confraria dia a dia, i no només en moments puntuals». «Som l'aire fresc que ha de renovar l'esperit de les nostres corporacions», va afegir la jove confrare.

Una altra de les ponències destacades del Congrés va ser la que va adreçar als assistents Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, amb el títol *Pedagogia de la Setmana Santa*. En sintonia clara amb Benet XVI, Aymar va reivindicar la vida de la bellesa com a camí d'evangelització. «L'art és pedagogia de la fe i alhora és expressió de la fe —va dir—. Avui es recupera cada vegada més la via de la bellesa per arribar a Déu.» Pel que fa a la bellesa de les processons de Setmana Santa, el director de *Catalunya Cristiana* va recordar que es tracta d'un «art mòbil,

«Avui la celebració de la Setmana Santa pot ser un veritable espai de trobada de creients i no creients»

www.vcongres2011.cat

itinerant, que surt al carrer i que es desplaça; és una veritable *performance*, una acció artística que té parentius amb la poesia visual». Mn. Aymar es va mostrar convençut del paper que

aquestes manifestacions populars, especialment per Setmana Santa, poden tenir en el marc de la secularització: «Avui la celebració de la Setmana Santa pot ser un veritable espai de trobada de creients i no creients. Un veritable atri dels gentils, que és el nom que ha rebut una felicitat del papa Benet XVI canalitzada també pel cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura.»

No van faltar tampoc al llarg dels tres dies de trobada els actes més festius, com ara un concert solidari de les bandes de les germandats, destinat a Càritas interparroquial; la desfilara dels Armats de Mataró, o un concert de música sacra a la basílica de Santa Maria interpretat per la Coral Arquitectura i l'Orquestra de la Universitat Politècnica de Catalunya. Una de les propostes més reeixides del congrés va ser l'exposició «Setmana Santa: pas a pas», que va aplegar a l'ateneu de Caixa Laietana el passat i el present de la Setmana Santa de Mataró, amb una mostra molt significativa del patrimoni de les diverses confraries i germandats. Els organitzadors van voler destacar, en aquest sentit, el pal·li de la Mare de Déu dels Dolors que, exposat en la seva integritat, ocupava un lloc central de la mostra.

Història dels congressos

La cinquena edició del Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germandats de Setmana Santa consolida una trobada que es va iniciar l'any 2003 a Tarragona. En l'origen d'aquestes trobades es troba el somni de tres confreres catalans —Manuel Zamora, Daniel Pallegà i Josep Ignasi Boada— que després d'una trobada nacional a Ponferrada van decidir apostar fort per l'aprofundiment a Catalunya de les arrels cristianes d'aquestes manifestacions religioses. Després vindrien els congressos de Girona, l'any 2005; de Barcelona, l'any 2007; i de Reus, l'any 2009. «De tots aquests congressos —afirma Manuel Zamora, director del de Barcelona— no podem fer altra lectura que no sigui en positiu, encara que també hi ha molts aspectes a millorar. Estic convençut que els congressos són bons. La seva finalitat és donar vida a les nostres germandats i assegurar el futur. En els temps que corren, és molt important que un grup de persones surti al carrer a cop de tambor a donar testimoni de la seva fe.» Zamora va animar tots els assistents a continuar treballant en aquesta línia: «Tenim una rica història, tenim un extraordinari patrimoni, tenim el tresor de milers de confreres que treballen per les seves germandats, i tenim, per sobre de tot, la força de la fe en Crist.»

El relleu de Mataró en l'organització del Congrés Català de Confraries l'ha pres la ciutat de Perpinyà, a la Catalunya Nord, que s'ha compromès a acollir aquesta trobada l'any 2013. La seva candidatura va ser aclamada per unanimitat per tots els assistents de la trobada mataronina.

«Les processons són un mitjà privilegiat d'evangelització»

Xavier Alarcón, autor de «Tingueu memòria i record. Una història de la Setmana Santa de Mataró»

Samuel Gutiérrez

La història de Catalunya no es podria entendre sense les seves tradicions religioses. Entre elles, les confraries i germandats que des del segle XVI manifesten públicament la fe pels carrers dels nostres pobles. Amb l'objectiu de fer memòria i recordar la importància d'aquestes expressions religioses populars a la nostra terra, el jove historiador Xavier Alarcón i Campdepadrós (Mataró, 1985) acaba de publicar el seu primer llibre sobre la Setmana Santa mataronina. L'obra s'emmarca dins de la celebració del V Congrés Català de Congregacions, Confraries i Germanats de Setmana Santa, que va tenir lloc a la capital del Maresme del 25 al 27 de febrer.

Quina és la seva vinculació amb el món de les germandats i confraries?

Des de fa molts anys formo part de la Congregació dels Dolors de Mataró, vinculada a la parròquia de Santa Maria, que va ser la forma que va adquirir en el segle XIX el tercer orde laïcal dels frares Servites. Per diverses raons la congregació va deixar de sortir per Setmana Santa, i es va quedar com en hibernació, tot i que no va desaparèixer del tot. Aquest va ser el meu primer contacte amb aquest món. Unit amb això, a Mataró hi ha una vida de confraries força activa i conec molta gent que hi participa, sobretot des de la vida parroquial. Durant la Setmana Santa tots ens trobem als mateixos llocs i tenim una certa relació.

Com va sorgir la idea de fer aquest llibre?

El llibre va ser un encàrrec que va fer la comissió organitzadora del V Congrés Català de Confraries de Setmana Santa al grup d'història de la parròquia de Santa Maria, del qual també formo part. Amb motiu de l'organització del congrés, es va creure que era una ocasió idònia per fer un recopilatori històric de la Setmana Santa mataronina, tant de tota la part moderna, que serien els darrers 25 anys, com dels temps antics. Aquest encàrrec, precisament, ha estat el que ha fet possible un contacte més intens, gairebé freqüent, amb el món confrare, que no havia tingut fins ara.

Què és el que més l'ha sorprès d'aquesta realitat?

Una de les sorpreses més agradables amb les quals m'he trobat és la presència força significativa de joventut. De les nou entitats que hi ha a Mataró, dos dels seus presidents tenen menys de 30 anys. El relleu generacional ha estat reeixit. Actualment, les úniques entitats cristianes que tenen jovent a Mataró són les confraries. Això és una conseqüència, en primer lloc de la seva obertura i capacitat d'acollida. El tòpic que les confraries són un món tancat i ranci és fals. Més aviat és al contrari,

és un món molt obert en el qual s'accepta a tothom, amb l'únic requisit de ser batejat. En el món confrare cadascú pot trobar el seu lloc. També cal destacar el bon ambient que s'hi respira, almenys en el cas de Mataró, que és el que conec més. Hi ha la voluntat d'establir bones relacions, de fer amistat, de créixer com a persones i com a cristians.

Una de les crítiques que sovint es fa a aquestes manifestacions religioses tradicionals és que es queden només en l'exterior, en el folklore i que no sempre responen a una fe pregona...

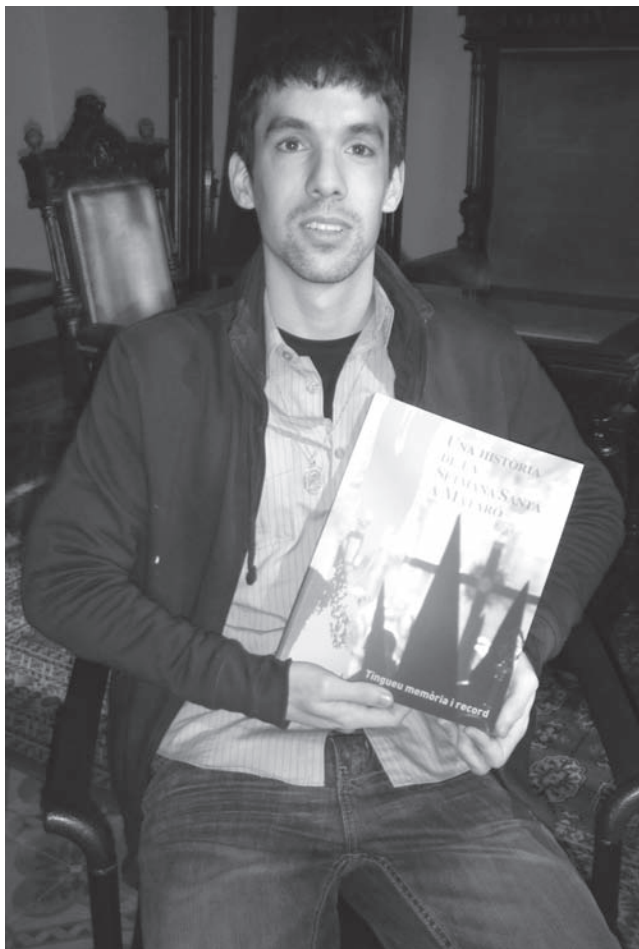
Les confraries són una gran font d'il·lusió i energia, però el problema és que els manca una gran formació. Aquesta formació hauria de ser oferta pels sacerdots i no sempre han estat disposats a fer-ho. Tot això té també una explicació històrica. Durant els anys del postconcili les confraries, sobretot a municipis grans al voltant de Barcelona, van ser rebutjades pels rectors de les parròquies, i moltes es van suprimir. Després es recuperarien cap als anys noranta. Actualment aquest rebuig no és tan gran, però encara no hi ha una acceptació plena. Són considerades un mal menor que s'ha de tolerar. Pel que he pogut comprovar, el món confrare es troba força marginat.

És extrapolable això a la resta de Catalunya?

Sí i no. L'aturada de les processons que va tenir lloc als anys setanta es va focalitzar molt a Barcelona i una mica a Girona. A la resta de Catalunya pràcticament no van desaparèixer. A les terres de Tarragona, a Lleida o als Pirineus van continuar sent tradicions molt vives. El fenomen d'hibernació ha estat molt barceloní i responia a la idea que aquestes entitats ja no tenien sentit. Per diverses circumstàncies, en aquella època les confraries anaven a la baixa i en lloc de plantejar una reforma es va apostar per suprimir-les. Amb la revifalla des de fa uns vint anys del fenomen confrare, ens trobem ara en una situació d'incertesa, amb els capellans que no saben com integrar el fenomen, i les confraries que no saben ben bé com tornar a integrar-se plenament a l'Església.

Aquesta plena integració no deu ser gens fàcil...

Són col·lectius molt grans de gent amb uns nivells de fe molt diferents. Hi ha persones absolutament devotes, hi ha persones que ho són menys i n'hi ha que només agafen la cucurulla una vegada a l'any. Integrar aquest col·lectiu tan divers a l'Església és complicat, sobretot perquè en els darrers vint-i-cinc anys no hi ha hagut cap tipus de

«Les confraries són una gran font d'il·lusió i energia, però el problema és que els manca una gran formació»

formació. El repte avui és reevangelitzar les confraries.

A diferència del que passa amb altres realitats d'Església, què fa que en aquestes entitats sí que hi hagi relleu generacional?

Com he dit abans, això és conseqüència del seu esperit d'acolliment. Són gent absolutament senzilla, despresa, sense manies... És una manera de fer amb què et sents còmoda i a gust. Aquesta és la clau del seu èxit!

Què creu que pot aportar el món confrare avui a una societat cada vegada més secularitzada?

En primer lloc, encara que sembli mentida, jo hi he trobat molta sinceritat. Ens imaginem el món confrare com a molt folklòric, de careta, fins i tot, frívol, i realment, en general, les confraries funcionen d'una manera molt sincera, sense aspiracions de res, sense interessos econòmics, i s'alimenten de la il·lusió de la gent. Aquesta sinceritat i aquesta energia ofertes per amor a Déu —també per amor a l'art— poden ser un bon mitjà d'evangelitzador. La sinceritat en els sentiments és el que fa atractiu el món confrare avui dia. D'aquí la seva revifalla. I és, precisament, aquesta

sinceritat la que tanta falta ens fa avui a la nostra Església barcelonina... Fins i tot amb un toc esbojarrat i alegre! Es troben per lloar Déu però també per passar-s'ho bé. Aquesta és també una bona lliçó d'humanitat.

També són de les poques entitats eclesials que avui manifesten públicament la seva fe...

A Catalunya, en els últims 20 o 30 anys, s'està intentant, a marxes forçades, perdre la por de declarar-se cristià. Si abans provocava un cert rebuig, ara en canvi suscita escepticisme i estranyesa. És un bon senyal. En aquest context, les confraries poden jugar un bon paper. De fet, ara mateix, l'únic contacte real que la societat del segle XXI té amb l'Església catòlica són les processons de Setmana Santa. D'alguna manera, sempre ha estat així. Des que es van crear al segle XVI, n'hi ha hagut sempre, tret de les èpoques de guerra. El que és estrany és que no hi hagi processons.

Com valora avui el treball de formació que es fa en el si de les confraries i germandats?

El gran repte que tenen avui les confraries és la seva formació cristiana, perquè no es desvirtuïn. El rectors més joves, davant de tot aquest gran potencial humà, s'hi han abocat de manera desinteressada i completa. És una gran responsabilitat, però jo crec que val la pena no perdre aquesta oportunitat. Són un mitjà únic i privilegiat d'evangelització. La llàstima és que no es potenciïn més. Convenientment utilitzades i depurades, poden donar uns fruits meravellosos, perquè es tracta de realitats que, si s'aprofundeixen, t'acaben portant irremissiblement als evangelis.

Quan es parla de germandats i confraries tothom pensa en Andalusia. Històricament, però, Catalunya té una tradició encara més antiga... Què ha provocat aquesta pèrdua de memòria històrica?

Aquest procés és una mica llarg d'explicar. La guerra civil va suposar un punt d'inflexió i de ruptura entre la Setmana Santa que s'havia celebrat fins aleshores, molt silenciosa, molt profunda, fins i tot fosca, amb certa carrincloneria, i la que s'impulsaria a partir d'aleshores. La dictadura nacionalcatòlica va prendre com a referència la Setmana Santa d'Andalusia, que era la més espectacular, i es va apostar per sevillanitzar-ho tot. Van començar a aparèixer els vestits de coloraines, les bandes de cornetes i tambors, els passos ben solemnes... En aquest procés de sevillanització té també molt a veure la immigració i, per això, no sempre influeix de la mateixa manera en tot el territori català. Tarragona, per exemple, ha mantingut molt la seva tradició. El que més es sevillanitza són les grans ciutats: Barcelona, Badalona, Mataró, Terrassa, l'Hospitalet, Cornellà... Amb tot això, no vull dir que la sevillanització sigui dolenta. Només constato una realitat, perquè precisament crec que moltes vegades aquesta sevillanització ha ajudat a revifar manifestacions que s'havia tornat massa ensopidota i simple.

Almoina, pregària i dejuni, «traçat de la pedagogia divina»

Benet XVI presideix l'eucaristia del Dimecres de Cendra

Zenit / Ciutat del Vaticà

L'almoina, la pregària i el dejuni, les tres obres fonamentals de pietat previstes per la llei mosaica i esmentades per Jesús a l'evangeli representen el «traçat de la pedagogia divina». Així ho va afirmar el Papa durant l'eucaristia amb imposició de les cendres, celebrada a la basílica romana de Santa Sabina.

«Amb el pas del temps, aquestes prescripcions havien estat tacades pel rovell del formalisme exterior, o fins i tot s'havien transformat en un signe de superioritat», va explicar el Pontífex. «Quan es fa alguna cosa bona, gairebé instintivament neix el desig de ser estimats i admirats per la bona acció, de tenir una satisfacció.» Això, va indicar, «ens tanca en nosaltres mateixos i ens treu de nosaltres mateixos perquè vivim projectats cap allò que els altres pensen i admiren en nosaltres».

En tornar a proposar aquestes prescripcions, Jesús «convida a redescobrir aquestes tres obres de pietat i veure-les de manera més profunda, no per amor propi sinó per amor de Déu, com a mitjans en el camí de conversió a Ell».

El temps litúrgic de Quaresma, va continuar el Pontífex, exhorta al compromís de «convertir el nostre cor cap als horitzons de la Gràcia». «En general, en l'opinió comuna, aquest temps té el risc de ser connotat per la tristesa, per la foscor de la vida», va reconèixer. La Quaresma, en canvi, «és un do preciós de Déu, és un temps fort i dens de significats en el camí de l'Església, és l'itinerari

cap a la Pasqua del Senyor».

Aquest temps convida no a una «conversió superficial i transitòria», sinó a «un itinerari espiritual que té a veure profundament amb les actituds de la consciència i que suposa un sincer propòsit de penediment». Aquesta conversió autèntica, va indicar, «és possible perquè Déu és ric en misericòrdia i gran en amor. La seva és una misericòrdia regeneradora, que crea en nosaltres un cor pur, renova en l'interior un esperit ferm, i ens restitueix l'alegria de la salvació».

La Quaresma, per tant, és «un camí de quaranta dies on experimentar de manera eficaç l'amor

misericordiós de Déu», «conscients sempre de no poder portar a terme la nostra conversió nosaltres sols, amb les nostres forces, perquè és Déu qui ens converteix». «Tothom pot obrir-se a l'acció de Déu, al seu amor», va recordar Benet XVI. «Amb el nostre testimoni evangèlic, els cristians hem de ser un missatge vivent, al contrari, en molts casos som l'únic Evangeli que els homes d'avui encara llegeixen.»

La responsabilitat dels cristians, va afirmar, és la de «viure bé la Quaresma: oferir el testimoni de la fe viscuda a un món en dificultat que necessita tornar a Déu, que té necessitat de conversió».

Missatge papal per a la Campanya de Fraternitat al Brasil

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va enviar un missatge a l'Església brasilera amb motiu de la seva Campanya de Fraternitat, que cada any busca promoure la solidaritat dels catòlics pel que fa a un tema concret. Enguany es tracta de «Fraternitat i vida al planeta». I esmenta el lema de la campanya («La creació geganta i sofreix dolors de part»), el Papa afirma que es pot «incloure entre els motius d'aquests gemecs el dany provocat en la creació per l'egoisme humà». «Amb tot—afegeix—, és igualment veritable que la creació espera amb ànsia la revelació dels fills de Déu.» «Així com el pecat va destruir la creació, aquesta és també restaurada quan es fan presents els fills de Déu, i tenen cura del món perquè Déu sigui tot en tots.»

Benet XVI indica que el primer pas per a «una recta relació amb el món que ens envolta és el reconeixement, per part de l'home, de la seva condició de criatura». «L'home no és Déu, sinó la seva imatge; per això, ha de procurar ser més sensible a la presència de Déu en allò que és al seu voltant: en totes les criatures i, especialment, en la persona humana hi ha una certa epifania de Déu.» L'home «només serà capaç de respectar les criatures en la mesura que tingui en el seu esperit un sentit ple de la vida; en cas contrari, serà portat a menysprear-se ell mateix i a allò que l'envolta, a no tenir respecte pel medi ambient en què viu, per la creació», afirma el Papa.

Segons Benet XVI, la primera ecologia a ser defensada és l'«ecologia humana». El Papa va explicar que no es podrà parlar mai d'una autèntica defensa del medi ambient «sense una defensa clara de la vida humana, des de la seva concepció fins a la mort natural; sense una defensa de la família basada en el matrimoni entre un home i una dona». Tampoc «sense una defensa veritable dels exclosos i marginats per la societat, sense oblidar, en aquest context, aquells que ho perden tot, víctimes de desastres naturals». Segons el Papa, el deure de tenir cura del medi ambient «neix de la consciència que Déu confia la seva creació a l'home, no perquè exerceixi sobre ella un domini arbitrari, sinó perquè la conservi i en tingui cura com un fill cuida de l'herència del seu pare».

El dejuni veritable, nodrir-se de la paraula de Déu

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI va dedicar la seva catequesi del Dimecres de Cendra a reflexionar sobre la Quaresma i sobre les pràctiques pietoses que hi estan lligades: el dejuni, la pregària i l'almoina.

El dejuni «significa l'abstinència d'aliments, però comprèn altres formes de privació per a una vida més sòbria». No obstant això, «tot això no constitueix encara la realitat plena del dejuni: és el signe extern d'una realitat interior, del nostre compromís, amb l'ajuda de Déu, d'abstenir-nos del mal i de viure l'Evangeli». «No dejuna de veritat qui no sap nodrir-se de la Paraula de Déu», va afirmar el Papa. «El dejuni, en la tradició cristiana, està lligat estretament a l'almoina», va afirmar. En aquest sentit, va recordar amb sant Agustí que tant el dejuni com l'almoina són «les dues ales de la pregària», que li permeten aconseguir més impuls i arribar a Déu.

«L'Església sap que, a causa de la nostra feblesa, és molt esgotador fer silenci per posar-se davant de Déu, i prendre consciència de la nostra condició de cri-

atures que depenen d'Ell i de pecadors necessitats del seu amor», va subratllar el Bisbe de Roma. Per això, «per Quaresma, se'ns convida a una pregària més fidel i intensa i a una meditació prolongada sobre la Paraula de Déu».

En línia amb el seu missatge per a la Quaresma d'enguany, el Pontífex va convidar tots els fidels a «reviure» el propi baptisme, ja que la Quaresma, i especialment en aquest cicle litúrgic A, ha estat en la tradició de l'Església l'itinerari que els catecúmens havien de recórrer abans de rebre el sagrament la nit de Pasqua. El Papa va convidar a viure aquest «itinerari baptismal», per «revifar en nosaltres aquest do i per fer que la nostra vida recuperi les exigències i els compromisos d'aquest sagrament, que és a la base de la nostra vida cristiana». «Des de sempre, l'Església associa la Vetlla Pasqual a la celebració del Baptisme: en ell es realitza aquest gran misteri pel qual l'home, mort al pecat, és fet partícip de la vida nova en Crist ressuscitat i rep l'Esperit de Déu.»

Va exhortar a estar «atents a acollir

la invitació de Crist a seguir-lo d'una manera més decidida i coherent, renovant la gràcia i els compromisos del nostre Baptisme, per abandonar l'home vell que està en nosaltres i revestir-nos de Crist». La Quaresma, va afegir finalment, «és un camí, és acompanyar Jesús que puja a Jerusalem, lloc de compliment del seu misteri de passió, mort i resurrecció». Així, va explicar, «ens recorda que la vida cristiana és un "camí" per recórrer, que consisteix no tant en una llei a observar, sinó en la persona mateixa de Crist, a la qual cal trobar, acollir, seguir». «És sobretot

en la litúrgia, en la participació en els sants misteris, on som portats a recórrer aquest camí amb el Senyor.»

Però aquesta vivència no és «una commemoració senzilla, un record de fets passats», sinó que «en les accions litúrgiques, Crist es fa present a través de l'obra de l'Esperit Sant, aquests esdeveniments salvífics es tornen actuals». Participar en la litúrgia, va concloure, significa «submergir la pròpia vida en el misteri de Crist, en la seva presència permanent, recórrer un camí en el qual entrem en la seva mort i resurrecció per tenir la vida».

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans *persones grans*

Places disponibles i preu assequible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

PELEGRINATGE DIOCESÀ A ROMA PER ASSISTIR A LA BEATIFICACIÓ DE

Joan Pau II

Presidit per l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Lluís Martínez Sistach,
Arquebisbe Metropolità de Barcelona
Organitza: Club+Amics (Amics de Catalunya Cristiana)

Del dissabte 30 d'abril al dilluns 2 de maig de 2011

Roma t'està esperant...

Per a preus i més informació **934 092 770**

El Papa afronta amb el seu nou llibre cinc qüestions disputades

El cardenal Marc Ouellet presenta la segona part de «Jesús de Natzaret»

Zenit
Ciutat del Vaticà

Benet XVI, en presentar una interpretació de la Sagrada Escripura que harmonitza anàlisi històrica i fe en el seu llibre *Jesús de Natzaret. De l'entrada a Jerusalem fins a la resurrecció*, aclareix cinc «qüestions disputades» sobre la vida de Crist que encara avui provoquen debats animats entre teòlegs i en l'opinió pública. Així ho va explicar el cardenal Marc Ouellet, prefecte de la Congregació per als Bisbes i relator del Sínode dels Bisbes sobre la Paraula de Déu, en presentar el text en roda de premsa. El purpurat canadenc va reconèixer que en aclarir aquestes qüestions disputades, aquesta obra, que porta la signatura de Joseph Ratzinger–Benet XVI, «tindrà un efecte alliberador per estimular l'amor de la Sagrada Escripura».

La primera qüestió que aclareix el llibre, segons el cardenal Ouellet, és «el fonament històric del cristianisme». «Atès que el cristianisme és la religió del Verb encarnat en la història, per a l'Església és indispensable atènyer-se als fets i als esdeveniments reals, precisament perquè aquests contenen "misteris" que la teologia ha d'aprofundir fent servir claus d'interpretació que pertanyen al domini de la fe.» «Des d'aquesta perspectiva, es comprèn l'interès del Papa per l'exegesi historicocrítica, que coneix bé, i de la qual treu el bo i millor per aprofundir en els esdeveniments de l'Últim Sopar, el significat de la pregària de Getsemani, la cronologia de la passió i en particular les empremtes històriques de la resurrecció.»

El Pontífex explica els fets del Nou Testament amb l'ajuda de l'Antic Testament i viceversa, va constatar el purpurat. «El lligam del cristianisme amb el judaisme queda reforçat per aquesta exegesi que s'arrela en la història d'Israel», va assenyalar. Com a exemple concret, va esmentar la presentació que el Papa fa de la pregària sacerdotal de Jesús, «que assoleix en ell una dimensió totalment nova gràcies a la seva interpretació il·luminada de la tradició jueva del *Yom Kippur*».

La segona qüestió que aclareix el Papa, segons el cardenal Ouellet, afecta el messianisme de Jesús. «Hi ha exegetes moderns que han fet de Jesús un revolucionari, un mestre de moral, un profeta escatològic, un rabí idealista, un boig de Déu, un messies en cert sentit a imatge de seu intèrpret influenciat per les ideologies dominants.» «L'exposició de Benet XVI sobre aquest punt està difosa i ben arrelada en la tradició jueva», va dir. «Jesús declara davant del Sanedrí que és el Messies, i aclareix la naturalesa exclusivament religiosa del mateix messianisme. Per aquest motiu, és condemnat per blasfem.» El Papa subratlla que l'objectiu del messianisme de Jesús és «instaurar el nou culte, l'adoració en esperit i veritat, que involucra tota l'existència personal i comunitària, com un lliurament d'amor per la glorificació de Déu en la carn», va indicar el prefecte de la

D'esquerra a dreta: professor Claudio Magris, cardenal Ouellet i el P. Federico Lombardi.

«Un llibre fet per al diàleg»

El professor Claudio Magris, escriptor i germanista, en la trobada amb els periodistes en què va participar juntament amb el purpurat canadenc, va indicar que el llibre «hauria d'afavorir decididament el diàleg, perquè és un llibre fet per al diàleg», tot i que «és difícil de fet que ho aconsegueixi com mereixeria». «La dificultat que l'Església, malauradament, troba per donar a conèixer els seus propis principis és que moltes vegades en la transmissió es fan simplificacions que acaben per fer perdre el que és essencial», va afirmar. Davant de la reacció de mitjans de comunicació social per les frases del Papa en les quals mostra com el poble jueu no és responsable de la mort de Jesús, el cardenal va recordar que aquest ensenyament en realitat confirma el que ja va indicar el Concili Vaticà II, el document *Nostra aetate* i el Catecisme de l'Església catòlica, entre altres.

A la pregunta d'un periodista sobre si Benet XVI condemna o no en aquest llibre la teologia de l'alliberament, el cardenal Ouellet va afirmar que el volum no tracta aquest tema, i que més en general, «no condemna ningú», ja que «és un llibre molt obert», encara que aclareix «en què consisteix el messianisme de Jesús». Per facilitar l'aprofundiment en una obra d'aquesta densitat, el purpurat va recomanar llegir les homilies del Papa, ja que «permeten entendre bé aquest llibre i fer-lo accessible».

El professor Magris va afirmar també que «aquest llibre va al fons d'algunes qüestions que afecten la vida de cadascun de nosaltres, però també les persones d'altres religions», i va especificar també que el volum «no és un acte magisterial, sinó un text que es presta a la crítica», i que inaugura «una nova relació entre literatura, text i lector». «El mètode històric és irrenunciable —va subratllar—, tot i que no pot demostrar que Jesús és el Fill de Déu, però és fonamental per acostar-se a aquesta veritat».

Congregació vaticana per als Bisbes.

El tercer debat explicat pel Pontífex afecta a la «redempció i al lloc que hi ha d'ocupar l'expiació dels pecats. El Papa afronta les objeccions modernes a aquesta doctrina tradicional. Un Déu que exigeix una expiació infinita, no és potser un Déu cruel, la imatge del qual és incompatible amb la nostra concepció d'un Déu misericordiós?» Per respondre aquesta pregunta Joseph Ratzinger «mostra com la misericòrdia i la justícia es donen la mà en el marc de l'Aliança volguda per Déu. Un Déu que ho perdonés tot, sense amoïnar-se de la resposta que ha de donar la seva criatura, s'estaria prenent seriosament l'Aliança i sobretot el mal horrible que enverina la història del món?». Aquestes preguntes conviden «a la reflexió i en primer lloc a la conversió», va continuar dient el cardenal Ouellet. «No és possible tenir una visió clara d'aquestes

qüestions últimes i romandre neutrals o mantenir-se a distància. Cal implicar la pròpia llibertat per descobrir el sentit profund de l'Aliança, que justament compromet la llibertat de cada persona.» La conclusió de Benet XVI és peremptòria: «El misteri de l'expiació no ha de ser sacrificat per cap racionalisme prepotent.»

Una altra qüestió afrontada és el sacerdocí de Crist. «Segons les categories eclesials d'avui, Jesús era un laic revestit d'una vocació profètica. No pertanyia a l'aristocràcia del temple i vivia al marge d'aquesta institució fonamental per al poble d'Israel. Aquest fet ha portat molta gent a considerar la figura de Crist com a totalment aliena i sense cap relació amb el sacerdocí. Benet XVI corregeix aquesta interpretació i es recolza fermament en la carta als Hebreus, que parla àmpliament del sacerdocí de Crist.» «El Papa respon les objeccions

històriques i crítiques tot mostrant la coherència del sacerdocí nou de Jesús amb el culte nou que va venir a establir a la terra, obeint la voluntat del Pare. El comentari de la pregària sacerdotal de Jesús és d'una gran profunditat. La institució de l'Eucaristia apareix en aquest context amb una bellesa lluminosa que es reflecteix en la vida de l'Església com el seu fonament i font perenne de pau i alegria.»

La darrera qüestió esmentada pel cardenal Ouellet és la resurrecció. Benet XVI ho reconeix clarament: «La fe cristiana té sentit o perd forces en virtut de la veritat del testimoni segons el qual Crist va ressuscitar d'entre els morts.» «El Papa s'alça contra les elucubracions exegetiques que declaren com a compatibles l'anunci de la resurrecció de Crist i la permanència del seu cadàver en el sepulcre —explica Ouellet—. Exclou aquestes teories absurdes i observa que el sepulcre buit, si bé no és una prova de la resurrecció, de la qual ningú no ha estat testimoni, queda com un signe, un pressupòsit, una empremta deixada en la història per un esdeveniment transcendent.» La importància històrica de la resurrecció es manifesta en el testimoni de les primeres comunitats que van donar vida a la tradició del diumenge com a signe d'identificació i pertinença amb el Senyor. «Si es considera la importància que té el dissabte en la tradició veterotestamentària, basada en el relat de la creació i en el Decàleg, resulta evident que només un esdeveniment amb una força esglaiadora podia provocar la renúncia al dissabte i la seva substitució pel primer dia de la setmana», escriu el Papa. Per això, fa aquesta confessió: «Per a mi, la celebració del Dia del Senyor, que distingeix la comunitat cristiana des del començament, és una de les proves més fortes que ha passat una cosa extraordinària en aquell dia: el descobriment del sepulcre buit i la trobada amb el Senyor ressuscitat.»

*RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.00 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

Una nova evangelització per desxifrar els signes dels temps

Presentats els «lineamenta» per al Sínode dels del Bisbes 2012

Zenit

Ciutat del Vaticà

«Una actitud, un estil audaç» que es tradueix en la «capacitat per part del cristianisme de llegir i de desxifrar els nous escenaris dins de la història dels homes per habitar-los i transformar-los en llocs de testimoni i anunci de l'Evangeli»: tot això és «nova evangelització», segons els *lineamenta* de la XIII Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes sobre el tema *La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana*, presentats a Roma. La qüestió de la transmissió de la fe en el centre dels treballs sinodals es durà a terme al Vaticà del 7 al 28 d'octubre del 2012.

«Un esdeveniment —ha explicat Mons. Nikola Eterović, secretari general del Sínode dels Bisbes— va influir sobre l'elecció definitiva de l'argument del sínode: la decisió del Papa d'erigir el 21 de setembre del 2010 el Consell Pontifici per a la Nova Evangelització, que ha dut a enquadrar la inquietud pastoral sobre la transmissió de la fe en la reflexió sobre la nova evangelització que s'imposa a tota l'Església.» Els mateixos *lineamenta* ofereixen la «distinció teòrica» entre «nova evangelització que s'adreça principalment a aquells que s'han allunyat de l'Església, a les persones batejades però no prou evangelitzades», de l'«evangelització com a activitat regular de l'Església» i «primer anunci *ad gentes* a aquells que encara no coneixen Jesucrist», però precisen que «les tres categories a vegades conviuen en el mateix territori. Per això les Esglésies locals les han de practicar contemporàniament, sobretot a causa de la globalització i del moviment de les poblacions».

La XIII cimera sinodal es planteja «en el renovat compromís de l'evangelització que l'Església ha emprès arrel del Concili Vaticà II» en la consciència que «ella existeix per evangelitzar i per dur aquesta tasca de manera adequada, l'Església comença per evangelitzar-se a ella mateixa». «No es tracta —subratllen els *lineamenta*— de tornar a fer una cosa que es va fer malament o que no ha funcionat, gairebé com si la nova acció fos un judici implícit sobre el fracàs de la primera.» La nova evangelització «no és una reduplicació de la primera, sinó el valor d'intentar camins nous, davant de les condicions canviades dins de les quals l'Església està cridada a viure avui l'anunci de l'Evangeli».

Els escenaris

«Els reptes que el context cultural i social actual plantegen a la fe cristiana —ha assenyalat Mons. Eterović— s'indiquen en els *lineamenta* en sis escenaris, el primer dels quals és la secularització.» Encara que «interessa principalment al món occidental, d'aquí s'escampa arreu del món», i

El proper Sínode de Bisbes serà l'any 2012.

assumeix la majoria de vegades «un to de renúncia que ha invalidat la vida quotidiana de les persones, i ha desenvolupat una mentalitat en què Déu és, de fet, absent». Al mateix temps, «al món hi ha un desvetllament religiós» tot i que «molts aspectes positius de la recerca de Déu i del redescobriments del sagrat es veuen enfosquits per fenòmens de fonamentalisme que sovint manipula la religió per justificar la violència i fins i tot el terrorisme».

Uns altres reptes els planteja el fenomen migratori lligat a la globalització, per la revolució informàtica amb «els beneficis i els riscos de la cultura mediàtica i digital», per l'escenari econòmic amb «els desequilibris creixents entre el nord i el sud del món». A això s'afegeix la relació entre la ciència i la tècnica, que corren el risc de «convertir-se en els nous ídols del present» i els canvis de les darreres dècades en l'àmbit polític, que estan creant «una situació mundial amb actors polítics, econòmics i religiosos nous, com al món asiàtic i islàmic».

Davant d'aquests escenaris nous, ha subratllat Eterović, els cristians, a més d'una obra de discerniment, estan cridats a «donar regust evangèlic als grans valors de la pau, de la justícia, del desenvolupament, de l'alliberament dels pobles, del respecte dels drets humans i dels pobles, sobretot de les minories, com també de la salvaguarda de la creació i del futur del nostre planeta». Es tracta d'una tasca que «ofereix grans possibilitats al diàleg ecumènic» com també de gran ajuda «pot ser el diàleg interreligiós, sobretot amb les grans religions orientals».

«La nova evangelització —precisen els *lineamenta*— «no cobreix o amaga la intenció de noves accions de proselitisme per part de l'Església, sobretot cap a altres confessions cristianes.» Ni tampoc «un canvi en l'actitud de l'Església cap a aquells que no creuen, transformats en objecte de persuasió i ja no vistos com a interlocutors dins

d'un diàleg que ens veu units per la mateixa humanitat i a la recerca de la veritat de la nostra existència». Els creients «també hem de portar al cor les persones que es consideren agnòstiques o atees», que «potser s'espanten quan es parla de nova evangelització, com si elles s'haguessin de convertir en objecte de missió». Amb tot, «la pregunta sobre Déu roman present també per a ells». «La recerca de Déu —indiquen els *lineamenta*— va ser el motiu fonamental pel qual van néixer el monaquisme occidental i, amb ell, la cultura occidental.» El primer pas de l'evangelització consisteix «a intentar mantenir dreta aquesta recerca. Cal mantenir el diàleg amb les religions i amb qui considera la religió una cosa estranya».

La imatge de l'«atri dels gentils»

proposada per Benet XVI com a espai «on els homes poden d'alguna manera enganxar-se a Déu, sense conèixer-lo i abans que hagin trobat l'accés al seu misteri» s'entrega com a element ulterior de la nova evangelització, que «mostra l'audàcia dels cristians de buscar positivament tots els camins per filar formes de diàleg que surtin a trobar les esperances més profundes dels homes i la seva set de Déu».

«El clima cultural i la situació de cansament en què es troben moltes comunitats cristianes —ha comentat Mons. Eterović— corren el risc d'afeblir la capacitat d'anunci, de testimoni i d'educació a la fe de les nostres Esglésies locals.» En la societat actual «tota acció educativa sembla molt difícil, fins al punt que Benet XVI va parlar d'emergència educativa». Costa cada vegada més «transmetre a les noves generacions els valors de fons i un comportament recte», dificultat experimentada «particularment pels pares però també pels ens educatius i per l'escola».

La nova evangelització també «està cridada a ocupar-se del compromís cultural i educatiu de l'Església», però aquesta necessita «més testimonis que mestres». Qualsevol projecte d'anunci i de transmissió de la fe, de «nova evangelització», no pot prescindir de la necessitat d'«homes i dones que amb la seva conducta de vida donen força al compromís evangelitzador que viuen». Per això els *lineamenta* presenten testimonis il·lustres de la història en el camp de l'educació a sant Pau, als sants Ciril i Metodi, a sant Francesc Xavier i a la mare Teresa de Calcuta, per subratllar que «la nova evangelització és sobretot una tasca espiritual de cristians que busquen la santedat».

«La nova evangelització —ha dit Mons. Eterović— s'hauria de convertir en un nou cenacle en què l'Església, amb la gràcia de l'Esperit Sant, trobarà no un nou Evangeli, sinó més aviat una resposta adequada als signes dels temps i a les necessitats dels homes i dels pobles d'avui, així com «als nous escenaris que dissenyen la cultura a través de la qual narrem les nostres identitats».

El Papa respondrà a la televisió preguntes sobre Jesús

Zenit / Ciutat del Vaticà

El 22 d'abril, Divendres Sant, el Papa respondrà tres preguntes sobre Jesús al programa de la televisió estatal italiana Rai Uno, *A Sua Immagine*. Les preguntes podran ser enviades al lloc web de la cadena i després seran seleccionades. L'entrevista al Papa es gravarà pocs dies abans de l'emissió.

En una entrevista concedida a Ràdio Vaticana, el presentador d'*A Sua Immagine*, Rosario Carello, va explicar que la iniciativa va néixer de la valoració que «Divendres Sant és un dia particular i, fins fa uns anys, la televisió també s'adonava d'aquesta diferència amb una programació que induïa almenys a la reflexió». «S'ha perdut aquest sentiment», va comentar Carello, indicant que «avui el Divendres Sant televisiu és un dia

com els altres per a tots els canals». Per aquest motiu, *A Sua Immagine* ha volgut «tornar a col·locar al centre de la tarda d'aquest dia, a la mateixa hora que la mort de Jesús, el cas de Jesús».

«La idea era: són moltes les preguntes sobre Jesús que arriben dels telespectadors, que ja troben en l'estudi interlocutors per respondre, però seria extraordinari si fos el Papa mateix, que és tan atent a escoltar i a dialogar, qui respongués. Que bonic que seria si el públic pogués fer preguntes i fos el Papa qui respongués», va confessar Carello. «Ens semblava una bogeria pensar-ho. Però vèiem en l'estil del papa Benet alguna cosa que ens induïa almenys a proposar aquesta idea: la vam proposar i vet aquí que el Papa ho va acceptar», va afegir.

«No cal ser rics per fer front a aspectes de la pobresa que són crucials»

Javier Iguíñiz, president del Moviment Internacional d'Intel·lectuals Catòlics de Pax Romana

Carme Munté

Javier Iguíñiz Echeverría, professor principal a la Universitat Catòlica del Perú (Lima), és president del Moviment Internacional d'Intel·lectuals Catòlics de Pax Romana, un moviment laïcal els membres del qual posen els seus coneixements i professionalitat al servei d'un món amb més igualtat d'oportunitats per a tothom. En el cas d'Iguíñiz, de nacionalitat peruana i espanyola, du a terme la missió posant els seus coneixements com a economista i enginyer al servei d'un projecte de gran abast: afrontar el desenvolupament dels pobles no només en clau econòmica sinó en termes més humans, humanitaris i humanistes. «Hi ha una convergència entre aquests nous plantejaments sobre el desenvolupament dels països i les persones, i la doctrina social de l'Església que convé explorar i estudiar», afirma el professor Iguíñiz, que va ser fa poc a Barcelona convidat per Justícia i Pau.

Quins són els reptes del Perú actual en clau de desenvolupament econòmic i social?

En part és un relat clàssic: convertir el progrés econòmic en benestar i desenvolupament humà perquè lamentablement, sobretot a Amèrica Llatina, la desigualtat és molt gran. Som el continent més desigual de tots en termes de distribució de l'ingrés; «lamentablement» també som el més catòlic de tots, cosa que ens posa en una exigència de coherència en termes d'evangelització i presència eclesial i cristiana molt gran. Com el bon samarità ens recorda, no és important que haguem estat o no els causants d'una situació perquè si la tenim a prop també en som responsables. Per tant, aquest repte a Amèrica Llatina és molt seriós, no només pel que fa a la política i l'economia, sinó també religiosament. Com fer compatibles un catolicisme que vol ser motor de la justícia i els drets humans amb situacions de gran desigualtat que no són prou qüestionades?

Quines han de ser les prioritats auspiades per l'Estat peruà?

Aquesta igualtat és el marc general, però en concret la prioritat ha de ser més consideració cap al món rural. Però no únicament no s'està fent, sinó que hi ha una mena de declaració de desnonats dels que viuen en aquestes zones rurals amb pocs recursos.

Quina és la situació dels nens? És certa la xifra d'un 24% de desnutrició infantil?

Efectivament, una de les assignatures pendents al Perú és l'existència d'una taxa de desnutrició molt alta fins i tot per al nivell de producte per càpita que té el Perú. Altres països amb el mateix nivell de riquesa, de recursos, aconseguen resultats molt millors pel que fa a desnutrició. Al Perú tenim molta incidència de casos d'anèmia, també tenim retard en mortalitat materna i taxa de mortalitat infantil.

«Els nens al Perú no són ben tractats ni en el moment de néixer ni durant els primers anys»

En general, els nens al Perú no són ben tractats ni en el moment de néixer ni els primers anys. Hi ha una desconsideració especialment greu. Jo estic involucrat en iniciatives en aquesta direcció perquè, com sabem molt bé, els danys que tenen lloc en aquestes edats inicials moltes vegades no aconseguen superar-se i produeixen adults amb poques capacitats, situació que empitjora davant les exigències del mercat i les exigències professionals, que cada cop són més grans en les economies.

Com valora les respostes de països com Espanya davant de l'actual crisi econòmica?

Les mirem amb interès des d'altres llocs, també amb preocupació, perquè països com ara Espanya defineixen pautes per a altres països menys rics, amb menys recursos. Per tant, els sistemes de seguretat social, de protecció dels ancians, de consideració per l'educació... en general són vistos en altres països com els d'Amèrica Llatina com rutes que hem de prendre en compte i que són inspiradores en cert sentit. Per això, els avenços o retrocessos que passin a països com Espanya són sum-

mament importants perquè animen o desanimen els que busquem maneres més civilitzades i frateres de compartir recursos, d'oferir les seguretats mínimes a la gent perquè després es desenvolupin a la vida, corrent riscos a la vida en els plans més humans d'empresa, inversions... però no riscos en termes de salut o d'incapacitat per assistir al sistema educatiu.

Cada vegada l'economia espanyola s'atansa més al mercat d'Amèrica Llatina?

Se la sent més. Ara no tinc xifres precises però se la sent més en el sentit que hi ha més presència d'empreses espanyoles. En el cas del Perú m'arrisca a dir que deu ser la primera inversió directa estrangera al país. Això passa al Brasil, Mèxic, Argentina... La presència econòmica espanyola és força important en general a Amèrica Llatina.

Com reinterpreta la lluita contra la pobresa?

Hi ha dues grans pistes per mirar l'assumpte que em semblen suggeridores. Una: la d'apuntar algun aspecte puntual de la pobresa. Per exemple, Lula al Brasil: fam zero. Ja sabem que la pobresa no és només fam, però és un aspecte que en aquest país van considerar que era crucial, que era atacable en terminis relativament curts. Per tant, aquesta és una perspectiva: decidir un objectiu específic. L'altra perspectiva, que sembla contradictòria però que ajuda i complementa, és veure la pobresa com un afer multidimensional on l'aspecte dominant no cal que sigui el poder adquisitiu, l'economia, sinó que hem demostrat que es pot avançar als nostres països, per exemple, enfrontant el tema de la salut abans que el de la riquesa; enfrontant el problema

de l'educació abans que el producte interior brut del país hagi de créixer. No cal ser rics per fer front a aspectes de la pobresa que són crucials i que, no obstant això, poden ser abordats de manera summament barata, amb pocs recursos econòmics i amb molta mobilització i voluntat política.

Quina és la missió de la doctrina social de l'Església en els temps actuals de crisi?

És animar-nos als que som catòlics a investigar, estudiar, aprofundir i innovar en la doctrina social de l'Església; no tant a repetir-la, perquè aquesta seria una manera obsoleta d'enfrontar realitats que són molt canviants, que són molt difícils i que demanen molta innovació. Per als intel·lectuals i professionals el primer repte de la doctrina social de l'Església és posar-nos una plataforma bàsica des de la qual innovar, investigar i atacar amb risc temes més complicats, més fronterers.

Com a president del moviment Pax Romana, quina creu que pot ser l'aportació d'aquest moviment en el moment actual?

La nostra Església ha de demostrar una simpatia per la gent, una proximitat als problemes concrets de la població i, especialment, com diuen els nostres bisbes a Amèrica Llatina de manera reiterada i darrerament a Aparecida, als més pobres. Si l'Església catòlica, la jerarquia, els membres del laïcat, no demostren a la pràctica una aproximació amorosa, consoladora, afectuosa amb aquest món social, per molt que esgrimeixi la doctrina, per molt que aixequi el dit condemnatori, acusatori, no tindrà l'autoritat moral per convertir les persones a un plantejament cristià que permeti envigorir l'espiritualitat dels catòlics a Amèrica Llatina. Insisteixo en aquesta proximitat humana, en l'afabilitat, en l'amor, en el consol, en l'acompanyament i menys en aquestes afirmacions molt seques, verticals, condemnatòries, excloents i poc afectuoses amb els més necessitats.

Colòmbia

Vint anys de camí cap a la igualtat d'homes i dones

Fides / Bogotà

«Si s'apliqués la llei actual, la distància entre homes i dones podria ser més petita, però encara falta molt de camí per fer...», és el que afirma el document *20 anys de camí cap a la igualtat de gènere a Colòmbia*, que recorre els vint anys de la vida de l'actual Constitució, publicat amb motiu del Dia Internacional de la Dona. El document ha estat elaborat pel Secretariat Nacional de Pastoral Social i per Càritas Colòmbia. Aquest aniversari es commemora a través d'una campanya per ressaltar els esforços

continuats que han fet les dones al llarg de la història de la humanitat, a la recerca del reconeixement de la seva dignitat i igualtat en la societat. A més, el document inclou un seguit de lleis promulgades els darrers dos decennis en què es reconeixen els drets per a les dones a Colòmbia. Reconèixer els drets a les dones és important perquè permet tenir més participació en la construcció del món des de la mirada i l'actuació femenina, perquè la seva aportació ofereix una riquesa que dona la integritat capaç de transformar i enriquir tots els espais socials.

Els bisbes del País Basc i Navarra analitzen les causes morals i socials de la crisi econòmica

Publiquen la carta conjunta de Quaresma-Pasqua

SIC
Bilbao

Amb el títol *Una economia al servei de les persones*, els bisbes de Pamplona i Tudela, Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria (Francisco Pérez, Mario Iceta, José Ignacio Munilla i Miguel Asurmendi) analitzen l'actual situació de crisi en una carta pastoral publicada amb motiu de la Quaresma-Pasqua del 2011. La preocupació principal dels bisbes són les persones que pateixen més la crisi. Per això fan una crida a les seves diòcesis i «a totes les persones de bona voluntat, agents i institucions socials i administracions públiques per tal que cerquin de manera conjunta i solidària una sortida a la crisi; construeixin unes bases ètiques fermes per al desenvolupament de la nostra societat; promoguin el treball digne i s'esforcin per defensar els més

dèbils i abatuts per la crisi, com a exigència i prova de la justícia social». L'enfocament de la carta és essencialment humà, ètic i cultural. Pel que fa a aquest punt, els bisbes afirmen: «No pretenem realitzar cap anàlisi científica ni aportar solucions tècniques o polítiques. No és missió nostra. El nostre desig és comprendre els fets de manera adequada, llegir-los a la llum de la fe, subratllant les dimensions ètica i cultural de la crisi, i treure'n les conseqüències oportunes de conversió i compromís.» Els bisbes exposen que el que va començar com una crisi financera als Estats Units es va convertir ràpidament en una crisi global de dimensions i conseqüències múltiples. En analitzar-ne les causes, comenten: «La crisi ha demostrat que el mercat, deixat a si mateix, no solament pot resultar ineficient, sinó

acabar promovent pràctiques immorals i generar un desastre global.» A parer seu, es dona un ampli consens a l'entorn del fet que «aquesta crisi s'ha produït per una combinació de desenfocaments teòrics, errors tècnics i faltes ètiques». En la mateixa línia, assenyalen l'existència de tres mancances bàsiques que cal resoldre: «La de regles adequades per regir el mercat global, especialment el financer, la d'institucions amb prou capacitat per garantir-ne el bon funcionament i, finalment, la manca ètica, sense la qual aquesta crisi no s'hauria produït.» La crisi pot ser també viscuda com a crida i oportunitat per canviar actituds i comportaments i resoldre mancances apuntades. Prenent com a base la doctrina social de l'Església, la carta explica que la correcció d'aquestes mancances ha de tenir com a centre la dignitat inviolable de la persona i la igualtat radical entre totes les persones. Aquesta correcció ha d'estar guiada pels principis del bé comú, del destí universal dels béns i de la solidaritat. Sense això, no seria possible la construcció d'una societat justa i lliure, en la qual persones i països convisquin i col·laborin pacíficament per la igualtat. Per això, en un món globalitzat, els bisbes se sumen a la crida dels últims Papes per «establir un tipus d'autoritat mundial que, sense menystenir la subsidiarietat, promogui

i garanteixi el bé comú de totes les persones, siguin del país que siguin». La carta assenyalava que la crisi té arrels culturals, entre elles, la mateixa concepció de desenvolupament, que cal reorientar. Per ser autèntic, ha de tenir en compte i abastar totes les dimensions de la persona; ha d'incloure totes les persones; ha de ser sostenible i capaç de fundar i promoure la fraternitat sobre la base de la caritat. Encara que té com a «mesura mínima» la justícia, la caritat va molt més enllà i és imprescindible per crear una societat realment humana. Aquesta perspectiva evangèlica és també necessària per superar altres mals de la nostra cultura: l'individualisme insolidari, la «cultura de la satisfacció» i del consum, i la pèrdua de valors i virtuts com la responsabilitat, el compromís i l'honestetat. Els bisbes conviden a viure aquest temps com una crida a la conversió, a la compassió i a la solidaritat; consideren que respondre aquesta crida és imprescindible per anunciar l'Evangeli com a «bona notícia», missió de tota comunitat cristiana.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 233,11 €

☐ Missioner

☐ Edició en català

☐ Àsia i Oceania: 311 €

☐ Missionera

☐ Edició en castellà

☐ Adjunto xec nominatiu

☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Pamplona

Mons. Pérez crida a ser «sembradors d'alegria»

SIC / Javier

L'arquebisbe de Pamplona i bisbe de Tudela, Mons. Francisco Pérez, va afirmar en l'homilia durant la primera Xavierada de l'any que, davant la crisi, l'Església «vol ser-hi, potser no per resoldre tots els problemes, però sí per comprendre, acompanyar i solidaritzar-nos amb els que s'ho passen malament». Partint del fet que al voltant nostre hi ha moltes persones que tenen greus dificultats econòmiques i seriosos problemes de supervivència, Mons. Francisco Pérez va destacar que «més d'un es planteja dubtes importants sobre l'existència de Déu, sobre la Providència, sobre el sentit del cristianisme, però és aquí on vol ser l'Església». Per a l'arquebisbe de Pamplona, «ser cristià és prendre cada dia la decisió de seguir Jesús amb radicalitat i fermesa», i va recordar que «Jesús va anunciar als seus deixebles que vindria pluja, vent fort, tribulació», però que «el deixeble ha

de ser savi i edificar sobre roca perquè la casa no trontolli». «No parlem de política ni d'economia, però som conscients que aquests temps no són favorables», va reconèixer i va insistir que l'Església vol «ser sembradora de pau i d'alegria» i «l'espallador on pot reposar tot el qui senti que se li dobleguen els genolls de la fe». «La tasca de l'Església a Càritas és un exemple de la proximitat d'una mare amb els que pateixen més», va afegir. En l'inici de l'Eucaristia es va llegir un missatge enviat per Benet XVI, en el qual el Papa saludava «cordialment els participants a les Xavierades 2011» i els animava a «deixar-se conduir per la llum de la fe, perquè, units en Crist, estiguin sempre disposats a caminar amb ell construint el Regne de Déu». A la Xavierada van assistir-hi milers de pelegrins, i tenia el mateix lema que la Jornada Mundial de la Joventut que se celebrarà a l'agost a Madrid: «Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe».

Punt de vista

Eduard Sagarra Trias

President d'Associació de Nacions Unides a Espanya

La pau, un concepte que no es defineix, s'exercita!

En Raimon cantava, en plena dictadura, aquella cançó que tots coneixem: «De vegades la pau no és més que por.» Aquestes paraules m'han fet pensar que hi ha molts mots i conceptes que són difícils de definir de forma planera, com és el supòsit de: llibertat, justícia, solidaritat, moralitat, coherència, i, sobretot, pau, la PAU.

Són sentiments, sensacions, aspiracions i realitats que sovint s'entenen més quan pensem o sentim els sentiments contraris: l'opressió, la dictadura, la injustícia, la incoherència, la immoralitat i, sobretot, el conflicte o la guerra.

De fet, diem més sovint «això és injust, immoral, incoherent», que en el seu sentit en positiu.

La pau és molt difícil de definir, encara que tot-hom sembla que l'ha entesa i interpretat, al llarg dels segles al seu favor. Interpretació conflictiva, i contra-

dictòria, que és la causant i la pretesa justificació de guerres, conflictes, alçaments militars, de dictadures o opressions als pobles.

La pau és, sobretot, el respecte al conjunt dels drets humans i als drets de les persones, individuals i col·lectius. És una forma d'entendre la vida, una obertura constant i fluida al diàleg autèntic i constructiu; amb solidaritat, però amb ferme-

sa i convicció. La pau exigeix coratge, empena, esforç i tenacitat per eradicar les diferències, per superar el recel, l'odi, la por i justifica arriscar-se a fer gestos i accions que regenerin la confiança entre els pobles, encara que sigui en la discrepància.

Tota persona que viu per la pau esdevé universal.

La pau no es defineix, es practica. Exemple

de la universalitat ens ve provada si recordem personatges reconeguts universalment que històricament l'han proclamat i practicat: Jesucrist, Gandhi, Luther King, Bertrand Russell, la Mare Teresa de Calcuta o el Dalai Lama, per posar només alguns exemples. Han escrit i parlat sobre la pau, però sobretot han practicat la pau fins a les seves darreres conseqüències.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Tertúlies

Com defineix el diccionari el mot *tertúlia*? Reunió de persones que s'apleguen habitualment, per tal de conversar o de dur a terme qualsevol altre passatemps. En deriva *tertulià*. És la persona concurrent a una tertúlia.

Hi ha tertúlies i tertúlies. Els mitjans de comunicació, especialment la ràdio i la televisió, han adoptat les tertúlies. Sembla un gènere recurrent. Algunes mereixen una bona qualificació i altres indueixen, fins i tot per dignitat, un notable refús, tant pels temes que tracten com per la manera de desenvolupar-los. Cal distingir les tertúlies que valen la pena de les que no mereixen ni ser vistes ni escoltades. Crida l'atenció, àdhuc en tertúlies interessants, que els tertulians no s'escolten prou

o que s'interrompen o que parlen alguns d'ells. La tertúlia esdevé el mercat de Calaf. Se n'ha de prendre nota. Per si, alguna vegada, esdevinguéssim tertulians. Quan conversem amb una altra persona fàcilment juxtaposem idees i parlem massa de nosaltres mateixos.

La primera condició per al diàleg és saber escoltar l'altre amb respecte. Per als cristians, escoltar l'altre és escoltar Déu.

Mons. Ancel va escriure: «Per escoltar veritablement, fa falta escoltar humilment, sabent que sempre tenim coses a aprendre; fa falta escoltar amb paciència, sabent que sempre cal molt de temps per entendre; fa falta escoltar de tot cor, perquè és necessari penetrar en aquells que ens parlen, per poder seguir de debò el seu pensament amb tot el que els condiciona. Finalment, escoltar veritablement és escoltar amb una renúncia perfecta al propi esperit i a tota llei de teories. Si no ho feu així no escoltareu: ens limitarem a interpretar o a transformar.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Trobada dominical (4) - Pregària i paraula

Torno a recalcar que l'home sospira des del més profund d'ell mateix per la trobada transcendent. Molts la concebem com una trobada entre amics o, si més no, com una entrevista amb qui, malgrat que és superior, ens pot entendre i, potser, ajudar. L'absència d'una esperança total submergeix l'home en una boira espessa que el desanima. El gaudi sense finalitat, com a mera situació agradable, a la llarga, embafa. La pregària, mai.

Una església no és exclusivament un recinte de meditació serena, però l'ha de facilitar. Quan vaig de viatge i visito catedrals o basíliques, n'estudio les estructures arquitectòniques i les imatges, però no oblid mai buscar-hi el racó que alberga el Sagrari, on en qualsevol moment, més que escultures precioses, hi veig unes persones lliurades a la pregària. Encara que tingui molta pressa, m'hi aturo uns moments. Moltes vegades m'he referit a Taizé perquè és un lloc emblemàtic, però ara afegeixo que, on em trobo més bé, quan passo per aquesta població suggestiva, és a la «petita església romànica». El mateix puc dir de Lourdes. L'església subterrània sempre em provoca una gran admiració, però apropar-me de nit a la «gruta», asseure'm a terra on la tradició diu que hi havia la Bernadeta i deixar-me bressolar espiritualment sota l'emparr de la Mare de Déu, no ho oblid mai. M'impresiona també quan vaig a Betlem i, si tinc temps i em puc apropar a la «gruta de la llet», recordar-hi les llegendes que conserva, la pietat de moltes dones, cristianes i musulmanes, que sol·liciten de Santa Maria fecunditat i poder alletar la seva criatura. Sí, hom es deixa endur per sentiments folklòrics, fins que topa amb un recinte silenciós on sempre hi ha alguna monja pregant en presència de Jesús Eucaristia. No hi ha res espectacular per veure, el més important es descobreix amb la mirada interior, i el recinte i les persones que mediten la faciliten.

Una de les fórmules d'introducció a la missa diu: «El Senyor Jesús, que ens convida a la taula de la Paraula i de l'Eucaristia, ens crida ara...» Hom reflexiona quan contempla la taula-altar, però, de seguida, es pregunta: on és l'altra taula? Cal reconèixer que, tot i que els textos litúrgics parlen de l'ambó com d'un lloc, en molts casos, el que s'hi veu és un faristol senzill més o menys encertat. Té una forma que, en ocasions determinades, l'he vist utilitzar per sostenir la partitura musical del director d'una coral que fa un concert.

Aquesta qüestió de l'absència d'un ambó digne se li va plantejar al cerimonier de la basílica de Sant Pere, al Vaticà, i per sorpresa meua, va explicar que l'edifici es va edificar com a monument d'homenatge a l'apòstol i que, un cop acabat, es va veure la possibilitat que fos lloc de celebració de la missa. Va ser fàcil fer la taula-eucarística corresponent, dotada del baldaquí que exigien les rúbriques d'aquells temps, però no es va saber o no es va voler, dissenyar un lloc digne per a la proclamació de la Paraula. Perquè, tot i el vocabulari usual, es tracta d'un espai de proclamació, no de recitació senzilla d'un text. Aquest ministeri, és a dir, servei sagrat, no requereix ordenació i res no impedeix que l'exerceixi una dona, ressaltant-ne així la dignitat cristiana. Sobre aquest tema, el de la «Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església» el Papa ha publicat una exhortació pastoral meravellosa a la qual em dedicaré la setmana vinent.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

La lliçó d'un clan gitano

Ha estat una setmana tan plena d'esdeveniments que no sé a quin puc dedicar aquestes ratlles. Perquè m'agradaria parlar de cadascuna de les coses que he viscut: la mort sobtada d'un amic en el silenci d'una nit, víctima d'una sobredosi. Volia escriure una carta al cel adreçada al meu amic, però ho deixo per a la setmana que ve, quan ja el meu ànim davant la seva mort estigui més serè. Han passat més coses: he trobat la noia que buscava de feia dies; el desnonament dels meus veïns del carrer de la Cera, la davallada d'un home mesos després de sortir de la presó i... l'alegria de tota una parentela de gitanos...

Potser és aquest últim record el que m'ha fet pensar més enmig de tots els altres esdeveniments foscos i, fins i tot, patètics. Explico el cas i després faré la comparació adient.

Arribava a la presó de Quatre Camins, com cada setmana. Em va sobtar, des del primer moment, veure un munt de gent a la porta de l'entrada de les comunicacions. De seguida em vaig adonar que es tractava d'un clan de gitanos. No era dia de visita i, per tant, allò era força estrany. Jo em vaig dirigir a la porta d'entrada. A terra hi havia una sèrie de bosses i paquets. En aquell moment, una dona d'uns cinquanta anys amb les seves faldilles llargues i els cabells recollits en una trena venia a recollir-les i un noi s'acostava a ella abraçant-la amb una tendresa increïble. «És el seu fill que surt?», li vaig preguntar, malgrat que era evident. «Sí, ja el tinc amb mi una altra vegada.» Sense adonar-me'n, tota aquella gentada que esperava va començar a picar de mans i a demostrar la seva solidaritat acompanyant el noi que estrenava llibertat.

Qui no és capaç de reconèixer els valors de la cultura gitana davant de fets com aquests? Quantes vegades hem vist aquesta solidaritat a la porta d'un hospital acompanyant, encara que de lluny estant, el seu amic i company! En retornar a casa, em vaig trobar amb el fet tan airejat aquesta setmana pels mitjans de comunicació: el desnonament d'un edifici sencer al meu carrer de la Cera. Amb la tristesa dibuixada al rostre, homes de diferents cultures sortien d'aquell portal amb les quatre coses amb què havien viscut en condicions infrahumanes durant un temps. En el seu rostre la incògnita sobre el seu futur i el proper habitatge que, segurament, tornarà a reunir condicions semblants.

Un home gran em va preguntar si jo ho veia bé: «Nosaltres hem pagat 200 euros per viure en aquests *quartos* dels mals endreços, però ara no sé on anirem.»

A poc a poc van marxant tots; cadascun buscant una solució al seu problema. No vaig poder deixar de comparar les dues sortides: la d'aquell noi que estrenava llibertat envoltat d'estimació per tot el clan que li donava suport, i aquells homes de diferents llocs i cultures que s'haurien de buscar la vida cadascú a la seva manera i des de la seva soledat.

Zoom

Eduard Brufau

Amb motiu dels 50 anys de presència salesiana a Sabadell, el 2 de març passat la ciutat va inaugurar oficialment la nova avinguda Don Bosco. L'alcalde, Manuel Bustos, va descobrir la placa dedicada al fundador i l'acte va comptar amb la presència del provincial dels salesians, Àngel Asurmendi, la provincial de les Filles de Maria Auxiliadora, Lourdes Ruiz de Gauna, i els directores de les comunitats de Salesians i Salesianes, Josep M. Maideu i Montserrat Domènech.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La tolerància com a aparador

En la nostra societat democràtica i plural, tothom es reconeix com a tolerant. Aquesta qualitat s'exhibeix com a targeta de presentació i apareix en el primer pla de l'aparador de les nostres relacions socials. Qui és capaç de reconèixer-se com a intolerant? Si fos així, es condemnaria a l'ostracisme i rebria el rebuig general. Crec que la tolerància és un valor acceptat socialment, però molt poc assimilat, perquè hi ha grans confusions: creure que són una cosa perquè la vull ser (confusió entre realitat i desig), creure que la batalla només s'entaula en el camp del llenguatge (confusió entre realitat i llenguatge), realitzar una autocensura emocional (confusió entre correcció política i sentiments autèntics), despreocupació i desinterès per les creences alienes (confusió entre indiferència i tolerància).

El diccionari de l'IEC2 defineix *tolerància* com a «disposició a respectar les conviccions d'altri en matèria religiosa, ètica, política, estètica, etc.». Enfront d'aquesta realitat, s'acostumen a produir tres fets.

Primer, la tolerància com una actitud selectiva. És a dir, tolero tot allò que no em molesta, que no representa cap esforç per acceptar-ho, que no posa en joc cap dels meus valors bàsics o de les meves creences profundes, que prové dels meus amics i parents... Amb tot, el que tolero no és el cent per cent de la realitat. Hi ha una gran part que queda al marge. Que potser no tolero els immigrants, els d'altres opcions polítiques, els que creuen en la religió o els ateus, els que no comparteixen els meus punts de vista, els homosexuals, els negres, els nord-americans, els musulmans... Què faig amb aquesta gran part de mi que amenaça la meua tolerància?

Segon, projecto les meves zones fosques en els altres i les etiqueto com a intolerància dels adversaris. Qui s'identifica amb la dreta, pensa que els d'esquerra són intolerants. Qui defensa postures progressistes, defineix com a intolerants els que són conservadors. Qui promou l'avortament, titlla d'intolerants els que hi estan en contra. Cadascú s'atribueix a ell mateix la capacitat de repartir carnets de tolerància o d'intolerància, segons el gust de cadascú. El problema és que s'ignora el mecanisme que s'utilitza: la projecció. A la pantalla es projecta la diapositiva que porto a dins. Ataco els que surten a la pantalla sense adonar-me que estan en mi.

Tercer, el mecanisme més subtil de tots. No puc dir mai que tot el que no suporto ni respecto és intolerància. Amb un autoengany subtil en l'àmbit del llenguatge, converteixo aquest rebuig en tolerància zero. Per què ens costa tant dir que som intolerants amb els que exerceixen la violència domèstica, amb els pederastes, amb els terroristes, amb els que promouen l'ablació del clitoris, amb els que es dediquen al tràfic de nens...? Més encara, per què ens resulta tan difícil descobrir en nosaltres que som intolerants amb les persones que no parlen la meua llengua, que no es defineixen sexualment com jo, que no practiquen els meus criteris morals...? Reconèixer-nos intolerants, malgrat que hi hagi motius greus per ser-ho, no resulta políticament correcte. Som tan tolerants que allò que no suportem rep el nom de tolerància zero. Quan evitem la paraula intolerància, ens autoenganyem pensant que som tolerants. Faltem a la veritat i a la sinceritat. Per què no anomenem les coses pel seu nom?

Finalment, una paradoxa: si no som intolerants amb la intolerància, no eliminem la tolerància?

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

Segons creien, era fill de Josep

«Jesús va començar el seu ministeri quan tenia uns trenta anys i, segons creien, era fill de Josep» (Lc 3,23). Una frase enigmàtica, fins a un cert punt. De fet li serveix a l'evangelista sant Lluc per dir-nos, amb la seva llarga genealogia de setanta-set noms, que en realitat Jesús és fill de Déu.

La família humana en què va créixer Jesús s'assemblava a moltes de les famílies que coneixem: el seu pare legal no era el seu pare biològic. Molts entesos en Sagrada Escripura convenen a afirmar que l'àmbit familiar de l'època, també el de Jesús, era més obert del que suggereixen les clàssiques capelletes de la Sagrada Família que es passaven o es passen encara de casa en casa: els evangelis ens han transmès fins i tot

els noms dels germans i germanes de Jesús. Un fet que pot ajudar a entendre que Jesús, en la seva predicació, demanés als seus seguidors de renunciar a l'àmbit més reduït del clan familiar per l'àmbit més obert i més ric de la gran família dels deixebles del Regne, en la qual la paraula clau és «germà» i «germana» i no «pare» o «mare». Els evangelistes també ens han transmès paraules de distanciament dures de Jesús respecte de la seva mare i, en general, de la seva família carnal.

Reconec que aquest discurs és absent de les nostres predicacions i que pot resultar inquietant,

perquè projectem apriorísticament a les paraules de l'Escriptura un determinat model familiar que ens proporciona certa tranquil·litat. Això, i constatar que el model familiar com a institució humana està sotmès a canvis i variacions, em porta a formular una pregunta: per què, com Jesús, no procurem ser també més oberts i acoïllidors en aquest punt, i evitar el discurs sovint excloent que fem quan parlem de la família? Que sant Josep, que de ben segur va tenir molt a veure amb l'obertura de cor i de mires d'aquell que era tingut pel seu fill, ens ajudi a ser més acoïllidors dels qui no viuen o no pensen com nosaltres. Ho diu un monjo, que forma part d'una ben estranya família, formada per trenta-tres homes!

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Sacralitzar l'autonomia

Darrerament s'ha donat a conèixer una recerca dirigida pel professor Javier Elzo i Àngel Castiñeira sobre els valors a Catalunya. El llibre, *Valors tous en temps durs*, publicat per Esade i la Fundació Carulla, recull els resultats de l'Enquesta europea de valors feta durant l'any 2009 i fixa l'atenció en el nostre país. És un diagnòstic real i directe dels valors que nodreixen la vida dels ciutadans de Catalunya. La premsa general se n'ha fet ressò en les darreres setmanes, però el volum fa pensar molt i suscitarà debats interessants entre especialistes. En llegir-lo atentament, hom s'adona que la transformació axiològica dels ciutadans d'aquest país és molt accelerada i que, en poc temps, allò que es considerava dolent, o es tolera ha passat a ser

acceptat. He centrat l'atenció en un dels valors més emergents: l'autonomia personal. Els catalans i catalanes valorem molt tenir autonomia personal, ser capaços de governar per nosaltres mateixos la nostra vida, tenir, al capdavant, independència en el pensar, en l'obrar, en la vida personal. Aquesta sacralització de l'autonomia comporta una certa intolerància a assumir compromisos, lligams familiars, vinculacions afectives que puguin erosionar-la o, senzillament, hipotecar-la. Aquesta sacralització ens fa al·lèrgics a vincular-nos, però sense vinculació,

sense lligam no és possible la vida humana, ni la transformació de la societat. El ciutadà que solament vetlla per la seva autonomia es converteix en una illa inconnexa, que malda per viure aïlladament, però la realitat és interdependent en tots els nivells.

És bo el desig de tenir un pensament autònom i una vida regulada per uns criteris propis, però si arribem a ser autònoms és perquè algú ens ha sostingut i atès quan érem substancialment heterònoms i dependents. Sense els altres, no arribem a ser el que som. L'anhel d'autonomia també ens fa, molt sovint, intolerants a formes de dependència que emergeixen al llarg de la vida i que mirem de dissimular o amagar artificialment.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull

Mirada al món

Els invisibles i la seva aportació a la convivència

La Sara és invisible. De petita era una nena calladeta. «No molesta gens», deia sa mare. Molt aviat va haver d'ajudar a casa seva perquè eren molts i no arribaven els diners. Es va posar a treballar en una empresa de neteja, on li van ensenyar a ser eficient en la feina sense fer soroll. Passar inadvertida era la consigna, com més millor, així, mentre recollia les escombraries i treia les taques del terra, arrossegava el cubell de l'aigua de manera silenciosa i fent moviments suaus i controlats. Va aprendre que una de les claus per aconseguir l'objectiu era ocupar poc espai i deixar les superfícies tan eixutes com fos possible, tant de bo seques, com si mai no s'haguessin netejat, així, alhora que es netejava, d'alguna manera s'esborrava el rastre de

qui havia netejat. La feina de la neteja, perquè estigui ben feta, ha de ser invisible. I no és l'única! També passa amb els pintors, electricistes, tècnics d'aire condicionat i moltes feines que el món necessita que funcionin i no que donin problemes. Són feines amb un alt valor pràctic, les necessitem urgentment i quan fallen tot falla, ens posa de mal humor i ens fa infeliços. Quan funcionen bé, una de les claus és que no es noti, però el risc és que no les valorem.

Com la Sara, milers de dones i homes al món

mantenen net el metro, escoles, universitats, centres comercials, bancs, clíniques i hospitals, benzineres, supermercats, restaurants, trens, museus, tendes de tot tipus i tots, tots, tots els lavabos del món en temps rècord.

Són gent molt especialitzada que sap treure a gran velocitat i precisió taques enganxifoses de begudes, xiclets, vòmits i sang, grafitis de fines tres, adhesius i calcomanies, caramels trepitjats i netejar vidres de manera inadvertida.

La Sara ara treballa en un aeroport, ella veu moltes persones durant tot el dia, moltes, moltes, van de pressa. Gent de tot el món que corre avall i amunt i no té gaire temps. No se saluden, tampoc a ella, de fet, a ella no la veuen.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Combatre la violència

Davant dels esdeveniments tan dolorosos de la violència de gènere, no ens podem quedar impassibles. Cal reaccionar, despertar. Això no vol dir que «bo» i «dolent» siguin paraules buides, sinó que hem de mesurar les nostres valoracions amb un paràmetre de més transcendència.

Per això hem de sentir una gran aversió contra la violència que es dona i que inclou l'afany de reparar. Aquesta reparació sorgeix de l'amor a l'altre i als altres. Per això patim davant de la violència, però no som derrotistes. En realitat, ens hauria de dur a una presa de consciència en la decisió de ser fidels en l'amor a l'altre des del primer dia, i un dia rere l'altre... El «jo» mata l'amor. I l'amor mata el «jo». No hi ha volta de full.

ANA M. DEL VALLE BUENO
Barcelona

Asia Bibi, un símbol

Molt a desgrat seu, Asia Bibi, la cristiana condemnada a mort al Pakistan per haver suposadament blasfemat contra Mahoma, després d'haver passat 16 mesos a la presó, s'ha convertit en símbol viu de la resistència passiva dels cristians arreu del món davant dels atacs contra els cristians al món àrab. Per atrevir-se a defensar-la, va ser assassinat el governador del Panjab, Salman Taseer, i fa poc ha estat abatut a trets el ministre de Minories, l'únic ministre catòlic del govern pakistanès, Shabaz Bhatti.

És alarmant aquesta espiral de violència sagnant contra els cristians, que no ofereixen batalla, que no ataquen ningú tot i veure incendiades les esglésies i massacrats els fidels a Alexandria i a tants llocs. I la comunitat cristiana, on és? S'ha quedat muda? No sembla importar-li a ningú, però la metxa incendiària es pot anar atansant, Déu no ho vulgui, i llavors despertaran espantats dient-se: «Però, qui s'ho podia imaginar?» La resposta és: qualsevol.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

Els promesos i el matrimoni

L'etapa del nuviatge és important per als joves que volen contraure matrimoni. Ha de durar un temps prudencial, que sigui suficient per conèixer-se, perquè a partir del casament han de compartir la vida. Si preguntem a un matrimoni si és feliç, obtindrem respostes de tota mena, tal com són diferents totes les persones. Hi ha matrimonis feliços i matrimonis desgraciats. La felicitat es nota al rostre, en la mirada, en tot el conjunt de la persona. És una qualitat de l'ànima que dona forma al cos sencer.

Ara comencen a contraure matrimoni algunes parelles i molts solen passar per rebre la benedicció del sagrament. Però, què podríem

Apostar per la vida

En nom meu i de tants nens que encara no tenen veu, i en el de les seves mares, vull felicitar Castella-La Manxa, la primera comunitat autònoma de majoria socialista que dona suport al projecte RedMadre.

El Parlament autonòmic ha aprovat una Llei de famílies nombroses i suport a la maternitat, fruit d'una iniciativa legislativa popular. Aquesta iniciativa ja funciona, i amb força èxit, a Castella-Lleó, el País Valencià, Galícia, Múrcia i Canàries. Demostren que són conscients que la solució per a la dona embaassada amb problemes és ajudar-la i tampoc no podem oblidar que apostar per la natalitat garanteix les pensions futures, perquè patim pobresa demogràfica. Per això, ateses les circumstàncies actuals, cal apostar per la natalitat i per ajudar la dona embaassada; en definitiva, donar alternatives a l'avortament.

JOSEFINA GALÁN
Màlaga

comentar amb els nuvis? No donar-los gaires consells, però que siguin substancials, neuràlgics i troncal que els orientin la vida, com el timó dirigeix un vaixell, el volant un cotxe o el manillar una bicicleta.

Hauríem de reciclar la paraula *amor*, treure-li allò superflu (l'egoisme, l'amor propi, els interessos...), i recuperar-la amb l'accent posat en la generositat, el sacrifici i la donació total fins a la mort. Gran misteri! «Jo l'aplico a Jesús i la seva Església», ens diria Pau. Jesús, quan ja se li acabaven les paraules, va fer un resum de tot i va dir: «Estimeu-vos els uns als altres.» Amb això n'hi ha prou.

Si l'home i la dona, sent tan diferents, són capaços d'estimar-se, resplendirà de nou el rostre alegre d'homes i dones. Llavors el món canviarà i l'hauréu deixat una mica millor de com el vam trobar en néixer.

Mn. ANTONIO BORDÁS
L'Ametlla de Mar

La família humana

Al missatge per a la 97 Jornada Mundial del Migrant i el Refugiat, publicat sota el lema «Una sola família humana», Benet XVI va manifestar que «el bé comú universal abraça tota la família dels pobles, per damunt de qualsevol egoisme nacionalista».

A més, va destacar que el fenomen de la globalització no és només un «procés socioeconòmic», sinó que implica «una humanitat més interrelacionada, que supera fronteres geogràfiques i culturals». Segons va explicar el Pontífex, els emigrants i les poblacions d'acollida «formen part d'una sola família» i, per això, tots tenen el mateix dret a gaudir dels «béns de la terra, que tenen un destí universal».

Així i tot, s'ha de reconèixer, i en això també hi està d'acord el

Papa, que els estats tenen el dret de regular «els fluxos migratoris i defensar les seves fronteres», encara que ha demanat als països d'acollida que respectin «la dignitat de tota persona», especialment dels emigrants.

A més, el Papa va manifestar el seu interès pels estudiants estrangers i internacionals «que també són una realitat del fenomen migratori» i constitueixen «ponts culturals i econòmics». Segons va destacar Benet XVI, de les institucions educatives depenen en gran mesura la capacitat dels estudiants de «mirar la humanitat com una família cridada a estar unida en la diversitat».

VALENTÍN ABELENDIA CARRILLO
Salt

Completant la informació

Sota el títol *Es presenta el Museu del Pessebre de Catalunya*, es publicava en el número corresponent al 20 de febrer de *Catalunya Cristiana* una notícia sobre la preinauguració d'aquest museu a Montblanc. Es comentava que «el portal, tancat amb una reixa, al més pur estil dalinià, va sorprendre a tothom». L'article no esmentava l'autor o autors d'aquesta extraordinària obra d'art. Crec que s'hauria d'indicar que la peça en qüestió ha sortit del taller de Cal Biel, de l'Espluga de Francolí.

LUIS MASCORT RAFART
Barcelona

Què és la Quaresma?

El Dimecres de Cendra va començar la Quaresma. Els que passem dels cinquanta anys tenim molt clar de què va. Però en el cas dels més joves, n'hi ha molts que no saben què és. La definició és molt senzilla: «La Quaresma són els 40 dies previs a Setmana Santa, durant els quals els cristians es preparen per celebrar la passió, mort i resurrecció de Jesús.»

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Creients no practicants

M'agrada llegir les entrevistes que cada dia publica un diari a la contraportada. Els entrevistats hi solen manifestar la seva posició respecte la religió. Uns es declaren ateus, uns altres agnòstics i, curiosament, són pocs els que es declaren cristians. Però el que em costa d'entendre és la posició d'aquells cristians, molts, que es manifesten «creients i no practicants». Què els diria vostè a aquestes persones?

Probablement en aquestes entrevistes que vostè esmenta pocs es declaren obertament cristians per la senzilla raó que els entrevistadors entrevisten poques persones obertament cristianes. A mi també m'ha resultat sempre força incomprendible la cançoneta de «sóc creient i no practicant». Molts amb aquestes paraules simplement manifesten que no van a la celebració de l'Eucaristia. Evidentment, la praxi cristiana no es redueix a assistir a la missa els diumenges i festes de precepte. El cristià està cridat a practicar la justícia, a ser misericordiós i caritatiu, a perdonar fins i tot els enemics i a no tornar mal per mal, entre altres coses. Ara bé, jo em pregunto si tot això és possible sense la gràcia de Déu que vam rebre per la pregària i els sagraments, principalment per la santa missa. Jo preguntaria a aquests «creients no practicants» què és el que realment creuen i què és el que no practiquen, i per què ho fan així. El meu parer és que creients ho són la majoria dels homes, perquè els mateixos ateus són creients: creuen que Déu no existeix. Una cosa és ser creient i una altra ser cristià. El cristià creu en Jesús, se'n fia i, per descomptat, procura viure tots els seus ensenyaments.

Convidaria els «creients no practicants» que es consideren cristians que es plantejgin seriosament si la celebració periòdica de l'Eucaristia no forma part del projecte de Jesús per als seus seguidors. Quan, als evangelis, veiem que Jesús diu «Qui menja la meua carn i beu la meua sang té vida eterna» i «Feu això que és el meu memorial», difícilment es pot argumentar que la participació en l'Eucaristia no sigui un aspecte fonamental (no l'únic) i constitutiu de l'experiència cristiana. Que hi hagi cristians poc formats o fins i tot incoherents és una altra qüestió. Però que es vulgui legitimar una conducta en contradicció oberta amb els ensenyaments de Jesús i l'experiència multisecular de l'Església és una cosa, com a mínim, molt poc honesta intel·lectualment.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Records del cardenal Tarancon

Francesc A. Picas
La Jonquera

El cardenal Vicente Enrique i Tarancon va ser un dels eclesiàstics de més prestigi de l'Església espanyola del segle passat. Va néixer a Borriana el 14 de maig del 1907. Fou consagrat bisbe de Solsona el 1945. El 1964 el van nomenar arquebisbe d'Oviedo; el 1969, de Toledo i el 1971, de Madrid-Alcalá. Es va retirar a València i va morir el 28 de novembre del 1994. Tenia 87 anys.

Guardo records estimables del cardenal Tarancon. El vaig conèixer el 1945 quan era bisbe de Solsona. Va ser per mi un goig col·laborar amb ell en diferents actes. Llavors jo vivia a l'Ametlla de Merola i a Navàs, dues poblacions de l'Alt Llobregat, diòcesi de Solsona. Quan el senyor bisbe inaugurava algun centre catòlic, sovint em demanava que l'acompanyés perquè parlés als joves. Jo, aleshores, també era jove.

Especialment col·laborava en actes goacistes (de la GOAC), atès que a la regió fabril i minera del Llobregat, una part important de la diòcesi, hi havia molts problemes laborals i econòmics. En aquells anys jo era ferm seguidor de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica), sota les directrius del gran apòstol Guillelm Rovira, i col·laborador del periòdic *¡Tu!*, portaveu de la GOAC, que dirigia Esteve Busquets-Molas.

Activitat pedagògica i pastoral

El bisbe Tarancon va desenvolupar a Solsona una gran activitat pedagògica i pastoral. Va reorganitzar i va modernitzar el Seminari. En aquells anys no mancaven vocacions. Des-

prés dels trenta-quatre mesos de persecució religiosa, que van causar innumbrables màrtirs a la diòcesi, va ressorgir una florida espiritual en el poble cristià. El senyor bisbe estimava i enaltia els màrtirs de la fe.

El bisbe Tarancon va impartir exercicis espirituals per a homes a tots els arxiprestats de la diòcesi, amb una gran assistència. Els obrers hi podien assistir sense perdre el jornal. Una atenció dels fabricants envers el senyor bisbe. Després, tenia un gest molt simpàtic. Anava casa per casa dels exercitants de cada poble per saludar personalment les seves famílies, acompanyat del senyor rector. Les esposes i els fills li agraïen la visita.

Sempre molt actiu, va donar freqüents conferències als principals pobles de la diòcesi. A joves principalment. I predicava a les parròquies. Parlava català, amb accent valencià. Quan impartia una conferència de

profunditat doctrinal o teològica, llavors parlava en castellà. Hi tenia més facilitat. Va implantar en el Seminari l'estudi de la llengua catalana. En la seva tasca apostòlica a Solsona, en els actes públics, el senyor bisbe va trobar sempre el suport de les autoritats civils.

El nostre bisbe tenia un gran esperit marià. Va organitzar fervorosos pelegrinatges diocesans. Va passejar la imatge de la Mare de Déu de Fàtima per tots els pobles de la diòcesi, grans i petits, industrials i de pagès, i el poble rebia, fervorós, el senyor bisbe i la imatge de la Mare de Déu amb cants, processons i pregàries. Un volt de coloms acompanyava arreu la Mare de Déu de Fàtima. Reportatges fotogràfics testimonien la fe mariana del poble català en aquells anys.

Al bisbe Tarancon no li mancava el bon humor. Una vegada, jugant a futbol, em vaig fer un ull de vellut. El

senyor bisbe quan em va veure em va dir: «Picas, què t'ha passat?» «Jugant a futbol», li vaig contestar. Ell em va respondre amb sorna valenciana: «El futbol? No! La dona!»

El bisbe Tarancon era primmirat en alguns aspectes. Per exemple, havia donat normes de la forma que havien de vestir les senyores dins dels temples. Amant de la música, amonestava seriosament els senyors rectors si sentia que el poble cantava desafinat i descompassat. Demanava el màxim interès per tal que el poble fos educat musicalment.

Teatre familiar i cristià

Parlant de teatre, puc donar les gràcies al bisbe Tarancon d'haver pogut estrenar i representar l'espectacle teatral nadalenc *La flor de Nadal*, obra amb la qual volia reformar l'estil d'*Els Pastorets* a Catalunya. En el repartiment de personatges hi figuraven protagonistes femenins. La Verge Maria tenia un paper molt important, tal com requeria l'estil de l'obra. En aquells anys el clergat no autoritzava la intervenció de noies al teatre, és a dir, el teatre mixt. Eren normes de les parròquies i centres catòlics.

El bisbe Tarancon, amb un cop de bàcul, va solucionar el problema, contra el criteri de molts bisbes i senyors rectors. Era partidari d'un teatre familiar i cristià; per tant, hi havia d'intervenir en tota obra de teatre la mare, l'àvia, les germanes i la promesa. Tarancon va assistir a l'espectacle nadalenc d'*Els Pastorets de l'Ametlla* i va sortir-ne entusiasmat pel nou sentit donat al Misteri de Nadal. Sense la intervenció del bisbe Tarancon no hauriem pogut representar l'espectacle nadalenc que molts amics avui coneixen.

Concert multitudinari a Santa Maria del Mar

Francesc Balcells
Lleida

Amb la totalitat del públic dempeus i amb els acords del *Cant de la Senyera* va acabar el concert-pregària que la Coral Maristes Montserrat de Lleida juntament amb l'Orquestra de cambra Aula 7 van dur a terme el dissabte 26 de febrer a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, i que la van emplenar de gom a gom.

L'actuació de totes dues agrupacions es va emmarcar dins de les activitats de celebració pels deu anys que el grup lleidatà porta de vida. En l'ocasió es van viure moments molt emotius tant pel repertori escollit pels directors de la coral, Gerard Riu, i de l'orquestra,

Albert Flores, com per l'homenatge que va rebre el germà marista Maine, gran amic de la coral i de la comunitat marista, que va morir fa escassos mesos.

No és la primera vegada que el cor i l'orquestra actuen conjuntament. El febrer de l'anys passat van participar plegats també en un concert solidari a l'església de Sant Martí de Lleida, aquell cop donant suport a les poblacions d'Haití i Xile, recentment afectades per terratrèmols. Els organitzadors dels «10 anys cantant i estimant, concert-pregària per al Maine» van mostrar la seva satisfacció per la gran quantitat de públic que va assistir a l'acte, així com per la qualitat humana i tècnica dels cantants i músics que van oferir una actuació inoblidable per a tots els que hi van participar.

Paraula i vida

Una vocació amb futur

En coincidència amb la festa de Sant Josep, aquest dissabte i aquest diumenge celebrem el Dia del Seminari, marcat aquest any per una ordenació de preveres a la basílica de la Sagrada Família. El lema del Dia del Seminari d'aquest any és «El sacerdot, do de Déu per al món».

Però sembla que el món d'avui, sobretot als països de l'Europa Occidental, no estigui gaire disposat a acceptar aquest do. El Sant Pare, amb motiu de la celebració de l'Any Sacerdotal, va decidir, l'octubre de l'any passat, escriure una carta a tots els seminaristes de l'Església catòlica. Benet XVI inicia aquesta carta amb una anècdota de la seva joventut. Quan el desembre de 1944, el jove Joseph Ratzinger fou cridat al servei militar, el comandant de la companyia els va preguntar a cadascú què volien ser en el futur. Ell va respondre que volia ser sacerdot catòlic. El subninent va replicar: «Doncs heu de triar una altra cosa. A la nova Alemanya ja no calen capellans.» «Jo sabia —diu el Sant Pare— que aquesta nova Alemanya estava arribant a la fi, i que després de les devastacions tan enormes que aquella bogeria havia portat al país, hi hauria més que mai necessitat de

sacerdots.» Benet XVI afegeix que «també ara hi ha molta gent que, d'una manera o d'una altra, pensa que el sacerdoti catòlic no és una professió amb futur, sinó que pertany més aviat al passat».

Malgrat aquest sentiment d'avui, la realitat és que el sacerdoti té futur perquè —com diu el mateix Sant Pare en l'inici de la seva carta als seminaristes— «també en l'època del domini tecnològic del món i de la globalització, les persones continuaran tenint necessitat de Déu, del Déu manifestat en Jesucrist i que ens reuneix en l'Església universal, per aprendre amb ell i per mitjà d'ell la vida veritable, i tenir presents i operatius els criteris d'una humanitat vertadera».

Déu és vivent i necessita homes que visquin per a ell i que el portin als altres. El sacerdot té futur perquè ens ofereix la Paraula i els sagraments, perquè ens porta Jesucrist, la seva gràcia, el seu perdó, i amb això un sentit superior a la vida i una esperança ferma de vida eterna en Déu. Per això, dirigint-me als preveres ordenats amb motiu d'aquest Dia del Seminari, i pensant en els nostres seminaristes i en els sacerdots que els acompanyen en la seva formació

humana, intel·lectual, espiritual i pastoral, els dic les mateixes paraules de Benet XVI: «Vosaltres, benvolguts amics, heu decidit entrar al Seminari i, per tant, us heu posat en camí cap al ministeri sacerdotal a l'Església catòlica. Heu fet bé. Sí, té sentit ser sacerdot: el món, mentre existeixi, necessita sacerdots i pastors, avui, demà i sempre.»

Dono les gràcies als joves del nostre Seminari, que es preparen per esdevenir un *do de Déu* al servei de les nostres comunitats cristianes. Dono les gràcies als sacerdots ordenats en aquesta festa de Sant Josep. El nostre Seminari és una institució ben viva que compleix amb fidelitat a l'Església la funció de formar els sacerdots del present i del futur. Per això, amb motiu del Dia del Seminari, us demano per al Seminari el suport humà i espiritual, i també l'ajut material que necessita perquè pugui continuar complint la seva missió al servei de tota la diòcesi. I invito els esposos cristians que preguin demanant al Senyor que, si és la seva voluntat, cridi a algun dels seus fills per a aquesta vocació. I als nostres joves cristians que es preguntin si aquest pot ser el seu camí en la seva vida.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Pelegrinatge a les terres de sant Pau i santa Tecla (i II)

En el meu anterior escrit «Als quatre vents» vaig descriure els tres primers dies del pelegrinatge que he fet a Turquia amb diversos sacerdots i periodistes, en què he visitat Istanbul, Antioquia i Tars, la pàtria de sant Pau.

Des de Tars, i segurament per llocs per on va passar sovint sant Pau, vam viatjar a Iconi, actualment Konya, lloc del naixement de santa Tecla. Pel camí ens vam parar a contemplar, ja gairebé fosc, les restes monumentals del lloc on, segons la tradició, va estar enterrada la nostra santa. Amb profunda emoció vam visitar la cripta i vaig somiar que algun dia es pugui restaurar aquest lloc i mostrar el que va ser objectiu de grans pelegrinatges en el passat: la monja pelegrina Egèria del segle IV, en el seu famós relat, ens descriu amb detall aquest lloc, per a nosaltres tan entranyable. Era fàcil, estant allà, pregar, demanant a santa Tecla que protegeixi la nostra arxidiòcesi, Tarragona i la catedral a ella dedicada. Molt d'hora, vaig concelebrar a Konya la missa a l'església dedicada a sant Pau i santa Tecla, a la qual van assistir algunes famílies iraquianes refugiades

en aquesta ciutat, fugint de la persecució que pateixen al seu país per la seva condició de cristians. Després vam fer la visita al museu-monestir de Mevlana, on va néixer el sufisme, el misticisme islàmic, tan semblant al cristià. Una recepció a l'ajuntament de Konya i un llarg viatge fins a Ankara van concloure aquest quart dia de viatge.

El diumenge vam tenir la trobada amb el nunci apostòlic, Mons. Antonio Lucibello, i amb l'ambaixador d'Espanya; una llarga conversa amb tot el grup i després la santa missa, concelebrada en una capella dins del territori de la Nunciatura. En tot Ankara no hi ha cap església, només llocs de culte dins dels territoris d'algunes ambaixades. Hi van assistir molts fidels, amb gran devoció, sentint-se una minoria, però que viu amb gran fe i amor. En acabar la celebració, un bon grup de fidels —molts d'ells filipins, treballadors humils— atenien amb molt d'afecte, amb menjar, roba i joguines per als nens, un bon grup de refugiats de totes les religions, expulsats dels seus països amb violència.

Al migdia vam visitar el mausoleu de Gazi Mus-

tafà Kemal Atatürk, fundador de la República de Turquia, i vam tenir una interessant trobada amb el Dr. Sabit Simsek, cap del Departament de Relacions entre les Religions i Cultures, i conseller sobre aquests temes del primer ministre de la República de Turquia.

Entre les moltes coses que ens va dir el nunci, una va ser que les comunitats cristianes d'Occident —també les de Tarragona— hauríem de patir un «electroxoc» i reaccionar, perquè una comunitat cristiana que viu la seva fe tèbiament pot acabar desapareixent, com havia passat amb moltes de les comunitats cristianes florents i centenàries que havien habitat en aquelles terres.

Aquest pelegrinatge a Turquia m'ha ajudat —i penso que també als qui han pelegrinat amb mi— a estimar més l'Església i a pregar per aquells cristians que viuen en condicions molt difícils la seva fe cristiana, i també a veure la necessitat d'establir ponts de diàleg i futurs intercanvis culturals que serveixin perquè la llibertat religiosa sigui reconeguda a tot arreu.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I) TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

MARÇ

20. DIUMENGE

II de Quaresma, Morat. Lectures: Gènesi 12,1-4a / Salm 32 / 2 Timoteu 1,8b-10 / Mateu 17,1-9
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ambrós de Siena, rel.; Martí de Dumio, b.; Josep Bilczewski, b.; Santes, Fotina, mr.; Eufèmia i Alexandra, mr.

21. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluc 6,36-38
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filèmon, mr.; Santes, Fabiola.

22. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 1,10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries, p.; Octavià, mr.; Deogràcies, b.; Benvingut, b.; Santes, Lea, rel.

23. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28.

Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Josep Oriol (ML), Blanc.*
Tortosa: Aniversari òbit bisbe Manuel Moll, *Morat.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Toribi de Mogrovejo, b.

24. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 17,5-10 / Salm 1 / Lluc 16,19-31
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agapit, b.; Simó, mr.; Santes, Caterina de Suècia, vg.

25. DIVENDRES

Anunciació del Senyor (S), Blanc. Lectures: Isaïes 7,10-14;8,10 / Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluc 1,26-38
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ireneu, b.; Humbert, ab.; Santes, Dula, mr.

26. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 102 / Lluc 15,1-3.11-32
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Brauli, b.; Santes, Màxima, mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

Incomprensió davant la dissort del Messies

L'escena de la transfiguració de Jesús que comentem avui constitueix un fenomen que no forma part de la nostra experiència quotidiana i del qual difícilment, en copsem el sentit. Jesús acaba d'informar als seus deixebles sobre el seu destí: preveu que la seva missió com a Messies serà un fracàs, però que la seva mort no dirà la darrera paraula. Els deixebles, acabadillats per Pere, s'hi resisteixen frontalment, fins al punt de repetir-li Jesús a Pere la mateixa reprimenda que va fer al diable: «Vés-te'n darrere meu, Satanàs», una severa advertència perquè deixi de comportar-se com l'Adversari de Déu i passi a ser un deixeble que segueixi les seves petjades. Al cap de sis dies, Jesús pren amb ell els tres líders més obstinats, Pere, Jaume i Joan, i, si ens atenim al còdex Beza, «els fa pujar a una muntanya altíssima» (el text normal diu simplement que «se'ls enduu a part a una muntanya alta», tradicionalment identificada amb el Tabor). La lliçó variant ens indica que no es tracta d'una muntanya física, sinó de la mateixa «muntanya altíssima» a la qual el diable el dugué en l'escena de la tercera temptació (3,8). La mentalitat dels tres líders és la mateixa que la del diable. Pere pretén posar Jesús en el mateix pla que Moisès i Elies: «Si vols, farem aquí tres tabernacles, un per a tu, un per a Moisès i un per a Elies», col·locant Moisès en el centre del tríptic. El Messies ha d'integrar-se, segons ells, en les categories de l'Escriptura, de marcat caràcter messiànic nacionalista. La veu del cel interromp la seva proposta: «Encara estava parlant, que un núvol lluminós els anava cobrint, i una veu digué des del núvol: "Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut. Escolteu-lo a ell."» La veu relativitza l'Escriptura. A partir d'ara, l'únic intèrpret vàlid és Jesús. Cap personatge de l'Escriptura no pot parangonar-se amb ell. Jesús intenta, endebades, que facin una experiència com la que havia fet ell en el baptisme. La lliçó no la comprendran fins que no ressusciti de la mort.

Lectures bíbliques

Diumenge II de Quaresma

Lectura primera

Gn 12,1-4a

Lectura segona

2Tm 1,8b-10

Vocació d'Abraham, pare del poble de Déu

Déu ens crida i ens il·lumina

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, el Senyor digué a Abram: «Vés-te'n del teu país, del teu clan i de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que servirà per beneir. Beneiré els qui et beneixin, però els qui et maleixin, els maleiré. Totes les famílies del país es valdran de tu per beneir-se.» Abram se n'anà tal com el Senyor li havia dit.

Salm responsorial

32

La paraula del Senyor és sincera,
es manté fidel en tot el que fa;
estima el dret i la justícia,
la terra és plena del seu amor.

R. Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren,
els qui esperen en l'amor que els té;
ell els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. **R.**

Tenim posada l'esperança en el Senyor,
auxili nostre i escut que ens protegeix.
Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem en vós. **R.**

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu:

Estimat: Tot el que has de sofrir juntament amb l'obra de l'evangelí, suporta-ho amb la fortalesa que Déu ens dóna. Ell ens ha salvat i ens ha cridat a una vocació santa, no perquè les nostres obres ho hagin merescut, sinó per la seva pròpia decisió, per la gràcia que ens havia concedit per Jesucrist abans dels segles, i que ara ha estat revelada amb l'aparició de Jesucrist, el nostre salvador, que ha desposseït la mort del poder que tenia i, amb la bona nova de l'evangelí, ha fet resplendir la llum de la vida i de la immortalitat.

Vers abans de l'evangelí

Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare:
Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.

Evangelí

Mt 17,1-9

La seva cara es tornà resplendent com el sol

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume, els dugué dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells. La seva cara es tornà resplendent com el sol, i els seus vestits, blancs com la llum. També se'ls aparegueren Moisès i Elies, que conversaven amb ell. Pere va dir a Jesús: «Senyor,

Glòria Monés

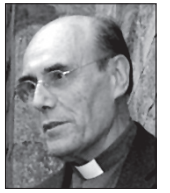

que n'estem, de bé, aquí dalt! Si voleu, hi faré tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» Encara no havia acabat de dir això quan els cobrí un núvol lluminós, i del núvol estant una veu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut; escolteu-lo.» En sentir-ho, els deixebles, esglaiats, es prosternaren de front a terra. Jesús s'acostà, els tocà i els digué: «Aixequen-vos, no tingueu por.» Ells alçaren els ulls i no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no diguessin res a ningú d'aquella visió fins que el Fill de l'home no hagués ressuscitat d'entre els morts.

«Ara és el temps favorable»

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Un eslògan?

La paraula «temps» (*kairós*, temps oportú) és potser la més freqüent en els textos litúrgics de la Quaresma, però sobretot acompanyada de l'adjectiu «favorable». Ho trobem en el mateix Dimecres de Cendra (segona lectura de la missa), en els himnes de la litúrgia de les hores, en els prefacs quaresmals. Pot semblar un eslògan fàcil de propaganda de la Quaresma que, de tant dir-lo, esdevé insignificant. De fet, es tracta d'una cita de sant Pau, 2 Corintis 6,2, que és, al seu torn, una cita d'Isaïes 49,8. Però, ¿com ha arribat a aplicar-se a la Quaresma?

Del profeta Isaïes a l'apòstol sant Pau

La frase d'Isaïes 49,8, és aquesta: «Això diu el Senyor: T'he escoltat al temps favorable, t'he ajudat el dia de la salvació.» És un text situat en el context de l'anunci del retorn dels deportats, que serà la gran obra d'alliberament feta pel Déu pastor; serà un moment esplèndid d'aplegament de tot el poble, des de tots els països, amb un entusiasme còsmic: «Cel, clama amb entusiasme; celebra-ho, terra, muntanyes, esclateu en crits de goig, perquè el Senyor consola el seu poble i es compadeix dels afligits» (49,13). L'hora/temps favorable coincideix amb el dia de la salvació, i tot és obra de Déu.

Sant Pau, a la segona carta als Corintis 6,2, està parlant del ministeri de la reconciliació propi de

la missió apostòlica; aquest ministeri consisteix en l'anunci insistent de la reconciliació del món amb Déu, realitzada per Crist. Aquesta és la novetat, obra de Déu. «Com a col·laboradors de Déu, us exhortem a no deixar perdre la gràcia que n'heu rebut. Ell diu: "T'he escoltat al temps favorable, t'he ajudat el dia de la salvació." Ara és el temps favorable, ara és el dia de la salvació.» L'afirmació de l'apòstol és taxativa: allò que el profeta Isaïes anunciava d'acord amb l'alliberament de l'exili, s'acompleix en plenitud en el misteri pasqual de Crist, com a misteri de reconciliació. Per això, tothom està ara en condicions d'accedir al temps favorable, al dia de la salvació. En el misteri de Crist, «ha començat un món nou», diu Pau (2 Corintis 5,17).

De l'apòstol sant Pau a la litúrgia de l'Església

L'«Ara» de l'Apòstol ressona en tota la vida de l'Església, i, en els sagraments, es fa present d'una manera eficaç l'oferta de salvació i de gràcia del misteri de Crist. Però l'any litúrgic, en el seu desenvolupament, comporta uns temps i uns dies en els quals el misteri de Crist és celebrat d'una manera més intensa. El primer d'ells és Pasqua, el Triduum pasqual, que amb raó és la solemnitat central de l'Església. Res d'estrany, doncs, que l'entorn de la Pasqua s'acompanyi espontàniament amb l'exhortació paulina: «Ara és el temps favorable, ara és el dia de la salvació.»

És aquesta convicció la que ha portat, en la història, a la formació progressiva de la quarantena de preparació a la Pasqua, i a considerar aquest temps, per excel·lència, el «temps favorable» per als cristians de renovar la seva incorporació al misteri de Crist.

Sant Lleó el Gran, en el segle V, ho explica així: «Quan arribem a aquests dies en els quals recordem més especialment els misteris de la redempció dels homes, dies que, per llur situació, precedeixen pròximament la festa pasqual, se'ns mana que preparem amb més diligència la nostra purificació religiosa. Perquè és propi de la festa pasqual que l'Església s'alegri del perdó dels pecats, que és concedit no únicament als renascuts pel sant baptisme, sinó també als qui ja fa temps que es compten en la sort dels fills adoptius... El que tot cristià ha de fer en qualsevol temps, ara cal executar-ho amb més sol·licitud i amb més devoció...»

L'oportunitat que tenim és, en primer lloc, la mateixa litúrgia de l'Església. Oportunitat d'escoltar amb més dedicació la Paraula de Déu, per alimentar-nos d'ella més que no pas del pa. Oportunitat d'acostar-nos als sagraments, sobretot a l'Eucaristia i a la Penitència, seguint els textos que donen la pauta de les actituds, dels propòsits, i de les bones inspiracions que marquen el camí de renovació. Oportunitat d'atendre els germans amb una pràctica constant i generosa de les obres de misericòrdia, corporals i espirituals.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Ambròs de Siena

- ✓ Nascut a Siena l'any 1220
- ✓ Frare dominic proper als pobres i amb dons místics
- ✓ Deixeble de sant Albert Magne i company d'estudis de sant Tomàs d'Aquino
- ✓ Va morir l'any 1287
- ✓ Beatificat el 1622 per Gregori XV

Aquest beat toscà era fill d'un il·luminador, un il·lustrador de llibres. Va néixer amb deformacions importants, de les quals es va guarir de ben petit tot pronunciant la seva primera paraula: Jesús. Sempre va manifestar una espiritualitat profunda i una proximitat caritativa cap als pobres i el mateix dia que feia disset anys, malgrat l'oposició de la família, va entrar al convent dels dominics de Siena.

L'orde el va enviar a estudiar primer a París i després a Colònia, on va tenir com a mestre sant Albert Magne i com a companys el futur papa beat Innocenci V i sant Tomàs d'Aquino. També va estar al servei de diversos Pontífexs com a diplomàtic i va predicar per bona part de l'Europa occidental. El beat Ambròs de Siena, però, és recordat sobretot pels dons místics que va rebre. Dedicat a partir d'una certa edat d'una manera gairebé exclusiva a la pregària va ser afavorit amb visions i èxtasis. Segons nombrosos testimonis de l'època el beat a vegades arribava a levitar mentre pregava i en altres moments se'l podia veure envoltat per un cercle de llum.

Al servei del nostre poble

[1] La commemoració dels vint-i-cinc anys del document de l'episcopat català *Arrels cristianes de Catalunya* és una ocasió especialment idònia per reafirmar la validesa i l'actualitat del seu missatge, i alhora renovar el nostre compromís i el de tota l'Església catòlica a Catalunya envers el nostre poble.

Fou una proposta valenta i oportuna, amb unes reflexions ofertes «als cristians de les nostres diòcesis en primer lloc, com a punts d'orientació, i a tot el nostre poble com a contribució, des del nostre ministeri episcopal, al bé comú del país». També avui, com aleshores, hem de «revisar si som prou generosos i creatius per assolir una presència activa i comunicativa de la nostra fe, en tot el teixit social, cultural i institucional de la societat catalana».¹

Per mitjà d'aquell document, els bisbes volgueren transmetre essencialment un triple anunci. En primer lloc, l'afirmació i el reconeixement dels elements que identifiquen Catalunya; en segon lloc, la constatació de la presència fecunda de la fe cristiana i de l'Església al llarg de tota la història catalana, contribuint decisivament a la configuració de la seva realitat; en tercer lloc, la formulació del compromís de l'Església a seguir servint la societat catalana, tot reconeixent-ne els canvis profunds, socials i culturals, que s'hi havien produït en els últims anys. És sobretot aquest darrer missatge el que avui adquireix nova actualitat ja que comprovem com aquelles transformacions s'han anat aprofundint i també han aparegut nous factors que cal tenir en compte, especialment un nou clima cultural en el qual Déu desapareix de l'horitzó de l'home, que així intenta esdevenir el centre de tot.

[2] No ens proposem, ni de bon tros, examinar exhaustivament les llums i les ombres que han planat sobre el nostre país durant aquest darrer quart de segle, però sí identificar aquells canvis substancials que configuren una situació nova i que exigeixen, també, noves formes d'evangelització i de creixement de la presència i l'acció pastoral de l'Església en les nostres terres. En aquest sentit, valorant l'herència cristiana que ens ha configurat, caldrà obrir-se de nou a l'encontre de la persona i el missatge de Jesucrist.

La Providència ha volgut que aquest aniversari assenyalat s'escaigués poques setmanes després de l'estada entre nosaltres del successor de l'apòstol Pere, el papa Benet XVI, els dies 6 i 7 de novembre de 2010, quan ha vingut a Barcelona per dedicar la basílica de la Sagrada Família i visitar l'Obra Benèfic Social del Nen Déu.

Els nostres cors tenen ben present encara, amb agraïment, aquella memorable jornada, que en paraules del mateix estimat visitant representava «el cim i la desembocadura d'una història d'aquesta terra catalana que, sobretot des del final del segle XIX, va donar una plèiade de sants i de fundadors, de màrtirs i de poetes cristians».² Feia referència, així, a aquelles arrels cristianes que havien ocupat l'atenció dels bisbes ara fa 25 anys. La basílica de la Sagrada Família i l'Obra del Nen Déu són, en efecte, fruits de persones que volgueren arrelar-se en la fe cristiana per orientar les seves vides

al servei de Déu i del proïsme. En donem moltes gràcies a Déu!

[3] Aquesta felicitat coincidència —i el ric magisteri que Benet XVI va pronunciar entre nosaltres, utilitzant amb normalitat la nostra llengua— ens mena vers la millor manera de commemorar les noces d'argent del document *Arrels cristianes de Catalunya*. Havent estat confirmats en la fe pel Sant Pare, ens proposem i volem proposar a tot el poble cristià que peregrina a Catalunya de servir la nostra societat, guiats per la llum de l'Evangeli, amb un nou impuls i coratge, tot multiplicant «els gestos concrets de solidaritat efectiva i constant, manifestant així que la caritat és el distintiu de la nostra condició cristiana».³ Una realitat que és una oportunitat per a una nova proposta de la fe cristiana que, des de la llibertat i la proximitat a totes les persones, proclama: «Déu t'estima. Crist ha vingut per tu. Sí, l'Església predica aquest Déu, no parla d'un Déu desconegut sinó del Déu que ens ha estimat fins a tal punt, que el seu Fill s'ha fet home per nosaltres».⁴ Un fet que, al mateix temps que ens obre a una esperança que supera totes les nostres expectatives, ens impulsa a treballar per un món més just i frater.

1. VALORACIÓ DE LA NOSTRA IDENTITAT COL·LECTIVA

[4] Havent transcorregut vint-i-cinc anys del document *Arrels cristianes de Catalunya*, els bisbes avui ratifiquem i continuem el que aleshores els nostres germans en el ministeri oferien a la comunitat catòlica i a tota la societat catalana. Com a pastors de l'Església, manifestem el nostre profund amor pel país i ens posem al seu servei perquè sentim la urgència d'anunciar-li la persona de Jesucrist i el seu Regne, que són per a nosaltres el tresor més gran que tenim.⁵ Reiterem la crida a projectar aquest amor social en els deures cívics envers les institucions i organismes de govern, així com en el compromís d'impregnar d'esperit cristià tota acció amb projecció social. Igualment, en continuïtat amb els nostres predecessors, reconeixem la personalitat i els trets nacionals propis de Catalunya, en el sentit genuí de l'expressió, i defensem el dret a reivindicar i promoure tot el que això comporta, d'acord amb la doctrina social de l'Església.⁶

Joan Pau II, parlant el 1988 al Parlament europeu a Estrasburg sobre la Unió Europea, que es preparava per a una major integració política dels seus estats membres, afirmava que «els pobles europeus units no acceptaran la dominació d'una nació o d'una cultura sobre les altres, sinó que sostindran el dret igual per a tots d'enriquir els altres amb la seva diversitat».⁷ En el context europeu i mundial actual, el poble català vol i pot oferir la seva contribució des de la seva especificitat, arrelat en la seva història, la seva cultura i la seva llengua mil·lenària.

[5] Els drets propis de Catalunya, així com de tots els pobles de la terra, estan fonamentats primàriament en la seva mateixa identitat com a poble. L'Església, a Catalunya i arreu, moguda pel seu amor a la persona humana i a la seva dignitat, considera que «hi ha una sobi-

rania fonamental de la societat que es manifesta en la cultura de la nació. Es tracta de la sobirania per la qual l'home és, al mateix temps, sobirà suprem»⁸ i per això no vol que «aquesta sobirania fonamental es converteixi en presa d'interessos polítics o econòmics».⁹

Avui s'han manifestat nous reptes i aspiracions, que afecten la forma política concreta com el poble de Catalunya s'ha d'articular i com es vol relacionar amb els altres pobles germans d'Espanya en el context europeu actual. Com a pastors de l'Església, no ens correspon a nosaltres optar per una determinada proposta a aquests reptes nous, però defensem la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles i que cerquin amb paciència la pau i la justícia. I encoratgem el camí del diàleg i l'entesa entre totes les parts interessades a fi d'assolir solucions justes i estables, que fomentin la solidaritat, exigència directa de la fraternitat humana i cristiana.¹⁰ El futur de la societat catalana està íntimament vinculat a la seva capacitat per integrar la diversitat que la configura. Un procés que caldrà teixir amb la participació de tots, tenint en compte els drets i deures que es deriven de la dignitat personal, i que ha de restar obert als valors transcendents, a aquell plus d'ànima que ennobleix i fonamenta l'acció política i social al servei de l'home i de tot l'home.

2. LA CONTRIBUCIÓ DEL CRISTIANISME I DE L'ESGLÉSIA

[6] Com feren els bisbes de Catalunya en el document esmentat, tornem a pensar en la nostra Església, inserida en la història i en el present del poble català. Ens hi estimula el papa Benet XVI quan ens convoca a una nova evangelització: «Hi ha regions del món que encara esperen una primera evangelització, altres que l'han rebuda, però que necessiten d'un treball més profund, altres finalment, en les quals l'Evangeli ha arrelat des de fa molt de temps, donant lloc a una veritable tradició cristiana, però on en els últims segles —per dinàmiques complexes— el procés de secularització ha produït una greu crisi del sentit de la fe cristiana i de la pertinença a l'Església (...) (Caldrà) promoure una renovada evangelització en els països on ja ha ressonat el primer anunci de la fe i on estan presents Esglésies d'antiga fundació, però que estan vivint una progressiva secularització de la societat i una mena d'eclipsi del sentit de Déu que constitueix un desafiament de cara a trobar mitjans adequats per tornar a proposar la perenne veritat de l'Evangeli de Crist».¹¹

Els estudis històrics i sociològics ens confirmen que Catalunya, la seva cultura i la seva identitat, no es poden entendre sense la presència de la fe cristiana, que ha estat veritablement fecunda i positiva, fins al punt d'haver contribuït decisivament a la configuració de la identitat catalana. Aquesta contribució consisteix, en primer lloc, en la quantitat considerable de personalitats i d'obres socials, culturals, assistencials o educatives, nascudes de la fe cristiana o il·luminades per ella. Però també ens

referim a l'àmbit més profund del sentit de la vida, de la concepció de la persona humana i de la societat, dels drets humans, de la idea de treball, de progrés, de llibertat, de compromís, d'economia, de creació artística, entre d'altres. La fe cristiana ha aportat en aquesta dimensió essencial per a tota persona el que creu que és la veritat sobre l'ésser humà, manifestada plenament en la persona de Jesucrist. Per tant, la fe cristiana no ha estat per a la nostra història, ni podrà ser-ho mai, un pur sentiment, ni tampoc una ideologia o un mite, sinó una veritable força transformadora de la persona humana, de la cultura i de la societat.

[7] En efecte, cal dir que la configuració de Catalunya en l'àmbit de les tradicions, dels costums i de les lleis, també és hereva d'aquells principis objectius que fonamenten l'ètica i el dret, més enllà de tot pragmatisme polític i de tot positivisme jurídic: l'afirmació de la dignitat inviolable de la persona i la vida humana amb el seu destí transcendent, la responsabilitat personal, el bé comú, el destí social de tots els béns, el principi de subsidiarietat, etc. Deixant ben clar que l'Església no es predica a si mateixa ni busca privilegis, ella ha transmès aquests principis per mitjà d'un "humanisme", fruit d'una síntesi fecunda entre fe i cultura, que amb el temps ha amarat més i més la nostra societat. Com diu Benet XVI, «el món de la raó i el món de la fe —el món de la racionalitat secular i el món de les creences religioses— necessiten l'un de l'altre i no haurien de tenir por a mantenir un diàleg profund i continuat, pel bé de la nostra civilització».¹²

Actualment hi ha qui sosté que es poden defensar i viure els valors heretats sense fer cap referència a la fe cristiana. Creiem que això, tot i ser possible en un primer moment com per força d'inèrcia, difícilment es podrà mantenir en el temps si s'exclou explícitament de la societat l'esperit humanitzador de l'Evangeli de Jesucrist, que l'Església anuncia. De mica en mica se n'esvairia el vigor, com un arbre que se sosté només per un breu temps quan té les arrels seques, o com un llac que, tot i estar encara ple, ha perdut la font o el riu que li renova l'aigua. Al contrari, la recuperació vital de les arrels cristianes suposarà sens dubte un veritable revifament de l'humanisme en totes les seves dimensions, ja que la religió «no és mai un problema que els legisladors hagin de solucionar, sinó una contribució vital al debat nacional».¹³

3. EL TESTIMONI D'ANTONI GAUDÍ I LA SAGRADA FAMÍLIA

[8] La recent visita del Sant Pare a Barcelona amb la dedicació de la basílica de la Sagrada Família, ens ha permès de redescobrir un gran testimoni contemporani de la fecunditat de les arrels cristianes a la nostra societat catalana.

Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926) va ser, a la vegada, un artista genial i un cristià exemplar. Visqué la seva professió d'artista com una missió encomanada per Déu. Igual que el servent fidel de la paràbola de l'Evangeli, va saber fer rendir els molts talents que havia rebut.¹⁴ Mentre construïa els seus edificis per a Déu i per als homes, ell mateix s'anava construint plenament com a home. Tal com ha explicat Benet XVI, «Gaudí va voler unir la inspiració que li arribava dels tres grans llibres en els quals s'alimentava com a home, com a creient i com a arquitecte: el llibre de la natura, el llibre de la Sagrada Escripura i el llibre de la Litúrgia. Així va unir la realitat del

món i la història de la salvació, tal com ens és narrada a la Bíblia i actualitzada en la Litúrgia. Va introduir pedres, arbres i vida humana dins del temple, perquè tota la creació convergís en la lloança divina, però a la vegada va posar els retaules fora, per situar davant els homes el misteri de Déu revelat en el naixement, passió, mort i resurrecció de Jesucrist. D'aquesta manera, va col·laborar genialment a l'edificació de la consciència humana ancorada en el món, oberta a Déu, il·luminada i santificada per Crist.¹⁵ D'aquesta manera, ens ensenya el Papa, Gaudí va superar «l'escissió entre consciència humana i consciència cristiana, entre existència en aquest món temporal i obertura a la vida eterna, entre bellesa de les coses i Déu com a Bellesa».¹⁶

Tal com succeeix en l'Escriptura vista amb ulls de fe, també en la basílica de la Sagrada Família, la centralitat és per a Jesucrist, el Verb fet carn, Déu fet home, que és «el camí, la veritat i la vida».¹⁷ Resseguint els textos bíblics, les façanes del Naixement, de la Passió i —quan estigui acabada— de la Glòria, posen a la vista de tothom la vida del nostre Redemptor. En la primera, mostra l'entrada de Déu en la nostra història: el Fill unigènit de Déu es fa home en les entranyes virginals de Maria. És una explosió exuberant de la creació, que esclata de goig per la vinguda del Crist. Després, aquest Jesús que neix en Goig morirà a la Passió per nosaltres (segona façana) i ressuscitarà, alliberant-nos del poder del Mal i obrint-nos les portes de la Glòria, que quedarà representada en la façana principal. L'interior, grandios i fascinant, està tot ell inspirat en el llibre de l'Apocalipsi, el darrer dels llibres de la Bíblia, i està concebut com la ciutat santa, la nova Jerusalem, «que baixava del cel, venint de Déu, i envoltada de la seva glòria».¹⁸

[9] Estem profundament agraïts al papa Benet XVI que, tot explicant la simbologia de l'obra mestra de Gaudí, ens hagi recordat de nou la centralitat de Jesucrist en la vida de l'Església i del món: «El Senyor Jesús és la pedra que suporta el pes del món, que manté la cohesió de l'Església i que recull en unitat final totes les conquestes de la humanitat. En Ell tenim la Paraula i la presència de Déu, i d'Ell rep l'Església la seva vida, la seva doctrina i la seva missió. L'Església no té consistència per si mateixa, està cridada a ser signe i instrument de Crist, en pura docilitat a la seva autoritat i en total servei al seu mandat. L'únic Crist funda l'única Església, Ell és la roca sobre la qual es fonamenta la nostra fe».¹⁹

Professem fermament que «Jesucrist és el mateix ahir i avui i pels segles»,²⁰ i al mateix temps ens adonem que, com a Església de Jesucrist cridada a ser amb Ell «llum del món»,²¹ hem de trobar nous camins i llenguatges per anunciar-lo de forma entenedora i atraient al món d'avui. En aquesta tasca apassionant, l'exemple i l'obra d'Antoni Gaudí ens encoratgen i ens estimulen; i sabem que és el mateix Crist qui ens guia en aquesta recerca, ja que Ell ha promès d'estar amb nosaltres «dia rere dia fins a la fi del món».²²

4. LA FE CRISTIANA I ALGUNS REPTES ACTUALS

[10] Pensem i desitgem que la fe cristiana pugui continuar essent per a Catalunya una veritable font de vida, però som conscients que, si volem que la fe cristiana fecundi amb nou vigor la societat catalana en el context cultural i socioeconòmic actual, ens cal reflexio-

nar a la llum de l'Evangeli sobre alguns grans temes que la condicionen i configuren en aquests inicis del segle XXI.

Agustí Codinach

a. Consolidació de la democràcia participativa

Durant aquests últims decennis, observem que la democràcia representativa i les institucions del nostre país s'han consolidat. Valorem molt positivament aquest període de pau i d'entesa social que ha permès grans progressos en l'ordre social, econòmic i cultural.

Tanmateix, ens preocupen dos factors. Per una banda, observem una certa fatiga i desencís, tant envers l'estament polític i els governants, com respecte de les institucions. Aquest desànim condueix, sovint, a la indiferència respecte la cosa pública, a la no-participació i a la deixadesa. Per l'altra, detectem un greu oblit i una desvinculació dels fonaments ètics que fan possible una democràcia viva i estable.

Aquest oblit es fa ben palès ocasionalment, amb motiu del descobriment de casos de corrupció o en les anàlisis profundes de la mateixa crisi econòmica. Però també és efectiu d'una manera subtil i invisible quan es legisla i es governa només amb criteris positivistes i pragmàtics.

Entenem que una societat arrelada en la fe cristiana ha de beure constantment de la font inesgotable dels principis ètics i dels seus fonaments. Vindrà d'aquí la revaloració de la democràcia, del sistema legal, de les institucions i de la tasca política. Avui, un veritable desafiament per a la democràcia, el constitueixen els principis ètics que han de regular les lleis i les decisions. En aquest sentit, la fe cristiana pot oferir elements per purificar la raó, que sempre ha de promoure la dignitat de la persona humana.²³

b. Per una laïcitat positiva

[11] En els darrers decennis, el procés de secularització de moltes societats a Europa s'ha afermat, i Catalunya, en continuïtat amb la resta del continent, no ha quedat al marge d'aquest procés. També a casa nostra, l'encaix de l'Església i de la fe cristiana en la societat i en la cultura contemporànies, és una qüestió tothora oberta i debatuda sobre la qual les posicions a vegades, dissortadament, encara es polaritzen massa. D'acord amb el nostre tarannà català més genuí, conciliador i dialogant, convidem tothom a superar definitivament actituds bel·ligerants i a promoure una

sana laïcitat que, tot i deixant ben clara la distinció entre l'esfera política i l'esfera religiosa, reconegui suficientment la llibertat religiosa i la funció positiva de la religió i de les institucions religioses en la vida pública.

Som ben conscients que la secularitat i la laïcitat positiva, en el sentit com és afirmada per l'Església, ha passat a la cultura democràtica d'Occident gràcies precisament a l'herència cristiana, que beu de la fe en Déu creador i acull les paraules del mateix Jesucrist: «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu el que és de Déu».²⁴ Aquesta laïcitat positiva i oberta comporta: la independència mútua del poder polític i de l'Església, el reconeixement del fet religiós com a humanitzador i com a motor de progrés, la valoració de la tradició cultural que li és pròpia i l'acceptació del relleu públic de la fe, tant pel que fa a la seva manifestació exterior (litúrgia, evangelització), com pel que fa a la seva projecció ètica en la configuració de la societat. En tot cas, una sana laïcitat demanarà almenys el reconeixement del dret de ciutadania als cristians com a tals, considerats tant individualment com en grup, amb els drets i els deures que es reconeixen a tots els ciutadans.

Tal com afirmà Benet XVI a París davant les màximes autoritats de l'estat francès ara fa dos anys, «és fonamental, d'una banda, insistir en la distinció entre l'àmbit polític i el religiós per tutelar la llibertat religiosa dels ciutadans així com la responsabilitat de l'Estat envers ells, i d'una altra, adquirir una consciència més clara de les funcions insubstituïbles de la religió per a la formació de les consciències i de la contribució que pot aportar, juntament amb altres instàncies, per a la creació d'un consens ètic de fons a la societat».²⁵

c. La diversitat de valors, d'estils de vida i de creences

[12] Com s'indicava a *Arrels cristianes de Catalunya*, la nostra societat és plural, també des del punt de vista religiós. Durant aquest quart de segle, la pluralitat entre nosaltres ha crescut significativament. Fruit de les llibertats conquerides, s'hi expressen maneres de viure i de creure molt diferents, i l'arribada de nombrosos immigrants procedents d'altres àrees culturals ha fet de Catalunya una societat multicultural i plurireligiosa. Tot plegat és un signe de la vitalitat del poble català i de la vida interior que hi ha en ell. Però aquesta constatació ens exigeix un doble com-

promís. Per una banda, el deure d'evitar el relativisme i el sincretisme mitjançant un correcte exercici de discerniment; per l'altra, superar la temptació de confrontació, mitjançant la col·laboració i el diàleg franc i obert. Tots dos compromisos són deures cristians i cívics, que contribueixen a bastir una societat desenvolupada i en pau, que inclou, com diu Benet XVI a la seva encíclica *Caritas in Veritate*, la seva dimensió espiritual.²⁶

Ens estimula a un diàleg fecund amb la societat catalana contemporània la iniciativa cultural que proposa el mateix Sant Pare Benet XVI amb el que ha anomenat *l'atri dels gentils*: «Crec que l'Església hauria d'obrir també avui una espècie d'*atri dels gentils* on els homes puguin entrar en contacte d'alguna manera amb Déu sense conèixer-lo i abans que hagin trobat l'accés al seu misteri, al servei del qual està la vida interna de l'Església. Al diàleg amb les religions s'ha d'afegir avui sobretot el diàleg amb aquells per a qui la religió és quelcom d'estrany, per a qui Déu és desconegut i que, malgrat això, no voldrien estar simplement sense Déu, sinó acostar-s'hi almenys com a Desconegut».²⁷ Probablement, els desafiaments que ens presenta una cultura que es vol construir sense Déu són avui el repte cultural més important que haurem d'afrontar en el futur immediat, i ja ens hi vam referir en el nostre anterior document *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*.²⁸

d. El fenomen polièdric de la globalització

[13] També Catalunya s'ha vist afectada per l'extensió i l'aprofundiment del fenomen de la globalització. Tal com explica Benet XVI a la seva encíclica poc abans citada, aquest és un fenomen ambivalent i complex del qual es pot fer un ús constructiu i alliberador per a l'ésser humà i els pobles o bé un ús negatiu.²⁹

En efecte, la globalització de les comunicacions i de la cultura no sempre va acompanyada d'una globalització dels drets elementals de la persona, del reconeixement de la seva dignitat. Per altra banda, pensant sobretot en el nostre poble, alhora que la globalització dóna la possibilitat d'accedir a la xarxa mundial des del que cadascú és, també constitueix un perill de dissolució de la pròpia identitat en categories i estils uniformadors i despersonalitzadors, imposats per una cultura dominant transversal que no coneix fronteres.

El missatge de l'Evangeli és un missatge amb vocació universal i l'Església, per la seva catolicitat intrínseca, aspira a aquesta universalitat i a irradiar el tresor que hi ha en el seu interior a tots els pobles de la terra, tot respectant i valorant la singularitat de totes les cultures. La catolicitat de l'Església es caracteritza, precisament, per viure la universalitat sense anul·lar les identitats particulars.

e. Els fluxos migratoris

[14] Catalunya ha integrat des dels anys seixanta una quantitat considerable de persones immigrades procedents d'altres territoris d'Espanya. *Arrels cristianes de Catalunya* se'n feia ressò, considerant aquest fenomen beneficiós per a tots.

Avui Catalunya ha de fer front a un nou repte, més exigent en un cert sentit. És el flux migratori de persones procedents de països extracomunitaris, que introdueixen entre nosaltres categories culturals i costums molt diferents dels nostres. Això ocasiona un cert distan-

ciament i una marginació social, sovint agreujada per la situació de precarietat i pobresa, provocada per la crisi econòmica. Cal tenir en compte el que Benet XVI afirma sobre això, que «cap país per ell mateix no pot ser capaç de fer front als problemes migratoris actuals. Tots podem veure el sofriment, el disgust i les aspiracions que comporten els fluxos migratoris. Com se sap, és un fenomen complex de gestionar; això no obstant, està comprovat que els treballadors estrangers, malgrat les dificultats inherents a la seva integració, contribueixen de manera significativa amb el seu treball al desenvolupament econòmic del país que els acull, així com al seu país d'origen a través de les trameses de diners. Òbviament, aquests treballadors no poden ser considerats una mercaderia o una mera força laboral. Per tant, no han de ser tractats com qualsevol altre factor de producció. Qualsevol emigrant és una persona humana que, com a tal, té drets fonamentals inalienables que han de ser respectats per tots i en qualsevol situació».³⁰

L'Església, animada per la tradició moral envers els forasters —heretada de l'Antic Testament que mana no oprimir l'immigrant³¹ i segellada amb el Nou Testament, que revela que Jesús també va ser emigrant i que s'identifica amb el foraster que és acollit—,³² convida a l'amor generós envers l'immigrant, i el practica a través de tots els seus organismes de servei social i caritatiu.

L'objectiu ha de ser doble. Cal fer un esforç per garantir els drets dels nouvinguts, a fi que siguin tractats sempre amb la dignitat que correspon a tota persona humana, especialment si pateixen formes de vulnerabilitat social i econòmica. I alhora també cal ajudar-los a integrar-se en la nostra cultura i en la nostra societat, sense que perdin les seves peculiaritats pròpies i legítimes. Això resultarà més urgent, tractant-se de drets i deures regulats per la llei. I d'aquesta integració en sortirà també una renovació de les nostres comunitats cristianes, ja que molts són catòlics, però també una renovada societat catalana, tal com la llarga tradició de la nostra cultura palesa àmpliament amb les aportacions de les diverses emigracions, realitzant-se així un noble intercanvi de dons recíprocs. Sobretot en referència al dret a emigrar i a l'acolliment dels emigrants, tenint present el bé comú universal, que comprèn tota la família dels pobles, cal superar tot egoisme nacionalista³³ per part dels pobles que acullen, i alhora «els immigrants tenen el deure d'integrar-se al país d'acollida, respectant-ne les lleis i la identitat nacional».³⁴

f. La crisi econòmica tan greu que patim

[15] La greu crisi econòmica que travessa el món i colpeja persones i poblacions ha fet més palesa la precarietat de la nostra societat globalitzada, que sembla escapar al control dels estats i d'altres institucions internacionals. Les mesures per pal·liar-la que s'estan prenent i que poden acabar afectant sobretot els més febles i necessitats, reclamen que sigui exemplar la lluita contra el frau, el fre a l'enriquiment fàcil i injust, i que es promogui la creació de nous llocs de treball i que la solidaritat continuï augmentant.

No podem deixar de dir que aquests són moments de reflexió i d'anàlisi de com estem construint la nostra societat, no només els governants, sinó tots els ciutadans; i no podem defugir aquesta responsabilitat. Precisament, el papa Be-

net XVI amb la seva encíclica *Caritas in Veritate* proporciona una anàlisi valenta de quines són les arrels de les nostres veritables carències i quines han de ser, per tant, les vies per a un autèntic desenvolupament integral de les persones. Si el rerefons de la crisi econòmica és una crisi moral profunda, ens caldrà aprofundir —també a casa nostra—, per damunt de les necessàries solucions tècniques, la gran vocació a la qual està cridat l'home, tot home i dona, que és la vocació a la felicitat benaurada, a la vida en l'Esperit, feta de caritat divina i de solidaritat humana.³⁵

[16] Comptant amb l'ajuda de Déu, podem creure en la capacitat de reacció i regeneració de la nostra societat catalana per afrontar la crisi. Serà des d'una vida «virtuosa» i en especial amb l'austeritat, la justícia i la solidaritat, que trobarem camins de sortida i d'esperança per als més afectats per la crisi econòmica, amb una redistribució més justa de la riquesa i un exercici de «les virtuts humanes que faci sentir la bellesa i l'atracció de les bones disposicions per al bé»;³⁶ així com promovent activitats econòmiques veritablement productives i respectuoses amb la dignitat de la persona, que facin realitat que la persona humana sigui el centre de tota l'economia. L'esforç de concebre i realitzar projectes econòmico-socials capaços d'afavorir una societat més justa i un món més humà representa un repte dur, però també un deure estimulant, per a tots els agents econòmics i per als qui conreen les ciències econòmiques.³⁷

Cal que valorem i agraïm tot el que s'està fent des de les comunitats parroquials i les institucions solidàries, especialment des de Càritas i altres institucions d'ajuda, amb tants voluntaris mobilitzats i tantes persones, que estan posant els recursos pastorals i d'assistència que l'Església té al seu abast, al servei dels afectats per aquesta crisi. I demanem que es mantingui i creixi aquest treball caritatiu, amb noves iniciatives que promoguin la solidaritat i la justícia, i alhora s'incentivin les activitats empresarials responsables per tal de mantenir i ampliar els llocs de treball. Tots hem de continuar en el camí del servei i l'entrega generosa envers els qui més ho necessiten.

És hora, també, de mirar endavant i de treballar més esforçadament pensant en les generacions futures. Els bisbes fem una crida a tots els agents socials —autoritats, empresaris, dirigents, treballadors— a no decaure en l'esforç, malgrat la duresa de les circumstàncies, i a treballar amb esperança, fent-ho d'acord amb els grans valors humans i cristians. En aquest punt, constatem més que mai la vigència i actualitat plenes dels principis de la Doctrina Social de l'Església, dels quals és hora de fer-ne un nou descobriment i una nova difusió.³⁸

g. La família i l'educació

[17] Un dels àmbits més sensibles de la profunda crisi social que patim, és el de la família i de l'educació. Mirant-ho des del punt de vista de les arrels cristianes, hem de dir que, si les noves generacions no viuen prou bé els valors que fins ara han configurat la nostra cultura, és precisament perquè no s'ha produït correctament la transmissió d'aquests

valors en els dos àmbits primaris de socialització, que són la família i l'escola.

Els avenços socials són en aquest terreny evidents, sobretot pel que fa a l'assimilació d'un tracte més personalista en la família i pel que fa a l'accés a l'educació de tothom, així com l'augment considerable de mitjans pedagògics. Però, tant la família com l'escola, com a institucions socialitzants i educadores de la persona en la seva integritat, pateixen una profunda crisi. Ambdues tenen en comú la missió d'educar, però sembla que la seva tasca educativa global hagi quedat desdibuixada i hagi perdut el seu sentit profund, el seu fonament, el seu contingut i la seva finalitat.

La visió cristiana reconeix la família com el nucli primari i fonamental de la societat: una comunitat de vida i d'amor, que està al servei de la vida humana. La família és l'àmbit en el qual la vida és rebuda com a do de Déu i fruit de l'amor dels esposos. Per això donem gràcies a Déu pels esposos que amb generositat viuen la "paternitat responsable" i fem una crida als esposos cristians a una major fecunditat generosa, ja que el futur

«El poble català vol i pot oferir la seva contribució des de la seva especificitat, arrelat en la seva història, la seva cultura i la seva llengua mil·lenàries»

Aguàti Codinach

formes de negació de la vida humana i dóna suport a tot allò que promogui l'ordre natural en l'àmbit de la institució familiar».³⁹

A la família pertanyen originàriament la missió, el dret i el deure de l'educació. La societat en general i l'escola en particular també eduquen, però a manera de prolongació d'aquell dret originari i inalienable dels propis pares. Els problemes apareixen quan la família només està al servei dels interessos individuals i la societat al servei d'una determinada ideologia. Sobretot, quan la mateixa educació no recupera el seu objectiu últim i no el clarifica. En efecte, superant la mera instrucció, l'educació té per finalitat ajudar a conformar un subjecte humà amb les qualitats morals i espirituals que haurien de caracteritzar una persona plenament madura.⁴⁰ De fet, no hi ha cap pedagogia o sistema educatiu que no contribueixi a crear un model d'ésser humà determinat. En el cas de l'educació cristiana, el model és Jesús mateix, amb totes les seves dimensions plenament humanes. L'Església, en proposar el model humà de Jesucrist, ho

fa des del convenciment que està oferint un servei decisiu a la humanització de la societat.

[18] En aquesta hora cal també afirmar el valor fonamental de l'escola com a institució al servei de la transmissió de la cultura i de l'educació en la llibertat. Dintre de la seva proposta, l'ensenyament de la religió es presenta com un element fonamental per promoure el coneixement i la llibertat dels alumnes davant les grans preguntes que sempre estan presents a la seva vida. La classe de religió transmet el patrimoni cultural, les nostres arrels cristianes, i al mateix temps ajuda a afrontar les grans preguntes sobre el sentit de la vida i els grans valors que l'orienten. La institució escolar és un element decisiu per promoure la participació en la construcció de la societat: «Amb raó podem pensar que el destí de la humanitat futura es troba en mans d'aquells que sabran donar, a les noves generacions que han de venir, raons per viure i raons per esperar.»⁴¹

h. Equilibri ecològic amenaçat

[19] La constatació que ja feia *Arrels cristianes de Catalunya* que el creixement de mitjans i l'enterboliment de les consci-

ències envers la protecció de la natura ens posa en perill d'autodestrucció, avui encara és més palesa, tot i haver augmentat la intensitat i el nombre de veus que criden a una més clara sensibilitat ecològica.

Ja el Sant Pare Joan Pau II advertia que «els greus problemes ecològics reclamen un canvi efectiu de mentalitat que porti a adoptar nous estils de vida».⁴² Les decisions sobre les relacions amb el nostre medi ambient —consum, estalvi i inversions— han de respondre a la recerca de la veritat, la bellesa, la bondat i la comunió amb els altres homes, i han de referir-se sempre a estils de vida inspirats en la sobrietat, la templança, l'autodisciplina, tant en l'àmbit personal com social. Cal escapar a la lògica del mer consum i promoure formes de producció agrícola i industrial que respectin l'ordre de la creació i satisfacin les necessitats primàries

IV

Nova carta pastoral

20 març 2011

*CatalunyaCristiana

de tots, basant-se en una consciència renovada per la interdependència que vincula entre ells tots els habitants del planeta. «La qüestió ecològica no s’ha d’afrontar tan sols per les perspectives terribles que la degradació ambiental perfila: s’ha de traduir, sobretot, en una forta motivació per a una autèntica solidaritat a escala mundial».⁴³

Celebrem aquesta cura i atenció envers allò natural, i creiem, com diu el papa Benet XVI,⁴⁴ que la fe en un Déu creador ens permet assumir el deure de respectar la natura i les seves lleis, com a veritable do seu, i alhora fer-ne un ús responsable creant cultura al servei de tots, en solidaritat també amb les generacions futures. Amb tot, volem igualment subratllar que aquest amor a la naturalesa ha de començar, especialment, per l’estima i la cura de tota forma de vida, de manera particular per la persona humana —feta a imatge i semblança de Déu, com ensenya el llibre del Gènesi—,⁴⁵ i que és portadora d’un destí etern i això des del mateix inici fins a la seva fi natural.

5. CRIDA A VIURE I PRACTICAR L'EVANGELI DE L'ESPERANÇA

[20] Anunciar, celebrar, servir i viure concretament l’Evangeli de l’esperança és el programa fonamental que proposa Joan Pau II a l’exhortació apostòlica postsinodal *L’Església a Europa*, amb la qual donava una resposta a una societat europea en perill d’arraconar i menystenir la seva herència cristiana⁴⁶ i Benet XVI ens ha donat un bell mestratge sobre la grandesa de l’esperança cristiana en la seva carta encíclica *Spe salvi*.⁴⁷ El document episcopal *Arrels cristianes de Catalunya* i el més recent, signat també pels bisbes de Catalunya el febrer del 2007, *Creure en l’Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*, ja feien una crida a l’evangelització de Catalunya amb la seva realitat històrica, cultural i nacional, i a la reactivació de la fe dins la societat i la cultura actuals. Els bisbes de Catalunya volien amb això oferir el millor i més positiu servei que la fe dóna al món secular. Els cristians, en tots els àmbits d’aquest món, estem cridats a viure i proclamar l’Evangeli de l’esperança. Les resolucions i el missatge del

nostre Concili Provincial Tarraconense, celebrat l’any 1995, són punts de referència segurs i lluminosos, també avui, per posar en pràctica concretament aquesta nostra tasca d’anunciar Crist a tots els homes i dones.⁴⁸

En moments de crisi econòmica, moral i política ben preocupants, ens cal anunciar l’esperança. Això vol dir que un dels espais on més urgentment cal que els cristians visquin, testimoniïn i practiquin l’Evangeli de l’esperança és el de la política i de les institucions responsables de l’elaboració de les lleis reguladores de la nostra vida social i econòmica. La nostra crida es dirigeix molt especialment als laics i laiques cristians que, com a presència de l’Església en el món secular, tenen el deure i el dret de participar en la vida pública segons els criteris ètics que dimanen de la seva fe i amb l’esperit que l’Església assenyala per a moments de grans canvis socials i polítics, a l’inici d’un nou mil·lenni.⁴⁹

Igualment veiem necessari el compromís laical en el doble repte de la inculturació de l’Evangeli i de l’evangelització de la cultura actual, així com en la tasca de formar la consciència social segons els criteris de la Doctrina Social de l’Església. És precisament en aquest camp de la realitat social i econòmica, on avui els cristians hem d’aportar la riquesa de la doctrina evangèlica i el nostre compromís moral, atesa la greu situació de crisi actual. En aquest sentit, el compromís dels cristians i la veu profètica de l’Església a Catalunya en favor dels més febles i necessitats de la societat no faltaran.

Precisament recordant les arrels cristianes de Catalunya i els fruits que ja han donat, ens ho ha reclamat el Sant Pare Benet XVI en la seva recent visita a l’Obra Benèfica Social del Nen Déu de manera ben emotiva, escoltant i fent-se molt proper als infants i joves discapacitats: «En aquests moments, en els quals moltes llars passen serioses dificultats econòmiques, els deixebles de Crist hem de multiplicar els gestos concrets de solidaritat efectiva i constant, manifestant així que la caritat és el distintiu de la nostra condició cristiana (...) «Tot allò que fèieu a un d’aquests germans meus més petits, a mi m’ho fèieu» (Mt 25,40). En

aquesta terra, aquestes paraules de Crist han impulsat molts fills de l’Església a dedicar les seves vides a l’ensenyament, la beneficència o la cura dels malalts i discapacitats. Inspirats en el seu exemple, us demano que continueu socorrent els més petits i necessitats, donant-los el millor de vosaltres mateixos.»⁵⁰

CONCLUSIÓ

[21] Favint-i-cinc anys, els nostres predecessors es van sentir cridats a posar en relleu les arrels cristianes de Catalunya i renovaren el compromís de l’Església en favor del nostre poble. Ara els pastors de les diòcesis amb seu a Catalunya sentim la urgència de revifar aquestes arrels, i d’impulsar noves iniciatives evangelitzadores, amb esperit de servei, per al bé del país, de la seva cultura, i sobretot de totes les persones que hi viuen. La recent visita del Sant Pare a Barcelona ens encoratja en aquest sentit missioner i ens indica nous camins per on progressar confiadament en aquest nostre intent.

La societat contemporània, com ens indicava ja el papa Pau VI,⁵¹ vol testimonis més que no pas mestres, i si accepta els mestres ho fa en la mesura que són autèntics testimonis. És per això que proposem a tots els cristians un compromís renovat en la vivència de la fe i en la seva adhesió amorosa a l’Església, i demanem de no cansar-nos mai de predicar la Paraula de Jesucrist, en tota circumstància, anant a l’essencial del seu missatge d’amor. Tots necessitem viure amb més radicalitat i coherència el que prediquem, a fi que molts dels nostres coetanis puguin sentir-se atrets novament per Jesucrist i es descobreixin convidats a formar part activa de la comunitat dels seus deixebles.

[22] Som conscients de les mancances i els errors que, com a membres de l’Església, hàgim pogut cometre en un passat més o menys llunyà, i humilment en demanem perdó; però alhora som també conscients del paper insubstituïble que ha tingut l’Església i el cristianisme en la història mil·lenària de Catalunya, i estem convençuts que els cristians, guiats per la llum sempre actual de la Bona Nova del Senyor Ressuscitat, podem continuar contribuint-hi decisivament en el pre-

sent i en el futur. Som fills d’una gloriosa tradició i ens sabem col·laboradors d’un apassionant projecte de Déu mateix, pel bé de tota la humanitat, en el present i en el futur. Som hereus d’una gloriosa tradició que ha arrelat en «una terra que, amb tota probabilitat, va acollir la predicació de Pau i que, posteriorment, fou regada per la sang del protomàrtir Fructuós, bisbe, i dels seus dos diaques, Auguri i Eulogi.»⁵² És el Senyor qui ens obre els camins i és fidel a les seves promeses, que es realitzen en la feblesa de la nostra vida. Així ho proclamà sant Fructuós, inspirat per l’Esperit Sant, al moment de lliurar la seva vida: «No us mancarà pastor, i l’amor i la promesa del Senyor ja no podran fallir, ni en aquest món ni en l’altre. Perquè això que esteu veient és feblesa d’una hora.»⁵³

Per això sentim la necessitat de recórrer amb fe i confiança a l’omnipotència de Déu en la pregària personal i comunitària, i de refermar els nostres llaços fraternals de comunió en el Senyor, en les nostres diòcesis i parròquies, en les nostres comunitats i en les nostres famílies, en les associacions i moviments. Només així podrem oferir respostes adequades perquè l’Església sencera es presenti al món contemporani amb una empena missionera capaç de promoure i dur a terme amb goig i encert la *nova evangelització* que el Senyor ens encomana als inicis d’aquest tercer mil·lenni de l’era cristiana.⁵⁴ Ens proposem i proposem a tot el poble cristià que peregrina a Catalunya, una nova primavera de l’esperit, una nova embranzida evangelitzadora al servei de tota la societat i una generosa entrega als més petits i necessitats: que cadascú en el seu entorn sigui flama ardent de fe i de caritat.

Que el Senyor beneeixi els nostres propòsits i la Mare de Déu, venerada a la nostra muntanya santa de Montserrat i als innumbrables santuaris de la nostra terra catalana, ens acompanyi i ens sostingui en el camí del servei al nostre poble!

Els bisbes de Catalunya
21 de gener de 2011
Festa dels sants màrtirs Fructuós,
Auguri i Eulogi

NOTES

1 Els bisbes de Catalunya, *Arrels cristianes de Catalunya*, 27 de desembre de 1985, apartat 1r, nn. 2 i 5.
2 Benet XVI, *Homília a la Sagrada Família*, Barcelona 7 de novembre de 2010.
3 Benet XVI, *Paraules durant la visita a l’Obra Benèfica Social del Nen Déu*, Barcelona 7 de novembre de 2010.
4 Assemblea especial per a Europa del Sínode dels Bisbes, *Declaració final*, 13 de desembre de 1991, n. 3.
5 Cf. Mt 13,44-46.
6 Els bisbes de Catalunya afirmaven: «Com a bisbes de l’Església a Catalunya, encarnada en aquest poble, donem fe de la realitat nacional de Catalunya, afaïçonada al llarg de mil anys d’història i també reclamem per a ella l’aplicació de la doctrina del magisteri eclesial: els drets i els valors culturals de les minories ètniques dins d’un Estat, dels pobles i de les nacions o nacionalitats, han de ser respectats i, fins i tot, promoguts pels estats, els quals de cap manera no poden, segons dret i justícia perseguir-los, destruir-los o assimilar-los a una altra cultura majoritària. L’existència de la nació catalana exigeix una adequada estructura jurídico-política que faci viable l’exercici dels drets esmentats. La forma concreta més apta per al reconeixement de la nacionalitat, amb els seus valors i prerrogatives, pertoca directament a l’ordenament civil.» *Arrels cristianes de Catalunya*, 27 de desembre de 1985, apartat 3: *El fet de la nacionalitat catalana*, n. 8.

7 Joan Pau II, *Discurs al Parlament Europeu*, Estrasburg, 11 d’octubre de 1988, n. 4.
8 Joan Pau II, *Discurs a la UNESCO*, París 2 de juny de 1980, n. 14.
9 Íbidem, n. 15.
10 Cf. Joan Pau II, carta encíclica *Sollicitudo rei socialis*, 1987, nn. 38-40.
11 Benet XVI, *Homília de les primeres vespres de la solemnitat de St. Pere i St. Pau*, 28 de juny de 2010. Veure també Benet XVI, carta apostòlica en forma de *motu proprio Ubicumque et semper*, 21 de setembre de 2010.
12 Benet XVI, *Discurs als representants de la societat britànica al Westminster Hall*, Londres 17 de setembre de 2010.
13 Íbidem.
14 Cf. Mt 25,14ss.
15 Benet XVI, *Homília a la Sagrada Família*, Barcelona 7 de novembre de 2010.
16 Íbidem.
17 Jn 14,6.
18 Ap 21,10.
19 Benet XVI, *Homília a la Sagrada Família*, Barcelona 7 de novembre de 2010.
20 He 13,8.
21 Cf. Mt 5, 14; Jn 8,12; Jn 9,5.
22 Mt 28,20.
23 Cf. Benet XVI, *Discurs als representants de la societat britànica al Westminster Hall*, Londres 17 de setembre de 2010.
24 Mc 12,17.
25 Benet XVI, *Discurs a les autoritats de l’Estat al palau de l’Elisi*, París, 12 de setembre de 2008.

26 Cf. Benet XVI, carta encíclica *Caritas in Veritate*, 2009, n. 77.
27 Benet XVI, *Discurs a la Cúria Romana amb motiu del Nadal*, 21 de desembre de 2009.
28 Els bisbes de Catalunya, *Creure en l’Evangeli i anunciar-lo amb nou ardor*, Claret, Barcelona, 2007.
29 Cf. Benet XVI, carta encíclica *Caritas in Veritate*, 2009, nn. 34-42.
30 Benet XVI, carta encíclica *Caritas in Veritate*, 2009, n. 62.
31 Cf. Ex 23,9; Lv 19,33-34.
32 Cf. Mt 2,14 i 25,35.
33 Cf. Joan Pau II, *Missatge per a la Jornada mundial de les Migracions*, 2 de febrer de 2001, n.3.
34 Benet XVI, *Missatge per a la Jornada mundial de l’emigrant i el refugiat*, 16 de gener de 2011.
35 Catecisme de l’Església catòlica, 1699 i 1726 (i també 1877 ss.).
36 Catecisme de l’Església catòlica, 1697 (i també 1803 ss.).
37 Cf. Joan Pau II, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau any 2000*.
38 Cf. Consell Pontifici de la Justícia i de la Pau, *Compendi de la Doctrina Social de l’Església (2004)*, Claret, Barcelona, 2005.
39 Benet XVI, *Homília a la Sagrada Família*, Barcelona, 7 de novembre de 2010.
40 Cf. Benet XVI, carta encíclica *Caritas in Veritate*, 2009, n. 61.
41 Concili Vaticà II, Constitució pastoral sobre l’Església en el món actual *Gaudium et*

spes, 31.3.
42 Joan Pau II, carta encíclica *Centesimus annus*, 1991, n. 36.
43 Consell Pontifici de la Justícia i de la Pau, *Compendi de la Doctrina Social de l’Església (2004)*, Claret, Barcelona, 2005, n. 486.
44 Cf. Benet XVI, carta encíclica *Caritas in Veritate*, 2009, n. 48.
45 Cf. Gn 1,26-27.
46 Cf. Joan Pau II, exhortació apostòlica *Eccelesia in Europa*, 2003, nn. 44-121.
47 Cf. Benet XVI, carta encíclica *Spe salvi*, 30 de novembre de 2001.
48 Cf. *Concili Provincial Tarraconense 1995. Documents i resolucions*, Barcelona 1996, res. 1.
49 Cf. Joan Pau II, exhortació apostòlica *Christifideles laici*, 30 de desembre de 1988; carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, 6 de gener de 2001.
50 Benet XVI, *Paraules durant la visita a l’Obra Benèfica Social del Nen Déu*, Barcelona 7 de novembre de 2010.
51 Cf. Pau VI, exhortació apostòlica *Evangelii Nuntiandi*, 8 de desembre de 1975.
52 Els bisbes de Catalunya, *Pau, Apòstol del nostre poble*, Claret, Barcelona, 2008, p. 3.
53 *Martiri dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi*, dins *Actes dels màrtirs*, Proa, Barcelona, 1991, p. 123.
54 Cf. Benet XVI, carta apostòlica en forma de *motu proprio Ubicumque et semper*, 21 de setembre de 2010.

Vic

Bicentenari del naixement del beat Josep Tous

Les Caputxines de la Mare del Diví Pastor es preparen per celebrar amb joia l'aniversari

Samuel Gutiérrez
Igualada

El pròxim 26 de març, a la basílica de Santa Maria d'Igualada, s'inaugurarà solemnement el bicentenari del naixement del beat Josep Tous i Soler, fundador de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor. Les religioses filles d'aquest apòstol infatigable de l'Evangeli inicien el bicentenari «amb sentit de responsabilitat, des de la fe i la confiança en la providència de Déu, per mantenir viu i actual el carisma rebut en bé dels infants, joves i les seves famílies».

La celebració dels 200 anys del naixement del P. Josep Tous ve marcada per la joia encara ben viva de la seva recent beatificació, que va tenir lloc el 25 d'abril passat a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona. «Tot plegat és motiu de lloança i agraïment a Déu —afirmen des de la comissió organitzadora del bicentenari—, per haver-nos fet el do de la vida d'aquest humil caputxí que, amb la seva fidelitat silenciosa i fecunda, avui esdevé model i referent per a tots.» «El P. Tous —continuen afirmant— va passar semblant el bé i la pau enmig dels qui l'envoltaren; per això, passats dos segles del seu naixement, continua viu entre nosaltres i ens esperona a seguir les petjades del camí que va esbossar.»

Una vida senzilla i oculta

La vida del pare Tous i Soler, nascut el 31 de març de 1811 a Igualada, aviat es va decantar per seguir Crist segons la forma de vida de sant Francesc d'Assís. Des del noviciat a l'Orde de Frares Menors Caputxins es va distingir per «la seva

Casa natal del pare Tous a Igualada.

exquisida fidelitat a la vida del novici, amb una donació generosa a l'estudi i a l'oració». L'Evangeli, la Mare de Déu, sant Francesc i l'amor cristià van anar de mica en mica configurant el seu cor caputxí. Més tard vindria l'ordenació sacerdotal, l'exili del 1835 i el seu retorn a Catalunya l'any 1843, on va començar a desenvolupar el servei sacerdotal en diverses parròquies. En contacte amb les joves Isabel Jubal, Marta Suñol i Remei Palos, el pare Tous accepta orientar i acompanyar espiritualment el naixement d'un nou institut dedicat a l'ensenyament nascut a l'empara del carisma franciscà. Els últims anys de la seva vida els dedica a l'atenció prudent i caritativa de les germanes, així com a les noves comunitats que es van anar formant arreu de Catalunya. Els seus escrits d'aquells anys permetran que el nou carisma es vagi concretant cada vegada més: vida mixta de contemplació i acció, amor a Jesús en humilitat i obediència, Maria com a model de seguiment de Jesús, vida de fe i total confiança en la providència de Déu...

El llegat del P. Tous es fa palès avui dia en un Institut amarat per la frescor de l'Evangeli i la crida a educar els infants i joves des de l'amor desinteressat, amb constància, esperança i alegria. «Eduqueu amb amor de mare», insistia a dir el P. Tous. Les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor se senten cridades a viure amb «fe, pregària i compromís», conscients que tenen un tresor que han de compartir amb els més desfavorits.

Amb motiu del bicentenari del naixement del beat Josep Tous, l'Institut de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví

Pastor ha elaborat tot un programa molt complet d'actes i celebracions que tindran lloc al llarg de tot aquest any tousià. Especialment atractiva és la proposta d'oferir diversos pelegrinatges rere les petjades del P. Tous, que s'han anomenat «itineraris tousians». L'objectiu d'aquests pelegrinatges per Catalunya i França és afavorir una vivència espiritual que faci possible un reencontre «amb el deixeble perseguit que viu les benaurances dels pobres d'esperit i pacificadors, amb el sacerdot savi i conseller prudent, amb el caputxí que resa confiat a santa Maria de la perseverança per mantenir-se fidel al sí donat al Pare i amb les fonts del carisma apostòlic de l'Institut». També cal destacar el simposi que sobre la vida i obra del beat Josep Tous i Soler tindrà lloc el 12 de novembre a l'Escola Josep Tous de Barcelona. Serà ocasió, segons expliquen des de la comissió organitzadora, «per aprofundir en la figura del beat, amb noves reflexions, testimoni de persones corpeses per la seva figura i apunts històrics que il·luminin la realitat actual».

PROGRAMA D'ACTES

⊙ **Dissabte 26 de març:** a Santa Maria d'Igualada, eucaristia d'obertura de l'any del bicentenari i dinar de germanor a Montserrat.

⊙ **Divendres 27 de maig:** Presentació de les bases del Concurs «Bicentenari del naixement del beat Josep Tous», obert a la participació de persones de totes les edats i amb modalitats ben diverses.

⊙ **11-12-13 de juny:** Viatge - pelegrinatge a Tolosa, on el beat Josep Tous va viure durant l'exili a França.

⊙ **Juny-juliol:** Diversos recorreguts per la ciutat de Barcelona, tot resseguint els indrets que el beat Josep Tous va freqüentar, tant a nivell personal com per desenvolupar tasques apostòliques.

⊙ **Dissabte 24 de setembre:** Ruta tousiana per Catalunya. Recorregut pels indrets on el beat Josep Tous va fundar comunitats i escoles: Ripoll, Sant Quirze de Besora, Montesquiu...

⊙ **Dissabte 12 de novembre:** Simposi sobre la vida i obra del beat Josep Tous i Soler a l'Escola Josep Tous de Barcelona.

⊙ **Dissabte 31 de març del 2012:** Cloenda de l'any del Bicentenari amb una solemne Eucaristia i acte de lliurament de premis del concurs convocat.

GNA. CARME BRUNSÓ, C.M.D.P.

«Aquest home bo, silenciós i humil ens ha tocat el cor»

Què representa per a la congregació la celebració d'aquests 200 anys del naixement del P. Tous?

Poder celebrar els 200 anys del naixement del nostre fundador representa una nova oportunitat d'endinsar-nos en la persona i vida del que és guia espiritual i apostòlic de l'Institut. Al mateix temps, esdevé un any de gràcia, un regal de Déu, per continuar gaudint la inexpressable alegria del reconeixement de la santedat del P. Tous, el 25 d'abril de l'any passat, a Santa Maria del Mar en proclamar-lo beat.

Hi ha hagut un abans i un després de la beatificació del fundador?

Certament, hi ha haver un «abans», llarg en el temps, de treball silenciós i ocult de moltes persones per tal d'aprofundir en la vida del P. Tous i poder proposar-lo com a model de santedat. Una tasca que va impulsar la devoció popular, el coneixement de la seva fe viscuda quotidianament, enmig de dificultats... Això l'ha fet proper. I aquesta proximitat s'ha fet palesa en un «abans» més immediat a la beatificació, intens, de veritable anhel d'aprofundir en la seva persona, de llegir la seva història, de demanar la seva intercessió... que han afavorit una vivència espiritual fonda, pregona, joiosa,

exultant del moment de la beatificació.

Els fruits d'aquesta sembra són el «després»: moltes persones van esguardar la mirada tendra, serena i bondadosa del P. Tous que presidia la cerimònia de beatificació i els acompanya en el caminar diari. No va ser un acte efímer, ha calat a fons en el poble senzill. Aquest home bo, silenciós i humil ens ha tocat el cor i ha esdevingut una presència certa i un mitjancer en la pregària. I en parlem als altres, cada vegada més... perquè continua actuant; encara més!

Un aniversari tan emblemàtic, amb la beatificació tan recent, es viu amb més intensitat encara?

Sens dubte; tot el que s'ha viscut a l'entorn de la beatificació ha estat molt intens. Recordem moments entranyables, els repassem, encara ens estremim amb emoció. Ara, durant l'any del bicentenari, amb calma i assossec, deixant-nos portar per l'Esperit del Senyor, podrem fruit de la lectura pausada de tantes reflexions, homilies, articles, expressions de vivències... d'aquests dies passats recentment. Se'ns ofereix, doncs, un temps privilegiat per endinsar-nos en el significat profund de la santedat del nostre fundador, tot portant ben alta la torxa del testimoni que, en conseqüència, se'ns demana, com a agraïment per tot el bé rebut.

Urgell

Evangelitzar els malalts joves

Celebrada a Balaguer una jornada sobre joventut, solidaritat, patiment i esperança

Patricia Navas
Balaguer

«En aquell moment crític i de més gran desgràcia, em vaig sentir no-res, desposseïda de tot allò que tenia, i vaig veure que només podia recórrer a Déu.» Així recorda Modesta González el complicat naixement del seu segon fill, que va posar en risc tant la seva vida com la del petit. Una forta hemorràgia semblava posar fi al seu difícil embaràs de bessons, un dels quals ja havia mort unes setmanes enrere. Es trobava sola en un hospital de Barcelona. «Més que mai, vaig pregar a Déu i només li demanava que el meu fill visqués —explica—. Érem només jo i Déu, perquè no hi havia ningú en aquell moment que em salvés i jo veia que sagnava i sentia que allà em moriria.» Avui «tots dos estem vius», diu la mare. El nen, que ja té un any i mig, està bé neurològicament, malgrat ser prematur. «És increïble, és una meravella», afirma la jove, per a qui «ens hem de posar en mans de Déu i deixar que Ell resolgui allò que no es pot modificar».

Dels seus dies als hospitals de Barcelona i la Seu d'Urgell i de repòs a casa seva durant la gestació, la Modesta recorda que a l'hospital de la Seu «em vaig sentir molt estimada per infermeres, metges i amics: em dutxaven, em perfumaven, em portaven flors». També recorda les visites que va rebre d'un sacerdot durant nou mesos i d'una religiosa que li

Els presents van seguir la intervenció de la metgessa Montse Esquerda.

portava la comunió cada setmana, les seves converses i gestos de proximitat i afecte.

A persones joves que, com ella, experimenten malaltia i patiment es va dedicar la sisena jornada diocesana de Pastoral de la Salut del bisbat d'Urgell, celebrada, sota el títol «Joventut, solidaritat, patiment i esperança», el 26 de febrer passat a l'hotel santuari de Balaguer. La ponent, Montse Esquerda, delegada de Pastoral de la Salut del bisbat de Lleida, metgessa i mare de família, va proposar el model del bon samarità per a l'atenció dels joves malalts. Esquerda va destacar la necessitat de no passar de llarg davant del jove malalt, sinó apropar-se a la

situació de patiment, amb una actitud d'acollida, compassió i comprensió del seu dolor i d'ell mateix, i proporcionar-li cura i acompanyament, aprofitant tots els recursos possibles per a una bona comunicació i sabent acollir la seva tristesa, ansietat, culpa, ràbia, etcètera. Ja que dins l'Església hi ha llums i foscors, va dir, s'ha d'intentar donar a conèixer a aquest jovent les llums que potser no han vist, sense jutjar, escoltant i identificant les seves necessitats.

En aquest marc, l'especialista va reconèixer que un s'ha d'oferir i arribar allà on pugui, respectant sempre els silencis i angoixes del jove malalt i intentant que en el seu procés, com deia

sant Agustí, «després d'escoltar, cregui creient, esperi i esperant, estimi».

A més, segons Esquerda, per apropar-se als joves malalts «cal conèixer el mapa de les realitats que viuen els joves avui». En aquest sentit, va destacar com a trets molt generals de la joventut actual la indiferència, la vivència d'una religió viscuda a la carta que conviu amb el sentit religiós ancestral, la valoració extraordinària del col·lectiu en el qual es mou, la centralitat de l'individu, la immersió en la cultura de la satisfacció, la creació de nous valors sobre el canvi i la inestabilitat, l'activitat excessiva, l'abandonament físic en alguns casos, la incoherència i la manca de suport en la família... Per a la ponent, molts joves són víctimes de conductes de risc, com hàbits poc saludables relacionats amb l'alimentació o amb la sexualitat, el tabac, l'alcohol, les drogues, la seguretat vial i l'oci. Entre els factors de protecció, Esquerda va destacar l'autoestima, la bona comunicació i la coherència i congruència a la família, el suport a la família que reben a l'escola i un lleure amb sentit, a esplais, catequesi, grups de reflexió de vida, etc.

A la jornada hi va participar prop d'un centenar de persones. Totes elles estan convidades a participar en la propera Pasqua del malalt que a Urgell se celebrarà el 21 de maig al santuari de Meritxell, a Andorra, sota el títol «Joventut i maduresa a la llum de la creu», i que comptarà amb una ponència del sacerdot Cinto Busquet.

Barcelona

Agustí Codinach

Nou accés a la cripta de la Sagrada Família

Antoni Oliva / Barcelona

Des de fa unes quantes setmanes es treballa en l'obertura d'un nou accés, que serà el definitiu, a la cripta de la Sagrada Família. La seva entrada és pel carrer Sardenya i travessa la sagristia, encara en construcció, fins a arribar a la porta de l'actual entrada de la cripta. Durant el mes de març es tancarà l'accés del carrer Provença a l'espera d'iniciar-se l'enderrocament de l'edifici allà existent. El solar resultant serà ocupat per la sagristia, de forma semicircular i amb una façana al carrer Provença.

La Mercè estrena insígnies

Redacció / Barcelona

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va presidir una missa solemne a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, amb motiu de l'assemblea anual de la Germandat. Mn. Jordi Farré i Muro, rector de la basílica, va presentar al cardenal les noves insígnies basilicals —el tintinacle i el conopeu— confeccionades en un taller de Roma i donades per la Germandat a la basílica seguint una iniciativa del nou rector, per ser beneïdes.

Celebració de la Jornada Mundial de les Migracions

Redacció / Barcelona

Amb motiu de la Jornada Mundial de les Migracions, el col·lectiu Caminem en la Diversitat, juntament amb la Delegació de Pastoral Social i Càritas diocesana, va organitzar una trobada en què van ser convocats diferents comunitats d'immigrants. El programa de la trobada es va repartir en dues parts. La primera va tenir lloc al Seminari Conciliar de Barcelona i es va dedicar a la reflexió i contemplació de la Paraula de Déu. Es va escollir La Paraula de Déu com a tema central de la trobada. L'acte es va iniciar a la sala d'actes del Seminari, i Mn. Josep M. Turull, rector, va donar la benvinguda als participants i va dir que l'Església era catòlica no tan sols perquè s'estén d'Orient fins a Occident, sinó, i sobretot, perquè està formada per persones de totes les cultures i la seva vocació és acollir a tothom.

Després Mn. Josep M. Jubany, delegat de Pastoral Social, va presentar l'acte i el ponent, el P. Rafael Sivatte, professor de Bíblia a la Universitat Catòlica del Salvador. Rafael Sivatte va posar de manifest com el Déu que se'ns revela a la Bíblia és un Déu que té entranyes de misericòrdia. I va comentar diferents fragments de l'Antic i Nou Testament, on se'ns mostra com Déu vetlla pels més necessitats, com poden ser l'immigrant, l'orfe i la vídua.

La segona part del programa de la Jornada es va desenvolupar a la parròquia de Santa Maria del Pi. El motiu fou recordar les persones que fa deu anys acolliren els immigrants que es tancaren en diferents esglésies de Barcelona.

Terrassa

Convivències del Moviment Cristià de Joves

Xavier Aguilar
Ullastrell

Dissabte i diumenge 5 i 6 de març van tenir lloc a Ullastrell les convivències del Moviment Cristià de Joves del bisbat de Terrassa. Va ser una activitat per a tota la realitat juvenil i per als joves adults (simpatitzants, animadors i famílies) que han volgut conèixer l'esperit de l'Acció Catòlica General en previsió de la futura erecció diocesana del MCA (Moviment Cristià d'Adults).

Més de 30 participants han compartit vivències, anhels i activitats de cara a potenciar l'Acció Catòlica General. S'ha fet palesa la necessitat de fomentar l'acollida a les parròquies dels joves adolescents i de les famílies joves, de treballar en la comunicació i coneixença de l'MCJ a les parròquies del bisbat, evangelitzar en les realitats personals de feina i estudi i potenciar i oferir formació humana i cristiana.

La convivència va acabar el diumenge 6 de març a la tarda a la Seu d'Ègara (esglésies de Sant Pere), on va tenir lloc la segona trobada anual diocesana del Moviment Cristià de Joves del Bisbat de Terrassa. Va ser una trobada oberta a joves, adults joves i animadors de la diòcesi; d'agraïment pels 12 anys d'existència

MOVIMENT CRISTIÀ DE JOVES DE TERRASSA
C/ Faraday, 108 - 08224-Terrassa
www.e-mcj.org/terrassa
mcjterrassa@gmail.com

com a Moviment conjunt amb la diòcesi de Barcelona i per segon any com a Moviment Cristià de Joves del Bisbat de Terrassa. Va comptar amb un espai musical de pregària a càrrec de Genís Sobrado i el res de les Vespres, tot plegat presidit pel bisbe auxiliar de Terrassa, Mons. Salvador Cristau. Els militants van renovar un altre cop el compromís davant l'Església i van ser presentats davant del bisbe els nous candidats que començaran el seu procés de discerniment a la militància en l'MCJ.

L'MCJ és un moviment d'Església amb una especial vinculació a l'àmbit parroquial i arxiprestal. En aquest sentit assumeix joiosament la identitat cristiana i proposa un estil de vida que es manifesta explícitament creient i estima de cor l'Església; cerca l'acompanyament personal del sacerdot; forma la consciència d'Església diocesana i d'Església universal; contribueix a l'edificació de la parròquia com a comunitat cristiana que escolta la Paraula i celebra els sagraments, en particular l'Eucaristia; ajuda a fer de la parròquia una comunitat evangelitzadora, viva i corresponsable, amb la participació activa de tots els seus membres, oberta i acollidora; accepta de participar en els diversos òrgans de corresponsabilitat.

Festa de Sant Oleguer

Redacció / Sabadell

El diumenge dia 6 de març Mons. Saiz Meneses va presidir la missa a la parròquia de Sant Oleguer de Sabadell amb motiu de la seva festa titular. Hi estigué acompanyat pel P. Àngel Asurmendi s.d.b., provincial, pel P. Josep Maria Maudu s.d.b., rector de la parròquia, i per

altres preveres. La celebració s'emmarca en els actes del cinquantenari de la presència dels salesians a la ciutat de Sabadell. El Sr. Bisbe en les seves paraules agrai aquesta presència i dedicació al llarg dels anys. Com és tradicional en acabar la missa el Sr. Bisbe va beneir i repartir els panets amb motiu de la festa de Sant Oleguer.

Celebració del Dimecres de Cendra

Redacció / Terrassa

El dimecres dia 9 de març passat, Dimecres de Cendra, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va presidir la missa a les 8 del vespre a la Catedral del Sant Esperit de Terrassa amb motiu de l'inici de la Quaresma. Mons. Saiz Meneses va estar acompanyat per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar, i diversos preve-

res diocesans. La celebració va aplegar nombrosos fidels, que van omplir el temple de gom a gom, així com també els seminaristes de tota la diòcesi. A l'homilia el bisbe de Terrassa va convidar els cristians a viure amb intensitat aquesta Quaresma tot recordant el sentit de les pràctiques quaresmals. Després de l'homilia va beneir la cendra i la imposà al front dels assistents.

Tibidabo
informa

Setmana Santa 2011

Dia 21 d'Abril
Dijous Sant
A les 8 hores. Laudes
A les 18.30 hores
Missa Vespertina
Sopar del Senyor
Sopar de germanor
A les 21.30 hores
Hora Santa
A les 23 hores
Vetlla extraordinària
oberta a tothom

Dia 22 d'Abril
Divendres Sant
A les 8 hores. Laudes
A les 11.30 hores
Ofici de Lectura
A les 12 hores. Via-crucis
A les 17 hores. **Celebració de la Passió del Senyor**

Dia 23 d'Abril
Dissabte Sant
A les 8.30 hores. Laudes
A les 23 hores
Solemne Vetlla Pasqual
Adoració Nocturna oberta a tothom

Dia 24 d'Abril
Pasqua de Resurrecció
Horari de Misses el mateix que els festius

Adoració Perpètua
Tots els dies el Senyor està exposat a la Capella de l'Adoració Perpètua. Us invitem durant aquesta Quaresma a participar en uns moments d'oració i reflexió

Hora Santa Via Crucis
Els dijous de 21,15 a 22,15 hores, es fa una **Hora Santa** de reflexió i pregària. Els divendres, a les 18 hores **Via Crucis** durant aquest temps de Quaresma

Reflexió de la Paraula de Déu
Els dissabtes reflexió sobre la Paraula de Déu, d'11 a 12 hores
Per informació al P. Rector telèfon 93 417 56 86

Peregrinacions i Viatges
Del 6 al 8 d'octubre 2011. **L'Índia i Nepal**
Del 21 al 28 de novembre 2011. **Terra Santa**
Informació i inscripcions:
Viajes Magister. Telèfon 93 487 94 23

Tortosa

Jornades de formació per al clergat tortosí

Amb motiu de les JMJ el tema tractat ha estat la pastoral amb joves

Víctor-Manuel Cardona
Tortosa

El 7 i 8 de març passat van tenir lloc a Tortosa les jornades de formació per al clergat tortosí que cada any per aquest temps, poc abans de començar l'exercici de la Quaresma, organitza la delegació diocesana del clergat. Aquest any, amb motiu de la propera Jornada Mundial de Joventut que se celebrarà a Madrid, el tema tractat ha estat el de la Pastoral amb joves.

La primera jornada, dilluns 7 de març, va ser dirigida pels delegats de la pastoral juvenil i de catequesi de la diòcesi de Mallorca. Els dos sacerdots mallorquins van presentar el projecte que preparen i volen impulsar a la seva diòcesi. La dinàmica es va iniciar amb el treball de grups per fer una lectura des de l'Evangelí i posar en comú la pròpia experiència pel que fa al treball pastoral amb joves. Els sacerdots tortosins van expressar la seva alegria i els bons records que aquest treball ha deixat en joves i grans. Però alhora van constatar les dificultats i desencisos que avui dia viuen. Un gust agredolç d'aquest treball pastoral tan important i vital per a l'Església.

Partint d'aquesta experiència general a l'Església i a la societat, els ponents van presentar el seu projecte a partir de la presentació de l'anàlisi de les dades que sobre la joventut actual ofereixen

«Totes les comunitats i tots els acompanyants de grups de joves són convidats a treballar des de la situació actual»

els estudis sociològics. Es tracta d'una sèrie de propostes que es concreten en un itinerari marcat per tres etapes i cinc nivells. Les etapes vénen donades per les edats, començant a la catequesi d'inici de primera comunió, i els nivells vénen adaptats a les possibilitats i exigències de l'experiència de la fe i el camí que s'ha de desenvolupar. Finalment, es va lliurar una petita bibliografia d'hemeroteca i dos llibres per poder ampliar i aprofundir sobre l'estil i la manera de treballar amb els joves.

El segon dia, dimarts 8 de març,

va estar encapçalat per la delegada diocesana de Joventut i el director del servei diocesà de pastoral. Tots dos van presentar el Pla Pastoral diocesà 2011-2013, i es va centrar en les propostes de pastoral amb joves.

Les seves reflexions i el treball en grups van aprofundir un full que s'ha fet arribar a totes les comunitats diocesanes i que vol despertar el neguit pel treball amb joves i proposar un camí, un itinerari que ajudi totes les comunitats i tots els acompanyants de grups de joves a treballar des de la situació actual i l'estil dels joves d'avui.

La Jornada diocesana, que se celebrarà el proper 26 de març, va ser l'altre punt tractat i explicat perquè cadascú conegui com ha de participar. Aquesta jornada, a més, vindrà precedida pel II Fòrum de Pastoral amb joves que es realitzarà el dia 25 de març.

Per acabar aquestes jornades, diverses delegacions van presentar les seves propostes pastorals i les seves activitats actuals. En concret va intervenir el coordinador del grup de preparació diocesana per la JMJ 2011 y els encarregats de la vinguda de la Creu de les JMJ a la nostra diòcesi. També van intervenir dos professors de Sagrada Escripura del Seminari Diocesà per parlar de la Pastoral Bíblica. I, per acabar, va parlar el delegat diocesà de Pastoral Vocacional per presentar el treball i la programació d'aquesta delegació.

La diòcesi peregrina a Terra Santa

V.M.C. / Tortosa

Sota la direcció bíblica de Mn. Josep Lluís Arín, del 9 al 16 de febrer, una nova peregrinació diocesana a Terra Santa va omplir el cor de vint-i-nou pelegrins de les nostres terres.

La peregrinació diocesana ha estat un veritable curset intensiu de formació bíblica. El primer vespre a Jaffa el grup va poder contemplar el monument a la balena de Jonàs i sobretot va evocar la presència de Pere (Ac 9,36s). El darrer dia es va tancar el cicle amb la visita al Museu del Llibre amb els famosos manuscrits del Qumran. Cada dia, però, era una sessió diària de formació bíblica —amb un dossier de més de cent pàgines que Mn. Arín havia preparat— per aprofundir el sentit bíblic del que es visitava així com per aclarir dubtes sobre la Bíblia.

Com en tot pelegrinatge als Llocs Sants, hi va haver moments molt emotius, com ara la pregària al Mont Carmel, on es recorda la presència del profeta Elies, campió de la fidelitat a Déu i la defensa dels pobres. També va ser molt corprenedor el cant del Magníficat davant del panell ceràmic en català a la basílica de la Visitació, a Ain Karem, on nasqué Joan el Baptista; o la pregària en silenci al Lithòstrotos, uns metres sota el nivell dels carrers de

la Jerusalem actual, on Jesús va ser condemnat per Pilat (Jn 19,13s), trepitjant amb emoció les mateixes lloses on succeïren els fets. Un altre lloc emblemàtic va ser la visita de l'església de Sant Pere *in galli canto*, on hi ha les escales de l'època per on Jesús passà de la casa de Caifàs al pretori de Pilat.

Eclesialment, els pelegrins van quedar molt impressionats per la resistència dels cristians que han vist successivament destruïdes les seves esglésies i ara admirem la seva fidelitat enmig d'un ambient hostil a la presència cristiana. Als llocs on van celebrar l'Eucaristia deixaven la seva almoïna significativa de solidaritat cristiana. Els va enfortir en la fe el fet de saber que la presència cristiana als llocs clau de la vida de Jesús és des dels primers temps: a Natzeret amb el «Jaire Maria», del segle II a la base de l'actual basílica de l'Anunciació; a la casa de Pere a Cafarnaüm, convertida en església ja al segle II i ara amb capella al damunt on el grup va pregar davant del Santíssim; al Sant Sepulcre, testimoni de presència cristiana ja abans que santa Elena manés construir la primera basílica al segle IV; igual que la basílica de Betlem.

El pelegrinatge diocesà de Tortosa a Terra Santa ha comptat també amb una forta dimensió sacramental. Els pelegrins van renovar les promeses

baptismals al riu Jordà; els matrimonis van renovar el compromís matrimonial a Canà de Galilea, i els mossens, el compromís sacerdotal al Cenacle.

Espiritualment, cada matí la pregària de laudes encapçalava la jornada. A Tagba va ser molt evocadora la simbologia eucarística de la multiplicació dels pans i els peixos. A l'església de Santa Anna, al costat de la bassa de Betesda, el grup va agrair la memòria dels pares de la Mare de Déu, mentre que a l'església de l'Agonia —o de les nacions— es van solidaritzar en silenci orant amb Jesús que sua sang davant de la seva Passió. A l'església de la Dormició de Maria els pelegrins van celebrar el dogma de l'Assumpció de la Verge, i a l'església de l'Ascensió el misteri final de l'etapa terrenal de Jesús. Però sobretot van gaudir del privilegi de celebrar emocionats l'Eucaristia a la basílica de l'Anunciació de Natzeret;

a la Muntanya de les Benaurances; al Mont Tabor; a Betània (avui Eleazaria en memòria de l'amic de Jesús); a Betlem; i finalment al Sant Sepulcre. Experiència inenarrable que s'ha de viure per conèixer-la! El proper pelegrinatge diocesà a Terra Santa està previst de fer del 2 al 9 d'agost.

Girona

Noves pautes per a la pastoral exequial

S'accentua la responsabilitat de les parròquies i es manté la norma de no cobrar aranzels

Víctor Gay

Girona

Davant de la constatació d'un «augment de cerimònies als tanatoris i als cementiris que reclama una resposta pastoral de les parròquies», la diòcesi de Girona va presentar fa uns quants mesos un document de treball sobre la pastoral exequial. Aquest document ha permès la redacció d'unes pautes per a aquesta pastoral que han començat a regir aquest mes de març a la diòcesi.

En primer lloc s'assenyala que «les exèquies no són un acte aïllat, sinó que ocupen un lloc important en el conjunt de la missió pastoral de la parròquia, la qual manifesta així que és la comunitat de la fe, de l'esperança i de la caritat». El document insisteix en la importància de «tenir cura dels difunts i dels seus familiars», encara que celebrin les exèquies als tanatoris. Aquesta situació és la que ha aconsellat la redacció de les noves pautes, que accentua precisament el paper de les parròquies, ja sigui la pròpia o aquelles on habitualment celebren i s'hi senten vinculats.

Set són els aspectes que cal assumir en la pastoral exequial, segons reconeix el document: sensibilitat cristiana en l'experiència de la mort, missió de pregar pels difunts i els seus familiars, sentir-se acompanyats i consolats per Jesús que es fa present per mitjà de la comunitat cristiana i els seus pastors, l'esperança de la salvació, atenció pastoral a tots els fidels de la parròquia més enllà de la seva relació o vinculació,

La tendència actual és celebrar les exèquies als tanatoris.

oferiment de consol en l'esperança cristiana i no menystenir la importància de les celebracions a la parròquia.

Com arreu del país, les modalitats de celebracions exequials es fan a les parròquies, amb missa o sense; en els tanatoris, habitualment sense missa, «llevat d'alguna circumstància excepcional, sempre segons criteri del vicari general», segons assenyala el document; exèquies al cementiri; a les residències amb capellà; celebracions a les parròquies pels difunts de la setmana; missa funeral a la parròquia pels difunts de la família que ho demana. En aquest darrer cas es recomana «no aplicar unes condicions molt restrictives en la petició de l'Eucaristia, perquè és la manera

«Les exèquies no són un acte aïllat, sinó que ocupen un lloc important en el conjunt de la missió pastoral de la parròquia»

més adequada de celebrar les exèquies cristianes». I també s'assenyala d'oferir la possibilitat de celebrar les exèquies un altre dia a la parròquia.

Les pautes refermen el paper cabdal

de les parròquies en aquesta pastoral malgrat «la creixent demanda de celebracions als tanatoris» i la reconeix com una missió pròpia i «per tant, del rector, vicaris, preveres adscrits i també dels diaques adscrits, en cas que no se celebri l'Eucaristia». Els enterraments, ja siguin a la parròquia, al tanatori o al cementiri, «són responsabilitat primordial del rector i preveres de la parròquia» i es recomana un diàleg amb la família. Si aquesta demana celebració de l'Eucaristia, aquesta «queda reservada als temples parroquials i normalment no es pot fer als tanatoris». En les celebracions a la parròquia també es recomana que es faciliti «la participació de feligresos de la comunitat».

La diòcesi de Girona no percep estípendis per la celebració d'exèquies des de fa molts anys i, en tot cas les famílies, si ho consideren oportú, poden fer donatius. Les noves pautes mantenen bàsicament aquest principi, no hi haurà aranzels establerts. Però reconeix que si les companyies asseguradores han de retribuir la celebració, «l'import assenyalat anirà destinat a la parròquia». També s'estudiarà establir un diàleg, en aquest sentit, amb les companyies o els fidels que tenen concertada una assegurança per establir una quota mínima indicativa. I si les celebracions es fan a la parròquia, cal concretar la manera de realitzar el donatiu voluntari. Només en les celebracions al tanatori, «els preveres i diaques podran percebre la quantitat que s'establirà entre les funeràries i la vicaria general».

Sant Feliu de Llobregat

Turisme religiós en clau universitària

Redacció / Montserrat

Un centenar de persones es van aplegar els dies 7 i 8 de març a Montserrat per participar en les II Jornades Universitàries de Turisme Religiós, organitzades conjuntament per l'abadia de Montserrat i les universitats de Barcelona i de Girona. Amb el títol *L'art del sagrat: simbologia cristiana*, les jornades han aportat «coneixement, profunditat i una clau de lectura nova de les coses que estem acostumats a visitar», segons la Dra. Dolors Vidal, professora de Patrimoni i Turisme de la Universitat de Girona i organitzadora de les jornades. Els inscrits a les sessions han estat, bàsicament, guies turístics de tot Catalunya, professors d'escoles secundàries, i professors i estudiants universitaris. Tots ells s'han interessat per la informació històrica dels monuments religiosos, però sobretot pel seu significat simbòlic, «que t'adreça a un altre espai més transcendent, més d'un altre món; la qual cosa desperta molt d'interès», afirma la Dra. Vidal. Entre les ponències de les jornades, la Dra. Dolors Vidal ha destacat la del P. Lluís Duch, que es va centrar en el concepte de símbol i de signe, tot reportant la definició dels grans antropòlegs i filòsofs. «Va

definir com a idolàtrica la confusió que sovint es produeix en la nostra societat quan s'analitza una imatge religiosa; tenim tendència a enganxar-nos al mite —assegura la Dra. Vidal—, a aquell cantant, a aquella situació sense una via de coneixement cap al més enllà.» En el programa de les jornades també es va incloure la construcció i la «cosificació» de la basílica cristiana, no des de la perspectiva històrica, sinó des del significat de cadascun dels espais.

Les II Jornades Universitàries de Turisme Religiós van apuntar també que a Europa hi ha un augment del nombre de persones interessades a conèixer el llegat religiós i, sobretot, a tenir una experiència espiritual vinculada a aquests espais que conserven aquest llegat. A Catalunya, en els darrers anys, el turisme s'havia especialitzat en l'oferta de sol i platja, i mai no s'havia plantejat com a destinació de turisme religiós, excepte el cas de Montserrat, perquè ha projectat un altre tipus d'imatge. Segons la directora del Màster de Turisme Cultural de la Universitat de Girona, aquesta tendència es vol canviar: «Volem rellegir aquesta imatge per poder-la mostrar.» «La particularitat del patrimoni religiós —continua la Dra. Vidal— és que té una altra clau de lec-

tura, la transcendent. Si s'aplica, esdevé molt interessant per a aquella gent que vol tenir aquesta experiència.»

En la propera edició de les Jornades Universitàries de Turisme Religiós es plantegen reflexionar sobre aquelles àrees que han quedat incompletes enguany, com ara la simbologia cristiana en la pintura, l'escultura o la música; així com mostrar sistemes de gestió especialitzats en turisme religiós. «El turista que s'interessa pel turisme religiós té una especificitat de la persona demandant d'això i la gestió que se li ha d'oferir és diferent. Montserrat té una perspectiva i una trajectòria pròpies de la seva evolució, però hi ha molts llocs nous,

visitants insuficients per la quantitat de turistes que arriben a Catalunya, una de les zones més turístiques del món. Això vol dir que no s'hi entra en contacte. Cal reiniciar un acostament a una altra activitat pel turista que ja és aquí i per al de fora, perquè conegui aquesta part», assegura la Dra. Dolors Vidal.

Entre els professors participants en aquestes II Jornades Universitàries de Turisme Religiós destaquen el Dr. Salvador Claramunt, la Dra. Dolors Vidal i el P. Josep-Enric Parellada, com a organitzadors; i els monjos Lluís Duch i Josep de Calassanç Laplana, la Dra. Victòria Cirlet, la Dra. Sílvia Aulet o el Dr. Javier del Valle.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

P. Jesús Arbolí Desvalls, servent bo

Ressenya biogràfica del P. Manuel María Mendoza, prior de la Cartoixa de Santa Maria de Montalegre, després de les exèquies del P. Arbolí

Estimats germans, amics i benefactors que ens acompanyeu,

L'apòstol sant Pau ens diu en una de les seves cartes, escrivint als filipencs, que Déu sempre és a prop de les seves criatures, estimant-les i conservant-les en aquesta vida peregrinant, fins que arribi el moment de passar a una altra de més feliç i benaurada, en la qual gaudirem directament en plena visió.

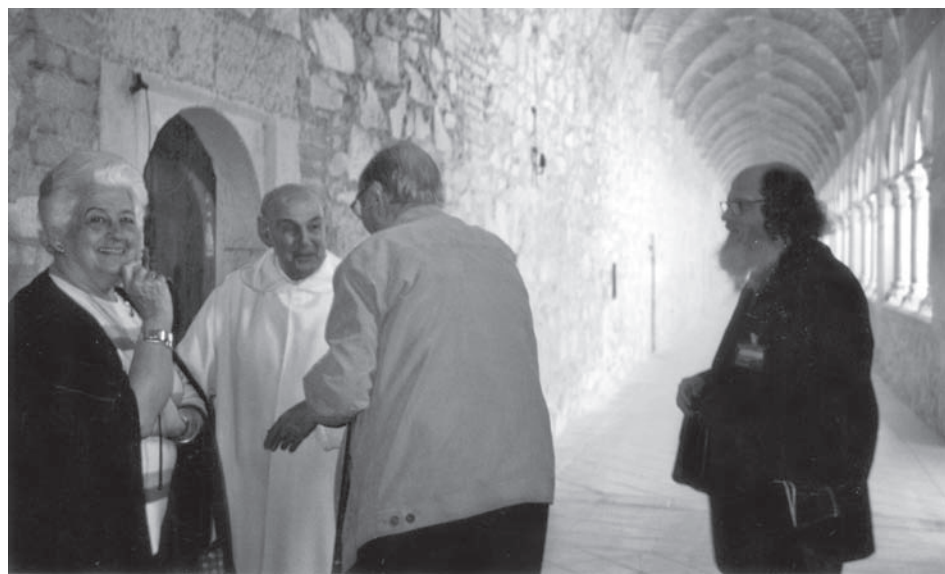
Tots sabem que tenim fixat inexorablement *el dia i l'hora*, tot i que desconeixem quan serà (viurem demà?), d'aquí l'absoluta necessitat d'estar sempre a punt i preparats mitjançant l'exercici diari de virtuts... («calen fets, no paraules») i confiats a la seva Providència divina i paternal.

Aquesta espera serena i confiada del que necessàriament ha d'arribar era habitual en el nostre estimat germà

Jesús (Joaquim civilment), al qual acabem de donar sepultura entre lloances i repic de campanes... que sonaven més a resurrecció i a glòria que a ombres de mort. Feliç el qui ja ha entrat en l'altra vida... l'única i veritable!

Joaquim Arbolí Desvalls va néixer el 5 de maig del 1932 a Barcelona, al si d'una família benestant molt catòlica, i va rebre dels pares (Joaquim i Pilar) una formació espiritual acurada. Acabats els estudis primaris, va cursar la carrera de Ciències Químiques a l'Institut Químic de Sarrià, dels pares jesuïtes, exercint-la alguns anys a la fàbrica Cros de Badalona.

Va ser a Burgos —fent el servei militar— on va tenir el seu primer contacte amb el nostre orde en visitar la Cartoixa de Miraflores, i va quedar fortament impactat per la vocació i

vida d'aquells monjos i per l'horitzó espiritual que allà va albirar.

De retorn a Barcelona, i perseverant en aquella crida del cel, va ingressar aquí a Montalegre el 18 de setembre del 1958, amb 26 anys; cobertes sense el menor obstacle les diferents etapes de la nostra vocació i formació va fer la professió solemne l'1 de gener del 1964, va ser ordenat sacerdot el 5 d'octubre del 1966. Als tres anys va ser nomenat mestre de novicis, quatre anys després procurador, càrrec que va exercir divuit anys, i el 1991 prior de la comunitat. Una mica després com a visitador de la província d'Espanya i membre del Consell del Rev. P. General. Càrrecs tots molt importants, que sempre va exercir amb competència i seriositat responsables i que demostren la seva vàlua personal i humana. Intel·ligent, senzill, de gran cor, generós davant de qualsevol necessitat i amb dots de govern. A causa del seu fons natural de bondat, mai no va tenir problemes de convivència, disposició essencial en tota vida de grup, i més quan s'ocupen càrrecs de responsabilitat.

Si tenia defectes, que en devia tenir —tots som pecadors—, no n'apareixia cap d'externament cridaner. Sí, en canvi, virtuts sòlides sobrenaturals, destacant sobretot: la seva gran caritat amb el proïsme (mai no el vaig sentir parlar malament de ningú); la seva devoció al cor al qual va anar diàriament, fins al final, també a la nit sense tenir cap obligació (jo l'en tenia dispensat); el seu gran amor a la Paraula de Déu (que era el seu tema preferit de conversa) i un desig viu (repetit freqüentment) de volar cap al cel.

Però el Senyor li tenia reservada la «pedra de toc» de la santedat veritable: la creu, el patiment, el *manà* dels escollits. El 3 de novembre del 1997 pateix una greu embòlia cerebral que el posa a les portes de la mort i que el reté fora de la comunitat, durant set mesos en estat gravíssim a l'hospital de Can Ruti (Badalona), i després, al llarg del 1998, ingressat, recuperant-se, a Can Torras (Alella). Allò ho va superar, segons sembla, miraculosament, tot i que va quedar una mica impedit per caminar.

El febrer de l'any 2000 va ser nome-

«Intel·ligent, senzill, de gran cor, generós davant de qualsevol necessitat i amb dots de govern»

nat vicari fins a la visita del novembre del 2008, en la qual va acceptar la renúncia pel seu estat de salut, nomenant-lo *antiquior*. Però una mica després, unes nafres ulceroses i doloroses a les cames incurables, el van clavar novament a la creu; úlceres que van exigir diferents ingressos a l'Hospital municipal de Badalona, ingressos que ell dòcilment acceptava però que temia molt, i augmentaven el seu patiment. A tot això, s'hi sumava una sordesa avançada, l'estat molt deficient de les seves dents, que li produïen molèsties, i dolors musculars en caminar. Tot i així, la seva frase favorita, davant d'aquestes contrarietats i creus era invariablement: «Més va patir Jesús a la Creu. Faci's la seva voluntat.»

Estimats germans, el nostre estimadíssim monjo Jesús Arbolí ha acabat el seu pelegrinatge terrenal: cap a les 10.30 de la nit del dijous passat; una aturada cardíaca (segons la medicina), el dit amorós de Déu (segons la nostra fe), li va aturar el cor en aquesta vida perquè comencés a bategar i a estimar més fortament en l'altra. Els que en tenien cura van pensar que descansava, perquè va quedar ben adormit.

Confiem que la Santíssima Mare de Déu, de la qual era tan devot, recollís la seva ànima i la presentés davant del Pare de la misericòrdia, del qual ell es considerava «fill pròdig».

Les moltes misses i pregàries que oferirem, i oferirà l'orde, a la seva intenció, seran el testimoni sincer del nostre afecte fraternal i l'ajudaran també en la seva Benaurança eterna.

Jesús Arbolí Desvalls! Servent bo i fidel, reposa en pau.

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€ per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral de 60€
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Programació 2011

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 22 al 29 d'agost

Del 4 a l'11 de desembre

RUTA DE LA MAGNA CATALONIA

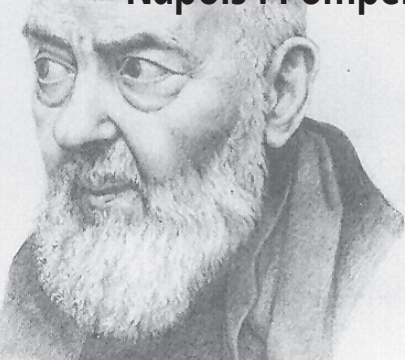
Sicília i Malta

14 al 23 de març

RUTA DEL PARE PIUS

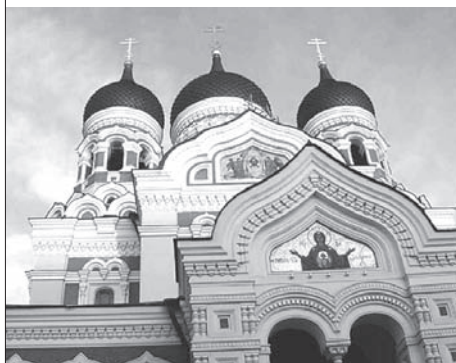
Roma i audiència Papal,
Sant Giovanni Rotondo,
Nàpols i Pompeia

13 al 21 de juny

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia i Lituània

4 a l'11 de juliol

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i els tresors d'Uzbekistan

18 al 26 d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Fàtima en avió

2 al 8 de maig

Lourdes

13 al 15
de maig

14 al 16
d'octubre

Ruta de Sant Ignasi

12 al 18 de
setembre

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Benet XVI, autor de «best-sellers»

Recorregut pels darrers llibres del Pontífex

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

El 10 de març es va presentar a Roma el nou llibre de Benet XVI: la segona part de Jesús de Natzaret. Amb motiu d'aquesta presentació, va tenir lloc el mateix dia al Museu Diocesà de Barcelona una conferència en la qual es va reflexionar sobre l'aportació de Benet XVI al pensament, a través d'un recorregut pels seus darrers llibres. Per cert, tots ells, *best-sellers*.

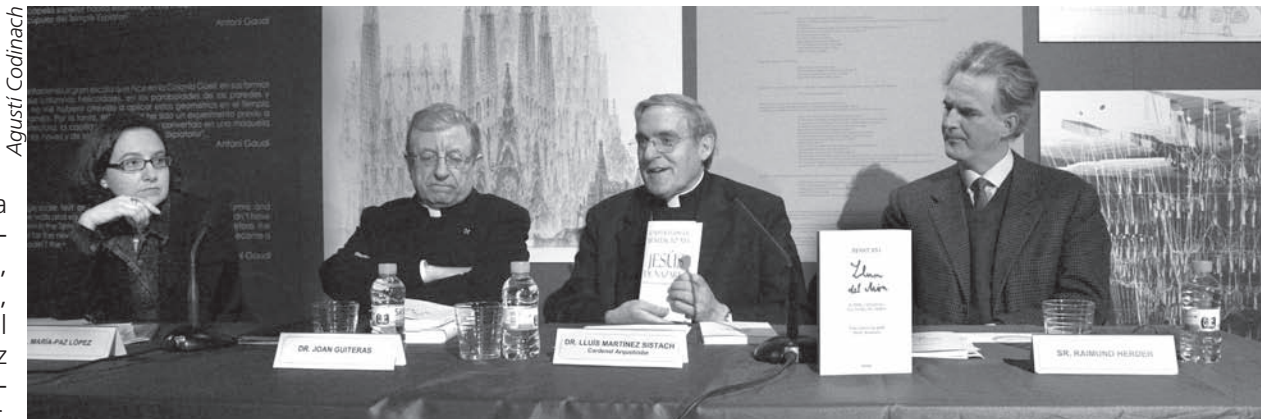
Aquest acte va comptar amb la participació de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; Mn. Joan Guiteras, degà del capítol de la catedral de Barcelona; Raimund Herder, editor de Herder Editorial i responsable de la publicació del llibre-entrevista *Llum del món*, i Maria-Paz López, excorresponsal de *La Vanguardia* a Roma.

El primer de prendre la paraula va ser l'arquebisbe de Barcelona, que va comentar que el llibre-entrevista de Peter Seewald, *Llum del món*, coincidia amb els cinc anys de pontificat de Benet XVI. Segons el cardenal Martínez Sistach, en aquest llibre trobem «un Papa molt proper, senzill i afectuós. Tens la sensació de tenir el Papa al costat. Empra un llenguatge molt clar, que vol fer-se entendre per tothom». En aquest sentit, va recordar, una vegada més, que els catalans així ho havien pogut constatar en la visita que va fer Benet XVI el novembre de l'any passat a Barcelona.

El pupurat va indicar que «no és freqüent que un Papa concedeixi entrevistes». Aquest llibre-entrevista demostra que Benet XVI és «un comunicador de primer ordre. Hi apareix profund i transparent. Parla d'ell mateix, del seu ministeri i del seu pensament. Els temes de conversa són molts i diversos, però el tema central i de fons és el de Déu. Un dels temes cabdals per al Papa és portar els homes d'avui davant de Déu».

El cardenal Lluís Martínez Sistach va destacar que un dels punts que tracta el Pontífex en aquest llibre-entrevista és la dictadura del relativisme: «Benet XVI posa en relleu la importància de

D'esquerra a dreta: Maria-Paz López, Mn. Guiteras, el cardenal Martínez Sistach i Raimund Herder.

l'home i de la seva realització integral per a l'Església. Per això un capítol molt important està dedicat a la dictadura del relativisme. El Papa diu que el concepte de veritat ha caigut sota sospita i que s'està estenent una nova intolerància. El Sant Pare diu que ser cristià no ha de ser un estrat arcaic, cal viure el cristianisme que inclogui la modernitat bona.» Segons el cardenal, *Llum del món* és un llibre que «transmet optimisme i convida a l'encontre personal amb Crist».

En relació amb el segon volum de Jesús de Natzaret, va explicar que «no és un llibre de magisteri, sinó que entra en la discussió teològica». I va posar en relleu que «Benet XVI és reconegut com un dels intel·lectuals més importants del nostre temps».

L'arquebisbe de Barcelona va finalitzar la seva intervenció amb un agraïment: «Gràcies, Sant Pare, per les vostres respostes, pel vostre magisteri lúcid i per aquest segon volum de *Jesús de Natzaret*».

Aportacions del Papa

Mn. Joan Guiteras va assenyalar que Benet XVI és un «Papa escriptor, professor notable i il·lustre teòleg que ha publicat molt. Els llibres de Ratzinger tenien unes qualificacions molt altes en els anys setanta i vuitanta del segle passat. Els seus llibres eren molt consultats per professors i alumnes. Com a prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe va tenir menys presència a les aules, però els documents de la Congregació són de molta categoria». A nivell personal, va posar en relleu que «els seus llibres m'han aportat noves visions en què hi havia originalitat, les seves visions teològiques tenien noves formalitats interessants».

Parlant sobre *Llum del món*, va indicar que és un llibre «de vivesa especial. És un llibre fàcil i divertit, fins i tot. És un llibre a l'abast de tothom i que continua un *crescendo*. És un llibre-entrevista, però no un conjunt de coses desconectades entre elles». En aquesta entrevista que li fa el periodista Peter Seewald, «trobem un llibre singular, on sota la perspectiva de la mirada de Benet XVI se'ns ofereix una triple aproximació: a la persona del Papa, a la realitat de l'Església i a la situació del món». Del llibre *Jesús de Natzaret* va dir que «sempre fa preguntes actuals que van molt a fons. Són dos llibres de lectura obligada. Especialment *Jesús de Natzaret* és una obra necessària per conèixer i estimar Jesucrist».

«Benet XVI és reconegut com un dels intel·lectuals més importants del nostre temps»

En un moment de la seva intervenció, Mn. Guiteras va llençar un seguit de preguntes:

Com és el Papa?: «És un home molt conscient de la seva responsabilitat en relació amb l'Església, amb el món i amb l'home.»

Com veu l'Església el Papa?: «Immersa en un procés de renovació interior. Presenta els grans temes i fa novament visible el centre de la condició cristiana. La nova evangelització és per a ell quelcom essencial i els sants i l'eucaristia, el punt de referència.»

Com percep el món?: «D'una forma realista, té un coneixement directe i és una persona molt ben informada; d'una forma crítica, sempre fa anàlisi teològica, discernint allò que és vàlid i allò que no ho és. En els seus escrits no fa una condemna ni una lloança en bloc, ho matisa molt; i d'una forma esperançada.»

Per la seva part, Raimund Herder va assenyalar que «cal remuntar-se molt enrere per trobar un Papa de la talla intel·lectual de Benet XVI, almenys al segle XV amb Pius II, perquè la intel·lectualitat no és el criteri més important en l'elecció dels papes».

Herder va recordar que Benet XVI «es considera un Papa petit i que creia que el seu destí era ser professor de teologia, no bisbe o cardenal, i molt menys Papa... Continua sent un teòleg i continua entrant en debats intel·lectuals i escrivint llibres». L'editor va subratllar que aquest Pontífex «estima veritablement els llibres i li importen molt els seus llibres. Li importen els llibres perquè, per a ell, és una forma important de comunicar-se».

Raimund Herder va apuntar que el llibre-entrevista *Llum del món* no és comparable al llibre *Travessant el llinard de l'esperança*, en què Vittorio Messori entrevista Joan Pau II: «En aquesta ocasió, el periodista no va avançar les preguntes al Papa, com va fer Messori, sinó que va estar a Castelgandolfo conversant directament amb Benet XVI. A més, Benet XVI va corregir ben poques coses del llibre.»

Benet XVI, comunicador

Maria-Paz López va obrir la seva intervenció constatant que Benet XVI és «un comunicador, un autor molt especial», i subratllant els avantatges que té una entrevista escrita: «És viva, propera, immediata; és còmoda, trenca la monotonia de les pàgines, i dona peu al fet que la informació factual es col·loqui dins de la pregunta, cosa que permet posar en boca de l'entrevistat allò fonamental».

A *Llum del món* «Benet XVI fa balanç del seu pontificat, però sobretot té una voluntat d'explicar, de donar la seva opinió personal sobre assumptes del seu pontificat que han impactat molt», va dir la periodista de *La Vanguardia*. «Personalment», va afegir, «m'han interessat molt la reflexió dels viatges apostòlics: la Jornada Mundial de la Joventut de Sydney, la Trobada de Família a València, el viatge a Terra Santa...».

Maria-Paz López va ressaltar també els temes polèmics més rellevants que recull *Llum del món*: «Ratisbona: desencontre amb l'islam tancat en el viatge a Turquia; els lefebvrians: desencontre amb els mateixos fidels catòlics. El Papa diu sense embuts que va haver-hi errors de comunicació; abusos sexuals a menors per part del clergat: és molt interessant que el Papa no carregui contra els mitjans de comunicació de manera específica i faci una crida a la purificació; i els preservatius i la sida: es queixa dels mitjans de comunicació i al·ludeix a la falta de contrast, ja que l'Església realitza una tasca ingent a favor dels malalts de sida.»

Una altra reflexió que va llençar Maria-Paz López va ser a propòsit de la idoneïtat o no que l'autor de *Llum del món* fos un periodista catòlic. En aquest sentit va constatar que «Benet XVI confiava plenament en Seewald, amb qui ja ha fet dos llibres. En algunes preguntes que li formula, es nota que l'autor és un catòlic convençut, un militant. Em pregunto si existeix el risc que la seva catolicitat manifesta augmenti el risc de defugir lectors no creients...».

Finalment, la periodista va assenyalar que vivim en un món globalitzat on els missatges són cada cop més curts, simples i directes. «Benet XVI ha entès aquesta forma de comunicació i prova d'això és que respondrà a unes preguntes sobre Jesús per a la RAI. L'Església no pot renunciar a aquests llenguatges i Benet XVI ho sap.»

Catalunya
Cristiana

facebook

Busca'ns al
Facebook i clica
«m'agrada»

«El llenguatge és una medicina per a l'ànima»

Josep Maria Vila Rovira, logopeda i assessor en comunicació oral

Miquel Àngel Codina

Llicenciat en Psicologia, Josep Maria Vila Rovira és logopeda, així com formador i assessor en l'àmbit de la comunicació oral en públic. També és professor de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna-Universitat Ramon Llull i de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna-URL. El 2010 va obtenir el premi Jordi Perelló a la millor comunicació en el XVI Congrés de la Societat Mèdica Espanyola de Foniatria. Ha escrit, entre altres, el llibre *Guia de intervenció logopèdica en la disfonía infantil* (2009).

Quins són els motius principals pels quals una persona s'adreça a un professional en logopèdia?

Són molts i variats, però els podem sintetitzar en la idea que aquelles persones que tenen dificultats per comunicar-se amb eficàcia i satisfacció són les que demanen ajuda als logopedes. Això inclou les persones (infants i adults) que pateixen una malaltia o les seves seqüeles, les que no han adquirit les capacitats de comunicació normals o bé aquelles que sense cap patologia, alteració o retard volen millorar la comunicació.

Com poden afectar els trastorns del llenguatge i de comunicació en la vida quotidiana d'algú que els pateix?

El llenguatge és la porta de la relació entre els humans. Podem relacionar els dèficits de llenguatge amb la poca capacitat per gestionar les relacions amb els altres. Parlar permet regular els conflictes i evitar el pas a l'acció, a vegades violenta, que posa en crisi la convivència cívica. Així, el llenguatge esdevé l'eina del diàleg i del civisme. D'altra banda, entendre i parlar dels nostres malestres i conflictes interns ens ajuda a suportar-los, els apaivaga. El llenguatge és, doncs, una medicina per a l'ànima. El llenguatge és també un instrument per pensar. Pensem amb paraules i molts conceptes del món entren en el nostre interior per la via de les paraules, i comprenem millor el món si les paraules el tradueixen. Qui no té llenguatge no aprèn i qui té un

llenguatge empobrit, aprèn amb dificultats. Creiem que una part del fracàs escolar és un fracàs en el domini del llenguatge oral i escrit. Com podem veure, la pèrdua o el trastorn del llenguatge o la parla perjudica severament la qualitat de vida.

Què ha d'oferir un logopeda a un pacient?

Acolliment, comprensió de la problemàtica i eines perquè el pacient superi la seva dificultat. Acolliment perquè sovint la persona que pateix alteracions o retards en la comunicació no sap seguir si algú el pot ajudar.

Comprensió del problema perquè la comunicació i el llenguatge són funcions molt complexes, amb participació molt important de la fisiologia i de la psicologia i cal reflexionar molt bé cada cas per ajudar-lo de manera efectiva. I, finalment, ha de donar eines. El problema l'ha de superar cadascú, el logopeda no pot parlar en el lloc del pacient. El pacient és el que, amb l'orientació del logopeda, ha de vèncer la dificultat.

És especial el vincle que s'estableix entre el logopeda i el pacient?

Sí. Les relacions d'ajuda entre persones sempre creen vincles molt forts. Els logopedes no fem servir gaire tecnologia en els nostres tractaments. Treballem parlant i fent servir l'oïda, la paraula i el cos. El pacient capta ràpidament que les seves millores són fruit de la interacció comunicativa i el seu agraïment el vincula amb nosaltres. Per part nostra, veiem el pacient molt més que com un conjunt d'òrgans; hi ha una certa vivència empàtica amb ell i amb el seu malestar. Només des de la comprensió del problema el podem ajudar a superar-lo.

La vessant humana i emocional en aquesta relació és fonamental.

Certament, el llenguatge connecta les persones i els logopedes fem servir la

relació per a la millora de les capacitats comunicatives dels nostres pacients. És, per tant, impossible no connectar amb la persona i les seves emocions. A més, les dificultats d'expressió provoquen un gran malestar emocional. No poder expressar-se o que allò que es vol dir no sigui entès genera frustració i patiment. El logopeda ha de connectar amb aquest patiment per ajudar el pacient.

Com a professor de la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna-URL i de Ciències de la Comunicació Blanquerna-URL, quins aspectes intenta transmetre als estudiants?

Que la comunicació és una gran conquesta de la humanitat i que el llenguatge ens fa més humans. Que expressar-se amb precisió ens fa més acurats en la relació i que per sobre de qualsevol alteració, dificultat o lesió hi ha una persona que ens vol dir alguna cosa i que el nostre objectiu és, sempre, veure'l a ell i no el seu trastorn.

Quin és el percentatge de persones que pateixen aquests tipus de trastorns a casa nostra?

No és fàcil quantificar-ho, ja que els estudis d'epidemiologia donen xifres molt diverses segons les patologies i els segments d'edats. Per exemple, es con-

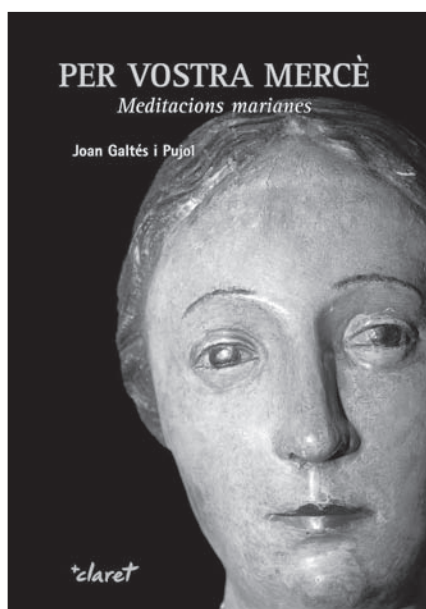
sidera que el 6% de la població pateix una alteració de la veu en aquest moment i que fins a un terç de la població la pot patir en algun moment de la vida. Sobre els retards de parla i llenguatge infantils, es calcula que hi ha un percentatge del 15% dels infants afectats. Pel que fa a la tartamudesa, afecta al 5% de la població infantil i al 1% dels adults. Podem comprovar que són dades importants.

La tasca dels logopedes ha adquirit gran rellevància actualment arran de la pel·lícula *El discurs del rei*, guanyadora de quatre oscars. L'ha vista? Què n'opina?

He vist la pel·lícula i m'ha agradat molt. Reflecteix una història de superació personal per part del rei i una mirada molt global del pacient per part del logopeda. Les interpretacions són molt bones. Colin Firth representa molt bé les dificultats de parla del rei i el logopeda transmet molt bé la complexitat de la nostra feina. És una pel·lícula que ens fa sentir orgull per la nostra professió i que fa venir ganes de ser logopeda.

Creu que aquesta pel·lícula ha donat a conèixer a la societat la tasca dels logopedes, sovint ignorada o incompresa?

Efectivament, en el nostre país la figura del logopeda és molt desconeguda i se'n associa principalment al treball amb infants. El film posa el logopeda en una alta missió que li dona prestigi pel fet de ser un rei, però els logopedes de casa nostra treballen cada dia amb persones grans, operats de laringe, amb problemes per empassar els aliments... i també amb tartamuts que no són reis però que amb el seu agraïment ens donen tot el prestigi que la nostra professió ha de tenir. Aparèixer en la pantalla gran és un homenatge a tots els logopedes anònims que fan que la comunicació entre nosaltres sigui millor.

Presentació del llibre «Per vostra Mercè»

Sergi Rodríguez / Barcelona

Més d'un centenar de persones van assistir recentment a la presentació del llibre *Per vostra Mercè*, de l'historiador Mn. Joan Galtés, vicari episcopal de l'arquebisbat de Barcelona i rector de la parròquia de sant Gregori Taumaturg. L'obra recull una quinzena de meditacions sobre la Mare de Déu predicades per l'autor entre els anys 2000 i 2010 a la basílica de la Mercè de Barcelona, lloc on es va presentar l'obra. A partir de diversos passatges bíblics, Mn. Galtés glossa diverses vessants de santa Maria: dona, mare, servidora, humil, pura, protectora, intercessora...

Mn. Jordi Farré, rector de la basílica,

va felicitar l'autor pel regal «de saviesa i de devoció» que representa aquesta obra, els beneficis de la qual aniran destinats a sufragar la restauració del santuari de la patrona de Barcelona. «Les seves meditacions són perles sobre els diferents dogmes de la Mare de Déu», va dir. Mn. Farré va destacar que la presentació s'emmarca en el novenari d'anys que resten fins al 2018, quan se celebrarà el vuitè centenari de la fundació de l'orde de la Mercè.

El P. Ignasi Ricart, teòleg claretà, va mostrar la satisfacció de l'Editorial Claret per la publicació de l'obra, en la portada de la qual «Maria, sense corona, deixa veure el sol de Jesús a la cara. Ella ens porta al seu fill». També

va valorar positivament el caràcter acurat de l'edició, il·lustrada amb imatges gòtiques de la Mare de Déu: «És un llibre per anar assaborint, per llegir-lo meditant.»

En la seva intervenció, Mn. Galtés va subratllar que la seva obra «vol il·luminar diversos moments de la vida quotidiana» perquè es pot llegir de diverses maneres, sense seguir necessàriament un ordre i en diferents ocasions. Va afirmar que la conjunció entre text bíblic i reflexió personal converteixen l'obra en una mena de *lectio divina*, en sintonia amb el primer dels objectius del Pla pastoral diocesà 2009-2011 de l'arxidiòcesi de Barcelona, que anima a «conèixer, celebrar i viure la Paraula de Déu».

Estudi de l'arquitectura de l'església del Catllar

Presentat el llibre «L'església de Sant Joan Baptista del Catllar, el discret encant de la geometria»

Joan Boronat
El Catllar

El capvespre del dijous 17 de febrer a l'església parroquial del Catllar va tenir lloc la presentació del llibre *L'església de Sant Joan Baptista del Catllar. El discret encant de la geometria*, de Josep Llop i Tous, amb nombrosa assistència de públic. La presentació del volum va anar a càrrec de Josep Poblet, president de la Diputació de Tarragona, que va estar acompanyat de l'alcalde del Catllar, Josep Maria Gavalda.

El volum estudia els aspectes arquitectònics de l'església. S'ocupa dels artífexs fins ara desconeguts, personatges de gran importància en el món de l'arquitectura de l'època, com ara Joan Antoni Rovira i Josep Prat. Ofereix una nova visió i enfocament amb l'aportació de dades valuoses amb relació a les unitats de mesura utilitzades i a les proporcions de la traça inicial que es conserva, i de l'obra realment executada, amb especial referència al número àuric. Aprofundeix també en el cost i el finançament de l'obra, en el moment de transició del barroc als pressupòsits neoclàssics i en el paper que hi va tenir la Real Academia de San Fernando. El llibre, que es completa amb un exhaustiu apèndix documental, es pot adquirir a l'ajuntament del Catllar o també, els dissabtes, al castell de la vila.

Fins a la presentació d'aquest volum, el temple del Catllar no havia estat mai objecte de cap estudi, ni parcial ni global, per la qual cosa el llibre de Llop esdevé de gran interès per conèixer a fons l'origen i l'evolució d'aquest edifici de grans dimensions i especial bellesa.

Gran valor històric

L'alcalde del Catllar va fer una referència a l'evolució de l'edifici i del mateix poble. Per la seva banda, Josep Llop, autor del llibre, que a la vegada és president del Col·legi d'Arquitectes del

«El llibre esdevé de gran interès per conèixer a fons l'origen i l'evolució d'aquest edifici de grans dimensions»

Camp de Tarragona, va fer una acurada i minuciosa explicació de les obres que s'han fet al castell del Catllar, el qual va ser visitat abans de la presentació del volum. Posteriorment, va incidir en els valors arquitectònics de l'església

de Sant Joan Baptista, ressaltant-ne el gran valor patrimonial i històric. «Són els monuments més representatius del Catllar», va manifestar Llop, referint-se tant al castell com a l'església. Sobre aquesta última, va afirmar que «és un dels edificis més importants de l'època al Camp de Tarragona».

Pel que fa a la publicació presentada, el president de la Diputació va felicitar l'autor per la seva «feina ingent, acurada i meticulosa» sobre l'església de Sant Joan Baptista, de la qual el president de la Diputació va destacar el seu valor «perquè resumeix bona part de la història del poble».

L'església de Sant Joan Baptista es va començar a construir el 1776 i només catorze anys més tard va ser beneïda i va començar a ser utilitzada per al culte. El campanar, admirable pel seu disseny exquisit i airós, és un element primordial en la fàbrica parroquial del Catllar. El 29 d'agost del 1890 es va celebrar el primer centenari de la construcció del temple.

Amb motiu de la proximitat dels 200 anys de la benedicció de l'església parroquial, el 1985 es van iniciar unes importants obres de restauració i embelliment del temple, les quals van culminar el 29 d'agost del 1990. Van coincidir amb l'acte inaugural de l'any del bicentenari, presidit per Mons. Ramon Torrella, aleshores arquebisbe de Tarragona, efemèrides que va cloure l'11 d'octubre del 1991, amb una eucaristia presidida pel bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís, i amb un seguit d'actes culturals durant el període d'un any.

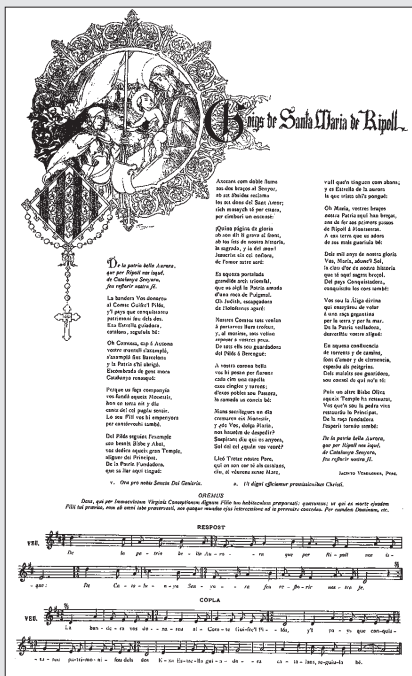
El món dels goigs (4)

<http://assocamicdsdelsgoigs.blogspot.com/>

Novetats en els goigs del segle XIX

En arribar al segle XIX, els bonics i populars fulls de goigs per ser cantats, amb l'estampa del sant i les orles que l'envolten, continuen publicant-se àlgidament després d'haver superat tot tipus d'entrebancs, com guerres, desafeccions lingüístiques i crisis culturals. Això passa malgrat el pobre panorama de l'edició catalana, en què les úniques publicacions que assoleixen una certa difusió continuada són la *Peregrinació del Venturós Pelegrí*, i *El llibre dels bons amonestaments* d'Anselm Turmeda que, per cert, inclou al final el text del *Cant de la Sibila* en algunes edicions.

S'acosten, però, grans canvis estructurals: les desamortitzacions del 1836 suposaran que, en deixar d'existir molts convents, no s'encarregaran els goigs que tradicionalment feien publicar. L'evolució industrial arribarà als obradors tipogràfics amb noves tècniques que permetran canviar les xilografies tradicionals per gravats més moderns, i d'aspecte més variat. I, finalment, el que serà el canvi més transcendent: quan sembla que tot perilla a causa del pobre panorama cultural i lingüístic, o un cert encariment

Nora Vela

de la producció, arribaran d'Europa els aires romàntics per recuperar antigues cultures, i s'obrirà pas el moviment de la Renaixença amb una força impensable.

Els jocs florals convocaran poetes que donaran també nous aires als tradicionals goigs i apareixeran paral·lelament els seus noms als fulls, fins ara anònims. Si algú pensava que això dels goigs era una cosa del passat, Marià Aguiló amb el seu *Cançoner* reivindicarà la validesa de velles poesies populars, i amb el seu *Catálogo de obras impresas en lengua catalana* demostrarà la dignitat i vigència d'una llengua amb una gran i antiga tradició. Jacint Verdaguer serà el representant més emblemàtic en la poesia dels goigs a finals de segle. Com a exemple reproduïm aquí els seus *Goigs de Santa Maria de Ripoll*, fets per commemorar la restauració d'aquest monestir. Van ser estrenats per l'Orfeó Català el

1894, la il·lustració és d'Alexandre de Riquer i la música se sap que era de Francesc Alió. No porten dades tipogràfiques. Aquest full representa una síntesi cabal dels goigs modernistes.

Convocat el XXII Premi Joan Maragall

Redacció / Barcelona

La Fundació Joan Maragall convoca el XXII Premi Joan Maragall per a una obra d'assaig o d'investigació sobre cristianisme i cultura, que inclou aspectes religiosos, humanístics, ètics i polítics. Les obres han de ser originals, inèdites, escrites en llengua catalana i no premiades en altres concursos. L'admissió dels originals quedarà closa el 6 d'octubre. La dotació del premi és de 6.000 euros i l'obra guanyadora serà publicada dins de la col·lecció Cristianisme i Cultura de la Fundació Joan Maragall. Més informació sobre les bases: Fundació Joan Maragall, c/ València 244, 2n – 08007 Barcelona, tel. 934 880 888, a/e: fjm@fundaciojoanmaragall.org.

La fe de la gent pobra i exclosa

Presentat el llibre «Una Iglesia nazarena. Teología desde los insignificantes»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dilluns 21 de febrer es va presentar a Cristianisme i Justícia de Barcelona el llibre *Una Iglesia nazarena. Teología desde los insignificantes*, escrit per Víctor Codina, s.j., teòleg i professor de la Universitat Catòlica Boliviana, i publicat per l'Editorial Sal Terrae dins de la seva col·lecció Presencia Teológica. A l'acte de presentació hi va intervenir l'autor, acompanyat de Josep Rambla, especialista en espiritualitat ignasiana, i Anna Saumoy, teòloga i educadora social.

«Aquest llibre ajudarà els lectors a aprofundir en la vivència de la fe cristiana. És una bona contribució per a la pròpia renovació espiritual. T'encomana a viure en el si de l'Església de Jesús i ens mostra una imatge de Déu que és Pare i Mare», va afirmar Anna Saumoy. També va recordar al nombrós públic assistent que coneixia el P. Víctor Codina des de feia quaranta anys, «quan tots dos vivíem en el mateix barri de l'Hospitalet», i que havia estat «professor meu de Teologia».

Germen esperançador

El llibre, viscut i escrit des de Bolívia, vol prendre seriosament la gran importància evangèlica i teològica de la gent senzilla, pobra i exclosa. Tot i que moltes vegades viuen una fe informal al marge de l'Església oficial, aquestes persones constitueixen un germen esperançador i una alternativa evangèlica en aquests moments de profunda secularització religiosa. «Tot i que aquestes pàgines estan escrites des de l'Amèrica Llatina, el seu missatge pot aportar moltíssim a Occident», va puntualitzar Saumoy.

Segons la ponent, l'autor analitza essencialment tres temes: la devoció a

Agustí Codinach

Anna Saumoy i el P. Víctor Codina, durant l'acte de presentació.

Maria, «un signe d'esperança per a tots els que pateixen situacions de marginalitat»; els sacramentals, «celebracions vinculades al món dels sacraments», i l'esperit de pregària, «a través del qual els pobres posen en mans de Déu i Maria les seves penes i el seu futur». Anna Saumoy va posar en relleu que «l'Evangeli ens evoca un Jesús pobre que estima i es fa estimar».

Obra de plenitud

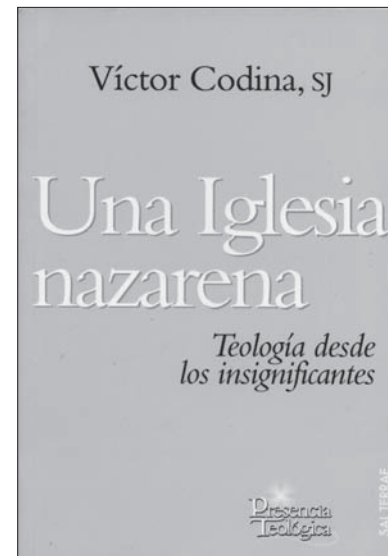
Per la seva banda, Josep Rambla va recordar que el P. Víctor Codina va ser present en el naixement, l'any 1981, de Cristianisme i Justícia, un centre d'estudis promogut per la Companyia de Jesús de Catalunya, la tasca prioritària del qual és «el servei de la fe i la promoció de la justícia».

«*Una Iglesia nazarena* —va explicar Rambla— és l'obra de plenitud del seu autor, científica i rigorosa, que inspira i il·lumina. D'una banda, ofereix una teologia global i, de l'altra, defensa

l'opció preferencial pels pobres. Hi conflueixen nombrosos elements. Rere del seu pensament hi ha tota una vida, una manera de ser. Formula molt bé com hauria de ser la teologia.»

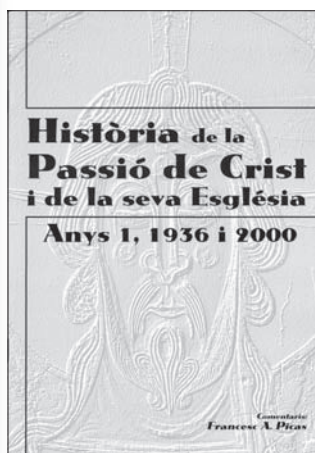
El P. Víctor Codina, en parlar del seu nou llibre, va voler destacar la vessant natzarena de l'Església: «Natzaret és

el "cognom" de Jesús. És molt més que un lloc purament geogràfic. És a Natzaret on Jesús s'obre al misteri del Pare. Natzaret és un estil de vida que ha d'amarar l'Església i tota la societat.» I va afegir: «Cal obrir la reflexió teològica a altres cultures i tradicions.»

DOS LLIBRES PROPIS PER AL TEMPS DE QUARESMA

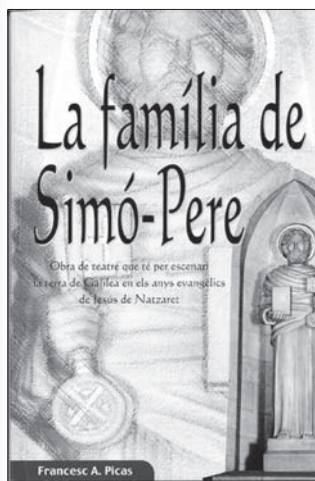
Autor: Francesc A. Picas

HISTÒRIA DE LA PASSIÓ DE CRIST I DE LA SEVA ESGLÉSIA

Estacions del Via Crucis

Via Crucis de Crist a Jerusalem.
Via Crucis de Crist a Catalunya, el 1936, els anys de la persecució religiosa

LA FAMÍLIA DE SIMÓ-PERE

Una obra de teatre que es llegeix com una narració.

Principals protagonistes: Jesús de Natzaret, la Verge Maria, Simó-Pere, Judit, la seva esposa, Tomassa, la seva sogra, Joan evangelista, udes, Centurió romà, Sara, la seva promesa, Nicodemus, Maria Magdalena, la Samaritana, Dimes el bon lladre, apòstols.

DE VENDA:

Llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11, Barcelona
Tel. 933 179 443, i a les principals llibreries.

OBSEQUI ALS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Trameteu aquest anunci o fotocopia a PIVESA – Apartat de Correus 21, 17700 La Jonquera i rebreu uns llibres gratuïtament.

«Viatge a l'Orient bíblic» presentarà a Barcelona els tresors arqueològics del Museu de Montserrat

Redacció / Barcelona

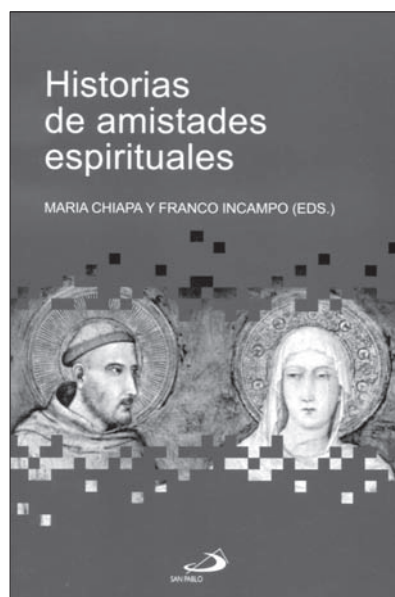
Els viatges que el biblista i orientalista Bonaventura Ubach (1879-1960) va fer a Jerusalem, Alep, Babilònia, Alexandria, el Caire o el Sinaí durant el primer quart del segle XX són el fil conductor de l'exposició *Viatge a l'Orient bíblic*, que es podrà veure a Barcelona del 14 d'abril al 26 de juny a la capella de Santa Àgata del Palau Reial de Barcelona. Està organitzada per l'Institut Europeu de la Mediterrània, amb la col·laboració de l'Abadia de Montserrat, la Fundació Abadia de Montserrat 2025 i el Museu d'Història de Barcelona.

La mostra, comissariada per Miquel Molist, catedràtic de Prehistòria de la UAB, comptarà amb més de 150 peces: escultures, sarcòfags, ceràmiques, papirs, llibres religiosos, fotografies i

altres materials arqueològics. Les peces procedeixen, en la seva majoria, de la col·lecció d'arqueologia del món antic, que es poden veure habitualment a l'exposició permanent del Museu de Montserrat i estan complementades per peces que formen part del recuperat Museu Bíblic, i que es poden veure a les sales de Sant Millan. És el primer cop que aquestes peces surten de manera massiva i s'exposen a Barcelona.

L'exposició permetrà acostar-se al redescobrimient d'Orient que va fer Catalunya de la mà de Bonaventura Ubach, els orígens de l'establiment humà al Pròxim Orient, la creació de les primeres ciutats i estats, exemplificada en Mesopotàmia, la grandiositat imperial de l'Antic Egipte; el dinamisme comercial a la Mediterrània de Palestina i Xipre o la relació entre la narració bíblica i l'arqueologia.

Llibres

Ànimes bessones

Aquest llibre ens ofereix una reflexió sobre algunes de les amistats espirituals més emblemàtiques (Clara i Francesc, Teresa de Jesús i Joan de la Creu, Joana de Chantal i Francesc de Sales...) que han marcat de manera significativa diferents moments de la història de l'Església i de la cultura. A totes elles els implicats es veuen enriquets gràcies al fet de compartir experiències i pensaments amb la seva «ànima bessona espiritual».

Maria Chiapa i Franco Incampo, *Historias de amistades espirituales*. Editorial San Pablo, Col·lecció Betel, 2011, 368 pàg.

L'essència del monaquisme

Què passa rere les sòlides portes d'un monestir? Com transcorre la jornada d'un monjo? Què significa viure en comunitat? És obligatori el silenci? Aquestes preguntes i moltes altres són les que respon, de manera directa, el prior del monestir benedictí de Ligugé (França). El P. Jean-Pierre Longeat ens descriu el desenvolupament de la jornada dels monjos, posant en relleu la seva essència: la vida consagrada a la recerca de Déu.

Jean-Pierre Longeat, *Vint-i-quatre hores de la vida d'un monjo*. Viena Edicions, Col·lecció Helios, 2010, 144 pàg.

La mare natura

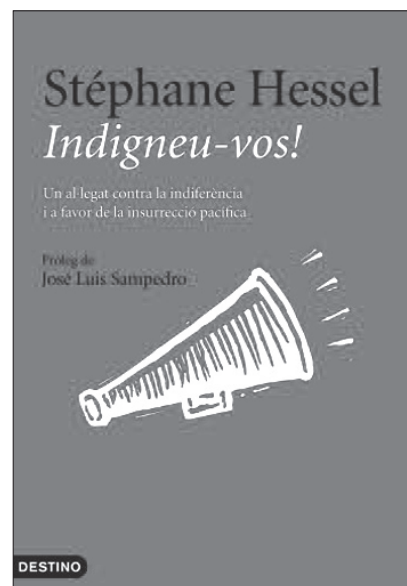
James Lovelock, prestigiós científic creador de la teoria de la Gaia i considerat una de les personalitats més influents del moviment ecologista, planteja en aquestes pàgines una hipòtesi alarmant: la Terra és un organisme viu que s'autoregula i compta amb la seva pròpia fisiologia. Si l'ésser humà no col·labora per accelerar aquest procés de regeneració, Gaia es tornarà en contra seu en forma de catàstrofes naturals i s'assoliran nivells insospitats de contaminació.

James Lovelock, *La Tierra se agota*. Editorial Planeta, 2011, 298 pàg.

Al·legat contra la indiferència

El diplomàtic Stéphane Hessel, de 93 anys, és l'únic redactor encara viu de la Declaració Universal dels Drets Humans del 1948. Quan algú com ell crida a la «insurrecció pacífica», a treure's la mandra de sobre, a rebel·lar-se, cal escoltar-lo. Perquè «les raons per indignar-se poden semblar avui menys nítides o el món massa complex», però continuen allà, en la dictadura dels mercats o en el tracte als immigrants i a les minories ètniques.

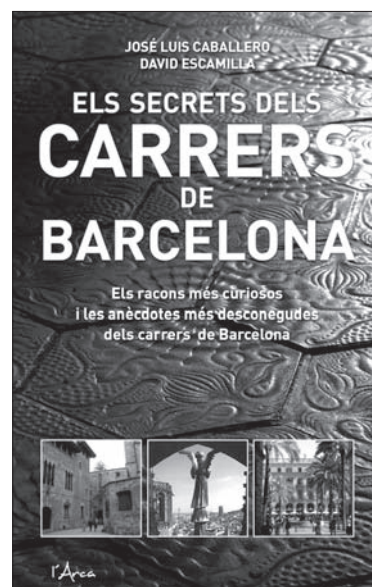
Stéphane Hessel, *Indigneu-vos!* Ediciones Destino, Col·lecció L'Àncora, 2011, 64 pàg.

Un do immens

En aquest llibre, coordinat pel sacerdot i metge Ramiro Pellitero, es defineix el sacerdot com un do immens que demana humilitat, caritat universal i servei infatigable i generós. Per parlar del sacerdot avui cal parlar primer de Crist. Com ha dit Benet XVI: «Precisament perquè pertany a Crist, el sacerdot està radicalment al servei dels homes: és ministre de la seva salvació, de la seva felicitat, del seu alliberament autèntic...»

Ramiro Pellitero, *La misión del sacerdote en la Iglesia*. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Astrolabio, 2011, 238 pàg.

Carrers amb història

Barcelona és una ciutat fascinant que ha estat capaç de reinventar-se ella mateixa al llarg dels segles. Sabíeu que en una cantonada del carrer Pintor Fortuny va començar la llegendària història del Barça? O que una de les presons més sinistres de principis del segle XX es trobava al carrer de la Reina Amàlia? Aquest volum recull els trets més característics d'un centenar de carrers de la ciutat: la localització, la història, les anècdotes i els fets que van passar allà.

José Luis Caballero i David Escamilla, *Els secrets dels carrers de Barcelona*. Editorial L'Auca, 2010, 200 pàg.

Itinerari catecumenal

Per aconseguir que el camí catecumenal sigui profundament cristià i viscut en comunitat, les celebracions litúrgiques tenen un paper fonamental. Aquí s'ofereixen, amb tots els passos i amb els diferents models que es puguin donar segons les circumstàncies, les tres celebracions que han de marcar l'itinerari catecumenal. D'aquesta manera es facilita que la força que la celebració litúrgica aporta al procés d'aproximació a la fe pugui ser viscuda en plenitud.

AA.DD., *Catecumenat d'adults. Les celebracions litúrgiques*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Dossiers CPL. 2011, 160 pàg.

Iniciació a l'escriptura

A mitjan anys quaranta, Ringo és un noi de quinze anys que passa les hores mortes al bar de la senyora Paquita. Ell serà testimoni de nombroses vivències, tant dramàtiques com agradables, que s'esdevindran en aquest establiment. Ringo decidirà començar a escriure, omplint de llum la trista cal·ligrafia de tota una generació que va alimentar els seus somnis en els cinemes de barri i als carrers grisos d'una ciutat on el futur semblava una cosa improbable.

Juan Marsé, *Caligrafía de los sueños*. Editorial Lumen, Col·lecció Futura, 2011, 438 pàg.

Crítica literària

La paraula com a llavor generadora

Maria Patricio Mulero
Periodista

En aquest tercer llibre, també fruit d'un premi, Àngels Gregori torna a mostrar-nos les empremtes de la seva topografia personal. Si amb *Bambolines*, guanyador del Premi Amadeu Oller, i que va guanyar amb tan sols 17 anys ens explicava com n'és, d'estrany, i alhora eufòric créixer; i amb el *Llibre de les Brandàlies* (Premi de Poesia Ausiàs March de Gandia, 2007) reflexionava sobre com la vida traspasa les paraules i en el seu viatge, evolucionem, aquest tercer poemari defineix un cop més les línies constants de la poetessa i reitera el seu estil clar i contundent. El viatge com a finestra sempre oberta cap a la inspiració, el retrobament d'una mateixa i la vehemència de mirar el passat amb una barreja de nostàlgia i valor («I jo he vingut a Nova York per això: / perquè al poble no hi ha tanta altura / com per tirar-ho tot sobre l'asfalt») i el record del quotidià com a record preciós («ella continua tenint quaranta anys / asseguda en un banc de Central Park, / i jo, vint menys, mirant-la»).

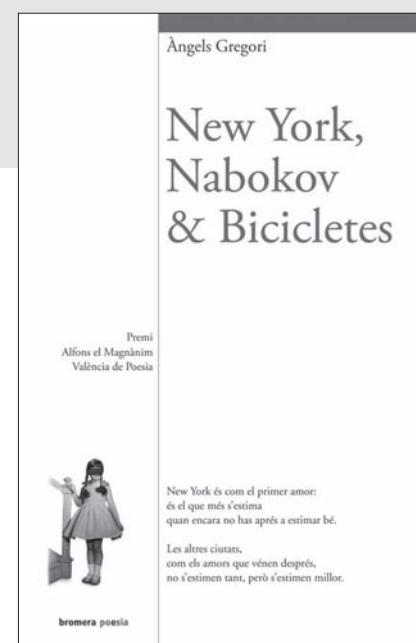
Si bé una de les parts més commovedores es troba en la primera part del llibre, *Parla, memòria* en la qual se'ns desvetlla una emoció molt més intensa en els set poemes que el conformen.

ÀNGELS GREGORI
New York, Nabokov & Bicicletes
Premi Alfons el Magnànim València de Poesia
Bromera Poesia, 2010, 63 pàg.

Utilitza en alguns les preguntes directes i nues que caracteritzen l'autora i que també han aparegut en altres llibres («Si al nostre cos quasi tot és aigua, / quants gots ocuparà un record?») gairebé fregant l'aforisme filosòfic. I un altre dels encants dels poemes d'aquesta llista d'evocacions (una ciutat, un autor, un record de la infància, tres pilars d'una vida) és com el sentit tràgic es revesteix dels detalls quotidians que el fan més lleuger, més passatger, menys intens. «A entendre que aquella memòria / que abans guardava un segle / ara és un buit que s'ha d'omplir / amb les coses més senzilles, / com menjar un gelat de fresa / a última hora de la tarda. // L'únic que no s'aprèn és el dolor.»

Finalment, (*last but not least*) cal esmentar que l'autora repeteix la fórmula d'incloure un capítol dedicat a l'amor i la sorpresa entorn a la paraula

la com a llavor generadora, per a la tranquil·litat dels lectors que degustem els seus llibres. En els llibres anteriors hi havia poemes puntuals, però en aquest s'erigeix en forma d'un *Cafè vienès*. En aquesta secció, la paraula és joc i motiu per al record amorós. «Traduir un poema d'una llengua a una altra / és com estar amb algú: / que, si el vers és bonic, se li és fidel sempre.» S'hi respira bohèmia, s'hi respira *folie* i vitalitat, moltíssima vitalitat. És sorprenent com Àngels Gregori aconsegueix enfocar i desenfocar el moment actual basant-se en la memòria que reconstruirà amb paraules, i que aquest telescopi dinàmic d'instantànies no generi un collage abstracte de fragments, sinó una seqüència mural d'una circumstància amb tota la seva força literària. Calen versos així per desenterrar la miopia del present, i fer de l'instant una màgia plena: «El fred que ara recordes /

és el calor que jo tindrè d'ací uns anys, / quan pense en tu, en aquest Cafè / i en aquesta tarda de converses en veu baixa / un dia de l'any dos mil deu, a Barcelona, / mentre em parlaves del teu fred / a fora plovia.» I per molts anys.

Crítica cinematogràfica

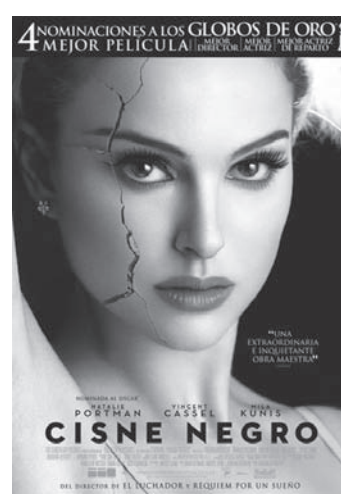
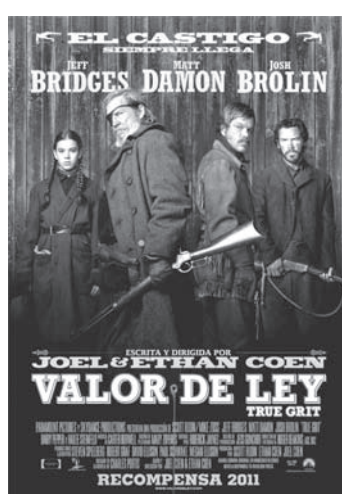
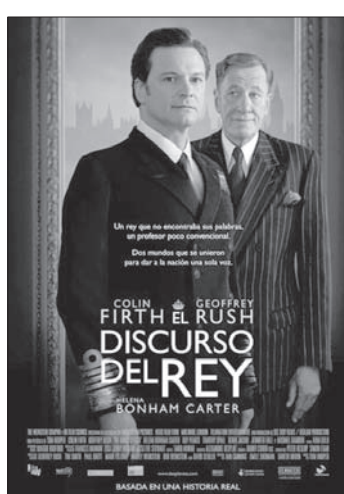
«El discurs del rei» i la recuperació del cinema espiritual

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

La indústria del cinema ha concentrat de forma previsible els seus premis principals en *El discurs del rei*, l'Oscar a la millor pel·lícula; Colin Firth, al millor actor i Tom Hooper, al millor director. Aquest film de tall clàssic marcat per la força interpretativa dels actors britànics i un guió intel·ligent, també premiat, que representa els valors de la superació i l'amistat ens mostra que, des de la feblesa, l'ésser humà pot transcendir les seves possibilitats i assumir compromisos que sembla que el superen. Com ha assenyalat Lisa Respers France de la CNN, les pel·lícules nominades, que no eren directament religioses, sí que tenien connotacions profundament espirituals.

Aquest elogi de l'amistat és, sens dubte, una bona notícia d'una mena de cinema que obre a l'esperança i ofereix models de sentit. Tot i que hauria estat interessant el reconeixement dels germans Coen en la direcció de *Valor de ley*, una pel·lícula crua sobre la naturalesa humana que afronta la banda fosca del desig de venjança des d'una perspectiva profunda que assumeix la culpa i s'obre al futur amb confiança. Amb referències bíbliques fortes, pròpies del judaisme dels seus directors, s'obre des de la seva banda sonora, que fa picades d'ullet a *La noche del cazador*, la presència de

Déu que ens assisteix i acompanya en la mediació dels altres.

Probablement *Cisne negro* representa en menor mesura la transformació espiritual, així ho destaca Steven D. Greydanus per al National Catholic Register. L'actriu Natalie Portman realitza una interpretació meritòria de Nina, una ballarina que a poc a poc entra en un procés de destrucció que ve marcat pel seu propi origen. Pel·lícula de to psicològic on Darren Aronofsky continua amb la tendència tràgica de la incapacitat de l'ésser humà per aconseguir els propis desitjos que el superen. Més optimista, tot i que una mica prometeica, era la proposta de Danny Boyle de *127 horas* que aquesta vegada s'ha quedat

sense premis. Basada en la història veritable d'un escalador que queda atrapat durant cinc dies en una esquerda i que aconsegueix sortir-ne després d'un exemple de resistència i sacrifici, és narrada amb tensió tot i que amb un guió una mica efectista que planteja l'acció de gràcies a Déu sense gaire elaboració en el procés personal.

El premi a la millor pel·lícula de parla no anglesa se l'ha emportat la molt interessant i encara no estrenada entre nosaltres *En un mundo mejor*, de Susanne Bier, de la qual ja vam destacar *Después de la boda*. La cineasta danesa que va ser acusada de manera injusta d'antiislàmica pel govern del Sudan, ens presenta el drama humà general dins

d'un drama particular. Un metge col·laborador solidari a l'Àfrica s'enfronta al dilema d'ajudar el seu fill al seu propi país renunciant a la violència i avançant pel camí d'una reconciliació dolorosa. Pel·lícula amb força espiritual que ens recorda fins a quin punt ha estat injusta la marginació entre les nominades de la pel·lícula francesa *De dioses y hombres*, de Xavier Beauvois. El recent Cèsar a la millor pel·lícula ha destacat aquest film, que és una de les estrenes recents més importants de cinema espiritual. Són també ben rebuts des del punt de vista espiritual els premis a *Toy Story 3* a la millor pel·lícula d'animació i millor cançó. Una pel·lícula plena d'interès que enalteix la comunitat i l'amistat així com l'elecció de la consciència. Tot un regal des del punt de vista familiar i educatiu.

En resum, el cinema en temps convulsos aposta per valors espirituals oberts a l'esperança sense convulsions. La realitat reflectida a *La xarxa social* necessita ser reinterpretada en clau més oberta que la pròpia psicologia com a *Origen* i sense deixar gaires esclatxes a la malenconia de *Valor de ley*. Una aposta per l'optimisme que temem que sigui massa superficial a causa de les motivacions econòmiques. Així que cinema espiritual, però menys del que ens diuen els mateixos crítics que el detecten.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Una antimatèria que sobrevisqué una dècima de segon

Els nostres lectors prou saben què és l'antimatèria. Seria el que resultaria de canviar en positiva tota l'electricitat negativa i viceversa. Si un àtom d'hidrogen simple és un protó (amb càrrega +) envoltat d'un electró (amb càrrega -), un àtom d'antihidrogen seria un antiprotó (càrrega -) rodejat d'un antielectró (o positró, amb +). Doncs bé, el mes de novembre passat al gran accelerador LHC del CERN (Centre Europeu de Recerques Nuclears) de Ginebra els físics hi aconseguiren 38 àtoms d'antihidrogen que aguantaren «en vida» una dècima de segon; temps que consideraren llarguíssim si es compara amb el que «viuen» les partícules que s'hi obtenen en xocs provocats, ja que duren, de mitjana, com una deumil·lionèsima de segon. Es trigarà alguns mesos per analitzar l'experiment, anomenat Atlas, que s'hi va portar a cap, però ja s'ha avançat que és indiscutible la durada en existència que hem dit d'aquells 38 àtoms.

Tunel de l'LHC del CERN.

No era la primera vegada que s'obtenia antimatèria. Els primers 9 àtoms d'aquesta mena se sintetitzaren el 1995, però s'anihilaren immediatament; no «visqueren» ni una mil·lionèsima de segon. I el 2002 s'ideà un mètode diferent per obtenir-ne. I, amb

ell, és ara que s'ha aconseguit aquest bon resultat. S'han fet col·lidir després de circular pels 27 km de l'anella de l'LHC dos feixos d'àtoms de plom (cada un conté 82 protons), desprovistos de l'embolcall electrònic a una temperatura de milers de milions de graus, cosa que origina un «plasma de quarks i gluons» amb un resultat de moltes combinacions de partícules. L'objectiu de l'experiment era, sobretot, trobar la manera com els gluons ajunten els quarks per formar protons i neutrons. I és per veure això que ara s'està analitzant el que s'ha obtingut. Pel que fa a l'antimatèria, no està encara resolt del tot l'enigma de per què a l'univers només tenim matèria «ordinària» i no «anti». A l'inici del Big bang ens diu la teoria que es produïren totes dues, però va haver d'haver-hi un mecanisme que provocà un excés de matèria sobre antimatèria, ja que mútuament s'anihilen i ara només tenim antimatèria. O... potser l'antimatèria va restar confinada en un altre lloc. És el que alguns encara suposen que podia haver passat. Per si de cas fos això, el 2006 es posà a bord del satèl·lit «Resurs-DK 1» un instrument, Pamela (fruit de la col·laboració de russos, italians i alemanys), que té un dispositiu per captar radiacions provinents de possibles galàxies fetes d'antimatèria. Però que, fins ara, cal dir-ho tot, no ha detectat res d'això.

L'univers de les galàxies

20. Els cúmuls estel·lars oberts de la Galàxia

Actualment no hi ha cap astrofísic que dubti de l'origen de les estrelles: totes han nascut de la concentració del gas primordial que es formà després del Big bang. Les primeres que s'originaren només podien concentrar allò que el resultat d'aquella gran explosió els proporcionà, que fonamentalment era hidrogen amb una certa quantitat d'heli i poca cosa més, tan sols potser alguns àtoms de liti. Després, quan moltes d'elles hagueren fet el gran esclat de supernoves que havia de deixar gas i pols amb elements més pesants de la taula periòdica, les estrelles que es formaren a continuació, que ja eren de les anomenades de segona generació, i les que encara s'estan formant ara, introduïren, de bon començament, en la seva composició aquests altres elements. És clar que les primeres no podien tenir planetes sòlids al seu voltant perquè els núvols primigenis no tenien encara els elements que trobem als planetes terraquís, però sí les de segona generació, com és el nostre Sol per exemple (que podria ser també fins i tot de tercera generació). I que les estrelles s'originen per condensació de pols i gas còsmics ho podem contemplar encara en molts indrets del firmament. I de grups d'estrelles joves relacionades que es veu clarament que han nascut d'un núvol comú també en trobem al cel. Podem posar dos exemples que els antics ja consideraren grups estel·lars peculiars: les Plèiades i les Híades.

Hi ha dues classes de cúmuls estel·lars

El telescopi ha revelat moltes coses que a ull nu eren inimaginables. Objectes que a simple vista o amb telescopis de poca potència es veuen con un punt borrós en el cel amb un aparell més potent s'anà veient que eren realment aglomeracions d'estels. A part de les «nebuloses extragalàctiques» (o sigui les galàxies, com ara sabem) cal notar que també hi ha a la Galàxia acumulaments d'estrelles molt atapeïts que de vegades eren tinguts per

nebulositats. Els astrònoms en digueren «cúmuls estel·lars» i els dividiren en dues classes: oberts i globulars. Els primers són els que tenen una forma irregular, indefinida, agrupen un nombre no gaire alt d'estels, des de poques desenes els més pobres, fins a uns quants milers els més rics. Els globulars són concentracions molt més compactes que contenen des d'uns 10.000 fins a més de 500.000 estrelles (sembla que n'hi ha algun que en té més d'un milió) i prenen una forma esfèrica, que pot ser lleugerament aplanada, amb més acumulació cap al centre, de manera que molts d'ells fan la impressió d'un eixam d'abelles que es precipiten cap al rusc tot atropellant-se. En parlarem al pròxim capítol.

Els cúmuls oberts corresponen a grups d'estrelles més separades. Amb un telescopi mitjanet, i de vegades a simple vista, ja donen la impressió d'estar relacionades. Es veu un grup, més o menys unit d'estrelles semblants, però si es mira amb un bon telescopi es multiplica per molt la quantitat que se n'hi veu. Per això també els escau el nom de cúmuls. Se n'han catalogat més de 500, però com que es troben a les proximitats de l'equador galàctic que és on hi ha més aglomeració d'estels i pols còsmica, probablement s'hauria de multiplicar per 25 aquesta quantitat, perquè a aquesta regió escassament es pot veure el 4% del que hi ha.

Ara bé, s'ha pogut constatar que aquests cúmuls són formats per estrelles joves, és a dir, d'edats compreses entre 100 i 1.000 milions d'anys, amb poques excepcions. Per al cúmul més vell, excepcionalment, s'ha fixat una edat de 4.000 milions d'anys (recordem que la de l'univers és de 13.700 milions; per això encara podem titllar aquest cúmul de jove). Aquesta «jovenesa» ens diu que aquests cúmuls són grups d'estrelles que s'han originat d'un mateix núvol còsmic, tenint com tenen la mateixa edat les d'un mateix cúmul, i que aquest núvol ja havia de ser producte d'altres formacions estel·lars que el deixaren errant per la

Galàxia. L'extensió que s'ha calculat per als núvols d'aquesta mena és d'uns 10 a 15 anys llum de diàmetre, amb poques excepcions. El més extens que es coneix arriba a uns 60 anys llum.

Per constatar que un conjunt d'estrelles formen realment un cúmul s'han de comprovar tres coses: que totes tinguin el mateix moviment de translació dins de la Galàxia, és a dir, que no hi hagi formigueig entre elles, que les seves distàncies a nosaltres siguin pràcticament iguals per a totes les d'un mateix cúmul, i que totes es vegin de la mateixa edat. Si es compleixen les tres condicions ja es veu que no seria racional dubtar de l'origen comú de totes les del grup. El que no cal que sigui igual és la lluminositat perquè, naturalment depèn de la grandària, o sigui, de la massa de matèria que forma cada una d'elles.

Les Plèiades i les Híades

Són els cúmuls oberts més cèlebres visibles a simple vista que ja reberen nom a l'antigor. A ull nu es veuen unes quantes estrelles semblants i prou, per això els astrònoms grecs no podien ni sospitar la realitat de la quantitat d'estels que realment les integren. Les Plèiades a simple vista són només 7, o bé 9 per a les persones de vista excepcionalment fina. Els grecs hi veïeren com una família d'estrelles i les anomenaren amb els noms de les set filles d'Atlas i Plèione, que són: Alcione, Astèrope, Maia, Mèrope, Electra, Taigete i Celeno. I és que, com era també habitual fer-ho amb els noms de les constel·lacions, en feren una llegenda: aquestes set noies, perseguides pel caçador Orió que se n'havia enamorat, es transformaren en colomes i ara són totes juntetes a la constel·lació del Taure (Taurus) no gaire lluny d'Orió i dels seus cans (els gossos d'Orió són les constel·lacions Canis Maior i Canis Minor). Ara bé, observades amb un bon telescopi, no són 7 ni 9, sinó centenars.

Galileu quan les contemplà el 1610 amb el seu pobre telescopi ja en quedà admirat i en comptà 36, Robert Hooke el 1666 ja en pogué comptar 78 i Max Wolf el 1876 n'hi veié 625. Realment el cúmul en conté uns quants centenars, però es fa difícil dir el nombre exacte dels que hi pertanyen de debò, perquè s'han d'excloure les que són més enllà i és l'efecte de perspectiva que les col·loca entre elles i no és fàcil destriar-les totes amb seguretat. Però estan actualment molt ben estudiades. L'observatori de Leyden hi dedicà 20 anys de mesures i càlculs, del 1924 al 1944. Totes les que formen part realment del grup es mouen en la mateixa direcció a una velocitat de 5-6 km/seg. Les dues que van davant han rebut els noms d'Atlas i Plèione, els pares de les set Plèiades. El diàmetre del grup és d'uns 15 anys llum. La distància a nosaltres és de 350 anys llum. I es veuen clarament les restes del núvol còsmic que les generà. Ja l'havia observat L. Swift el 1874 amb un telescopi no tan potent com els actuals. És una nebulositat molt difusa en la qual es veu com submergit tot el cúmul. Tenir la mateixa edat no vol dir, ja ho hem dit, tenir la mateixa resplendor i podem veure en el grup moltes lluminositats diferents, en dependència de la massa de cadascuna. La més brillant és Alcione de tipus espectral B, d'un esclat equivalent a 1.400 Sols, si bé a 350 anys llum, distància a què es troba tot el grup, es veu com una estrella més aviat petita.

El cúmul de les Híades, conegut també pels antics, es troba a la mateixa constel·lació de Taurus, però més enllà de les Plèiades, al lloc on el dibuix que en feien els grecs posava el cap del brau, o sigui prop de l'estrella Aldebaran. És un cúmul de 132 estrelles que es troben a 130 anys llum de distància i es van distanciant totes d'un mateix punt a la velocitat de 40 km/seg. Fan la forma d'una V. El nom d'Híades és grec, que significa «plujoses» o «portadores de pluja», i podria ser que rebessin aquest nom del fet que és en època de pluges quan es veuen pondre's aquests estels a la matinada. Però no és una explicació segura.

Un programa religiós-cultural

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Avui us presentem un programa religiós-cultural que vol donar a conèixer Jesucrist i presentar el testimoni de persones o entitats que des de la vivència cristiana de la fe i la solidaritat en els àmbits de la cultura, de la joventut, del treball, de les parròquies o dels moviments que treballen per l'extensió del Regne i per la construcció d'una societat més d'acord amb els valors de l'Evangeli. *Buscant la llum* és un programa plural realitzat per persones que reflecteixen les diverses vocacions de l'Església: laics casats o solters compromesos en parròquies o moviments; religiosos i religioses de vida activa i contemplativa. Una aportació de gent vinculada al bisbat de Terrassa que es realitza des de l'emissora municipal de Matadopera —Vallès Occidental— que s'emet conjuntament amb Ràdio Estel-Ràdio Principat.

L'esquema habitual del programa consta de diverses seccions fixes realitzades per diferents col·laboradors. Destaquem en primer lloc un debat sobre algun tema catequètic o d'actualitat, o valors humans com la bondat, la justícia, la joia, la docilitat, el respecte, el compromís, o la generositat. Hi participa gent de la comarca de professions molt diverses. També hi ha un espai d'actualitat amb notícies d'interès eclesial o solidari, i una agenda on es destaquen sobretot els actes que es realitzen a la diòcesi de Terrassa.

Més seccions: un comentari al salm del diumenge, propostes de llibres i pel·lícules d'interès; una entrevista relacionada amb algun tema d'actualitat; un espai catequètic i un altre d'educatiu, que tracta qüestions com ensenyar a pregar els nens petits o el fenomen de la immigració a l'escola.

Buscant la llum es complementa amb un espai cultural, un racó per a l'art, i un espai fet per joves i destinat als joves, preparat i presentat per un equip de la Delegació diocesana de Joventut de Terrassa.

La idea original, la presentació i la direcció del programa, des de fa 10 anys, és responsabilitat de Santi Rovira, tècnic comercial i químic; home compromès amb el missatge de l'Església i en la seva divulgació a través d'un mitjà de comunicació com el nostre. I amb ell, un equip de fidels col·laboradors que comparteixen amb ell creences i ideals.

«Buscant la llum», els dimarts a les deu de la nit.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
2.00	Informació							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada						La cantata del diumenge	6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00	
8.30						Església viva	Església d'Urgell	8.30	
9.00						Serveis (Temps)		Tot sardana	9.00
	Sons de la terra								
10.00	Informatiu					Santoral	Avui és festa	10.00	
10.30	Santoral					A tota costa			La taula de l'Evangeli
	Informatiu					Microestel	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Microestel					Trotamundos			
	Àngelus					Trotamundos	Petit concert de migdia	12.00	
12.00	Titulars								
12.30	Microestel							Fundacions	12.30
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Microestel		13.00	
13.30	Microestel					Tenim un problema	Rutes per Catalunya		
	Informatiu								
14.00	Microestel					Fora d'àrea	Gent jazz	14.00	
14.30	Informatiu								
	Microestel					Escolta'm	Gent jazz	15.00	
15.00	Informatiu								
15.30	Microestel								
16.00	Informatiu					Microestel		16.00	
16.30	Comentari General								
	Informació								
17.00								17.00	
	Microestel								
17.30	Microestel					Microestel		17.30	
18.00	Informatiu					Gent Gran	La taula de l'Evangeli	18.00	
	18.30	l'Evangeli						Avui és el dia del Senyor	18.30
	18.45	Vespres des del monestir de Montserrat							
19.00									
19.30						Microestel		19.30	
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu					Microestel		21.00	
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	Missatge en una ampolla (r)		
22.00	Andorra actualitat					Microestel		22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres (r)	Arsènic per compassió		
23.00	Microestel							23.00	
	Kosmos	Peces úniques	Gent jazz	Escolta'm	El club del country	En concert	Tenim un problema (r)		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

■ Espais de radiofórmula

Si ets de la comarca d'Osona pots sintonitzar Ràdio Estel al 98.4 de la FM i també a www.radioestel.cat

MARÇ ÉS EL MES CONSGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

INTERNET

- **REBECA ROCAMORA.**— Ja està en funcionament la pàgina web de Rebeca Rocamora Nadal (www.rebeca-rocamora.es), la jove catequista alacantina la causa de canonització de la qual està en marxa. Inclou biografia, pregària, publicacions y les darreres notícies de la causa.

ALTRES BISBATS

- **GERMANETES DELS POBRES.**— Conviden noies a partir de 17 anys a compartir els dies de Setmana Santa, vivint el carisma de santa Joana Jugan. Serà a Los Molinos (Madrid), del **dimarts 19 al dilluns 25 d'abril**. Més informació: Sor Peter, tel. 918 551 680, vocacionaldlp@alfaexpress.net, www.hermanitasdelospobres.es.

BARCELONA

- **ARXIPRESTAT DE LA CISA.**— El **dilluns 21 de març**, a les 21.30, conferència quaresmal *El cristià en la societat d'avui*, a càrrec de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Serà a Ca n'Humet, c/ Fontanills, 77 – El Masnou.
- **ASSOCIACIÓ CIC.**— Aula d'extensió universitària de la gent gran: el **dilluns 21 de març**, a les 17.00, *Una mirada al món del Cister: Poblet, Santes Creus i Vallbona*, a càrrec de Josep M. Sans Travé (director de l'Arxiu Nacional de Catalunya); el **dimecres 23**, visita al monestir de Santes Creus. Més informació: Via Augusta, 228, baixos – Barcelona, tel. 932 013 701, associaciocic@terra.es, www.iccic.edu/acic.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **dilluns 21 de març**, a les 20.15, pregària *Des del clam dels oprimits...*; el **dimarts 22**, a les 19.30, claus de lectura de l'actualitat del mes amb Luis Sols i Òscar Mateos; el **divendres 25**, a les 19.00, cinefòrum amb Ignasi Salvat i Quim Pons. Més informació i inscripcions: c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

- **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI DE BARCELONA.**— El **dimarts 22 de març**, a les 18.30, quarta sessió del cicle de conferències sobre «L'univers de les galàxies», que pronunciarà Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL) sobre *Els forats negres de les galàxies*. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

- **LLIBRERIA CLARET.**— El **dimarts 22 de març**, a les 19.30, presentació del llibre *En la encrucijada de Àfrica, Rwanda*, d'Anna M. Mayench. Sala Pere Casaldàliga, c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona.

- **ASSOCIACIÓ AMICS DELS ÀNGELS.**— El **dimarts 22 de març**, a les 20.00, sessió d'estudi sobre *El llibre de Tobies*, a càrrec de Rafael Méndez, a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels (c/ Balmes, 78 – Barcelona).

- **PARRÒQUIA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS.**— Reflexions quaresmals: el **dimarts 22 de març**, a les 20.00, *Un acompanyament real*, amb Rafael Méndez, rector; el **dijous 24**, a les 20.30, *¿Hay que comprometerse en la situación actual?*, amb Mercedes Aroz, exsenadora i exdiputada; el **divendres 25**, a les 20.00, Via Crucis i pregària per les persones consagrades. Cantata; el **dissabte 26**, a les 19.00, vespres. Meditació *Llençar la primera pedra*. C/ Balmes, 78 – Barcelona.

- **CAIXAFORUM.**— El **dimarts 22 de març**, a les 19.30, conferència *De la revolució de la tipografia a la tipografia de la Revolució*, amb Juan Manuel Bonet (crític d'art i historiador); a partir del **dimecres 23** es pot visitar l'exposició «Haití. 34 segons després»; el **dijous 24**, a les 19.30, xerrada *La constitució espanyola i les independències americanes*, a càrrec de Mauricio Tenorio (director de Latin American & Caribbean Studies de la Universitat de Chicago); el **dissabte 26 i diumenge 27**, a les 17.30 i 12.00 respectivament, activitat familiar *El col·leccionista de paisatges*; el **diumenge 3 d'abril**, a les 19.30, concert d'Istanbul Sazendeleri (música de Turquia). Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600.

- **COSMOCAIXA.**— El **dimecres 23 de març**, a les 17.00, cafè-tertúlia amb Marta Sans (tècnica de formació a TIC's, Fundació Catalana de l'Esplai) sobre *Internet sense edats*; el **dijous 24**, a les 18.00, conferència *Quines matemàtiques, avui?*, a càrrec d'Anna Sanpera (professora de l'àrea de Física teòrica de la UAB), Iñaki Villanueva (mestre de l'Escola Pau Vila d'Esparreguera i formador de l'ICE de la UAB) i Manel Sol (professor de l'Institut Viatzara i formador de l'ICE de la UAB); el **dijous 24 al dissabte 26**, jornades sobre *L'Any Internacional de la Química: reptes actuals de l'educació química*. Més informació: c/ Isaac Newton, 26 – Barcelona, www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **CERCLE LA SALLE.**— El **dijous 24 de març**, a les 18.30, darrera conferència quaresmal del G. Antoni Parera, director de la comunitat de germans de La Salle de Gràcia. Pl. del Nord, 14 – Barcelona, tel. 932 181 077 i 690 378 450, mfmagaz@gmail.com.

- **BARCELONA DEBAT FAMILIAR.**— El **dijous 24 de març**, a les 19.00, presentació d'*Aprendamos a amar. La sexualidad, la afectividad y el amor*, a càrrec de Nieves González Rico (directora de la Fundació Desenvolupament i Persona). També participarà el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés. Auditori FIATC, Av. Diagonal, 648 – Barcelona.

- **INSTITUT SANT TOMÀS DE BALMESIANA.**— El **dijous 24 de març**, a les 19.00, conferència *El conocimiento del alma en la metafísica de Francisco Canals. Aportaciones balmesianas para la superación del criticismo kantiano*, per Antonio Amado (de la Universitat de los Andes, Xile). C/ Duran i Bas, 9 – Barcelona.

- **INSTITUT EMMANUEL MOUNIER.**— El **dijous 24 de març**, a les 19.00, conferència-col·loqui *Propostes personalistes davant la crisi de l'ensenyament*,

SANTUARI DE MONTSERRAT

ORGANISTES D'ESGLÉSIA.— Del **dilluns 22 d'agost al dissabte 26**, XIX curset de formació coordinat per Ramon Oranias, monjo de Montserrat. Més informació: M. Dolors Casanovas, tel. 626 924 414, mariadolorscasanovas@yahoo.es.

amb Albert Llorca (director de la revista *Calidoscopi*). Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar (c/ Diputació, 231 – Barcelona).

- **FESTA DE L'ANUNCIACIÓ.**— El **divendres 25 de març**, a les 18.30, exposició del Santíssim, res de vespres, Rosari, consagració dels nous «esclaus de Maria» i renovació de la mateixa, benedicció i reserva, i eucaristia. Capella de Ntra. Sra. de la Victòria, c/ Ataül, 4 – Barcelona.

- **INSTITUCIÓ TERESIANA.**— Celebra el seu centenari el **divendres 25 de març**, a les 20.00, amb una eucaristia d'acció de gràcies presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Serà a la basílica de la Mercè de Barcelona.

- **CONCERT BENÈFIC LOURDES 2011.**— El **divendres 25**, a les 20.00, al col·legi Sagrat Cor de Barcelona, amb els grups Djohansen, Thursday i Ride. Més informació: Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, c/ Consell de Cent, 224-228 – Barcelona, tel. 934 874 009.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El **divendres 25 de març**, a les 19.30, conferència *Noves situacions culturals, nous areòpags d'evangelització*, amb Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona; el **dissabte 26**, de 10.00 a 17.00, recés de Quaresma amb Marcel Capellades sobre *La salvació: projecte de Déu*. C/ Anglès, 55 – Barcelona.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà a la missa de l'Anunciació el **divendres 25 de març**, a les 19.00, ofertori: *Ave Maria* de Crivillé; comunió: *Ecce Virgo concipiet* de Morales; el **diumenge 27**, a la missa conventual de les 10.30, ofertori: *Justitiae Domini* de Scarlatti; comunió: *Ad te levavi* a 6 de White; sortida: *Mitten wir im Leben sind* de Mendelssohn.

- **RECÉS DE QUARESMA SOBRE LA CONVERSIÓ A LA BÍBLIA.**— El **dissabte 26 de març**, de 10.00 a 19.00. Inclou la conferència *La conversión de san Pablo*, de José Ignacio Pedregosa, s.s.p. (17.30 h). Organitza: Escola d'Animació Bíblica de Barcelona i la parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. Lloc: c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona. Més informació: tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es.

- **FORMACIÓ FRARES CAPUTXINS.**— El **dissabte 26 de març**, a les 18.00, recés *Escaltar Déu en la vida diària*. Serà a la Fraternitat de l'Ajuda (Sant Pere més Baix, 18 – Barcelona, tel. 933 190 087).

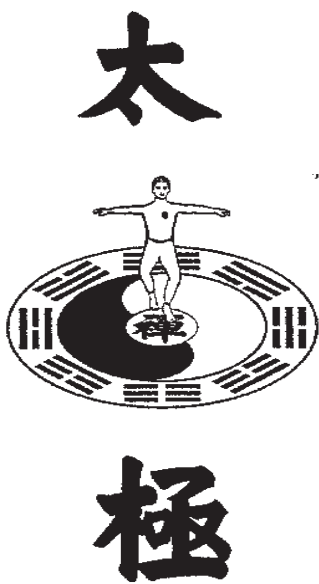
- **PARES TEATINS.**— El **dissabte 26 de març**, a les 21.00, concert de Durham University Orchestral Society (duets);

兵者不祥之器，非君子之器，
不得已而用之。恬淡爲上，勝
而不美，而美之者，是樂殺人。

*Instruments de desgràcia
són les armes,
no són instruments per
al príncep;
només les utilitza si hi està
obligat, per a ell la pau
és el més important.
Per tant, si venç, no
celebra la seva victòria.*

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Dissabte 19 de març,
a les 18.30 h, tertúlia.
Diumenge 20, a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ROSA NAVARRO CORTÉS, DELEGADA DE LA FUNDACIÓ DESENVOLUPAMENT I PERSONA A CATALUNYA

«Amb el cos no s'hi juga, i amb el cor tampoc»

Samuel Gutiérrez

Com a mare de set fills i àvia de dos néts, Rosa Navarro ja s'ha convertit en tota una experta en l'art d'educar. Un art basat en l'escolta i l'acollida, i fonamentat en el pilar de la llibertat. «La llibertat és essencial —afirma convençuda—, cal estimar tant els fills com per confiar-hi.» Aquests també són els ingredients primordials d'*Aprendamos a amar*, la nova proposta d'educació afectiva i sexual per a adolescents de la Fundació Desenvolupament i Persona, que el proper 24 de març serà presentada, a les 19.00 h, a l'Auditori FIATC (Diagonal 648) de Barcelona.

Per què és tan important avui ensenyar els joves a estimar?

Per a la seva felicitat. Perquè tot hom vol ser feliç i el camí per viure una sexualitat feliç és el do d'un mateix. No es pot separar l'atracció i l'amor carnal dels sentiments i de la voluntat. Cal integrar l'afectivitat i la sexualitat. Es tracta de mostrar com en els sentiments profunds que vivim apareix la promesa d'un horitzó de vida veritablement fascinant. L'adolescència és el moment d'assumir personalment el significat del que es viu. La persona és una i no la podem fer a trossets. El sentimentalisme i l'hedonisme no són la resposta que el jove desitja.

I, en canvi, és el que la cultura actual ofereix...

Efectivament. Vivim immersos en una cultura dominant hedonista i relativista, que ho banalitza tot i ho redueix a material de consum, fins i tot la mateixa persona, el cos i els sentiments. L'impacte d'aquesta cultura sobre els joves és altament destructiva: hem de proposar una alternativa més veritable i corresponent al que el seu cor desitja. Se substitueix el «desig d'infinít» amb els «desitjos infinits», que no ens satisfan i ens desvien del camí veritable.

D'estimar, se n'ha d'aprendre, és un art, com ens ensenyava Erich Fromm.

Com s'educa la sexualitat i l'amor des de la positivitat?

Ensenyant la Veritat i la Bellesa. L'antropologia existeix i no ens la podem saltar. Com diu el subtítol d'*Aprendamos a amar*: «Vull estimar i ser estimat. Vull viure i donar vida.» Tothom es pot reconèixer en la veritat del nostre desig d'estimar i ser estimats. Però no n'hi ha prou d'ensenyar la veritat de l'amor humà, cal mostrar-ne la bellesa, perquè sigui atractiva per als joves. No es pot separar l'educació de la sexualitat de la totalitat de la persona. Hem d'ajudar els joves a plantejar-se i respondre des de la seva llibertat algunes preguntes que els sorgeixen: hi ha res que em faci veritablement feliç?; realment la meua vida pot tenir un sentit total, que m'ompli veritablement el cor? Calen educadors capaços de comunicar cer-

teses, l'experiència que hi ha alguna cosa per la qual val la pena viure i donar-ho tot.

Què destacaria del projecte *Aprendamos a amar*?

En destacaria la positivitat. Part de la realitat, del que hi ha, mirat amb afecte: la sexualitat és bella, podem estimar amb el cos! Després també en destacaria el rigor científic i pedagògic i al mateix temps la senzillesa: és a l'abast de qualsevol i arriba a ser apassionant com una novel·la. També en destaca la versatilitat: s'adapta a activitats de classe, de parròquies, de grups (té 53 propostes d'activitats pedagògiques i un CD amb les presentacions en Power Point).

Davant d'un panorama actual tan liberal pel que fa a la sexualitat, hi ha receptivitat per part dels joves quan se'ls parla de respecte, fidelitat, castedat...?

Sí, la clau és tenir la paciència d'explicar-los la veritat del que els proposem, i aconseguir que superin els estereotips d'una llibertat falsa i d'una vida consumista. El repte és ensenyar-los la bellesa de l'ideal humà de l'amor: el cor està ben fet i davant la proposta de l'ideal, els joves són més intel·ligents i sensibles del que la societat suposa i són capaços d'adonar-se de la diferència i del bé que se'ls ofereix. Tots volem ser feliços. Tothom qui està enamorat fa l'experiència del desig que la seva relació sigui total, exclusiva, indissoluble, eterna, fecunda... El percep com un bé decisiu per a la seva vida. L'adolescència és una etapa de generositat molt gran que, ben canalitzada, dona grans fruits. En canvi, si es proposa una visió de la sexualitat reduïda a plaer i banalitzada, es desil·lusionen i es tornen cíncics. Amb el cos no s'hi juga, i amb el cor tampoc.

Pensant-ho millor

Carme Borbonès
i Brescó
Presidenta de Càritas
Catalunya

Joves: sinònim d'esperança

Des de sempre la paraula *jove* ha significat *esperança*. Cada nou nascut ha arribat a la Terra amb un feix d'afanys i expectatives que es preveu que anirà realitzant en el decurs de la seva trajectòria vital.

La força d'un país resideix, essencialment, en la joventut. Tot noi i tota noia se sent «ésser històric», veu en les seves accions una participació, una aportació a «la Història de la seva societat», les veuen com una empremta personal en el llarg camí de la Humanitat, descobrint, així, la raó de la seva existència.

Sovint la societat no admet, ni entén, les seves aportacions, però elles i ells ja tenen una base, ja han descobert les injustícies i les febleses humanes, ja saben allò que no volen! Però els falta descobrir què volen i allò que és més important: saber allò que realment volen ser. Fins als nostres dies, els nois i les noies tenien clar el camí pel qual havien avançat els seus pares, els seus avis... i se sentien immersos en un espai heretat a partir del qual es lluitava per millorar les seves expectatives, les de la societat que els envoltava i, en darrer terme, el món sencer.

Avui dia, per causes molt diverses, aquestes expectatives apareixen molt difuses i els nous horitzons resten desdibuixats per fortes nuvolades...

L'esperança està en crisi, com la nostra societat. Els joves troben difícil descobrir raons per tenir esperança, els adults no saben o no els poden ajudar a trobar-la perquè viuen «al dia», sense un projecte de vida sòlid, sense fites definides ni objectius clars.

La realitat global i la velocitat dels canvis, no sempre positius, tampoc no ajuden a albirar noves fronteres per a l'ànima dels joves i ells i elles avancen a les palpentes entre l'esperança d'horitzons millors (encara desconeguts) i l'angoixa generada pel descobriment que massa sovint, les limitacions humanes impedeixen millorar la realitat. Si observem els moviments socials a l'actualitat, fàcilment descobrim que la paraula *joves* identifica grups de persones que, si bé tenen la mateixa edat, pertanyen a mons i realitats altament diferenciats. Aquests grups no tenen en comú ni la seva nacionalitat, ni la seva religió, ni la seva cultura, ni la seva llengua... però en el fons cerquen activament quelcom, des de l'esperança, des del convenciment que la seva força, en clara oposició al món dels adults, és la força d'una esperança que els ha de permetre aconseguir un altre món: «Un altre món és possible.»

Cal que sentin que en ell hi resideix la Veritat, i vers ella hi avancin amb totes les seves forces.

Rauxa

La nostra polifonia religiosa tradicional

Mesos enrere l'editorial Rafael Dalmau va publicar el llibre *Cantadors del Pallars. Cants religiosos de tradició oral al Pirineu*. Es tracta d'una obra singular, fruit de la recerca dels etnomusicòlegs Jaume Ayats, Anna Costal i Iris Gayete, on es recullen, s'analitzen i es contextualitzen tot un seguit de cants religiosos, molts d'ells litúrgics, dels pobles del Pallars Sobirà. El llibre inclou un CD amb els enregistraments originals i un DVD amb un reportatge sobre el procés de recerca dels cantadors que encara queden a la comarca. L'obra és el primer gran estudi sobre aquests cants, entre els quals hi ha sorprenents Kyries, Magnificats i Rè-

quiems. Tranmesos exclusivament per tradició oral des de fa pel cap baix cinc-cents anys, havien estat comuns a tot Catalunya, però al llarg del segle XX els canvis socials i les reformes litúrgiques pràcticament els van fer desaparèixer de la nostra geografia. Una de les novetats del treball és haver trobat cant religiós popular a més d'una veu, a l'estil d'altres polifonies religioses mediterrànies. Cal celebrar que des d'un àmbit exclusivament laic s'hagi fet una recerca tan exhaustiva i ben feta d'un tema plenament religiós. L'Església catalana es pot considerar afortunada de rebre aquesta valuosa aportació.

Eduard Brufau